דבר

יום חמישי, ד' באדר תשמ"ח, 25 בפברואר 1988 ● גליון 19354

היום 12 עמודים ● המחיר 1.20 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.04 ש"ח

היום בדבר
● מסר חד, פשרה נחרצת / ח"כ אברהם כץ־עוז
● איך לחקור שוטר / אולק נצר
● התיירות – תתפלאו – לא פחתה / אריה ארד
● תוספת היוקר על הכוונת / דוד מושיוב
● הבלקן כבר לא מה שהיה / שלמה שפיר
● בורסה וכלכלה; עכשיו; כל העולמות; ספורט; בידור

מזג האויר
מעונן חלקית.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 3־8, רמת־הגולן: 4־9, נהריה: 9־15, צפת: 3־8, חיפה: 9־14, טבריה: 8־16, נצרת: 4־14, עפולה: 7־16, שומרון: 4־12, תל־אביב: 10־17, לוד: 9־16, ירדנה: 9־18, עזה: 10־17, באר־שבע: 6־16, אילת: 10־20.

ישראל תדבר בשני קולות אל שולץ המגיע היום ● „התקדמות ממשית – אם יקרה נס"

פרס לשמיר בישיבת הקבינט בה נכשל הניסיון לתאם עמדות: אתה תומך תמיד בהצעות רק כשברור לך שאין סיכוי לממשן; זה אומלל שאיננו יושבים יחד ומחליטים יחד ● שמיר: אני גמיש

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

על אף דרישת ראש הממשלה, יצחק שמיר, כי הקבינט יתכנס לישיבה נוספת במהלך ביקורו של שר החוץ האמריקאי בארץ, החליטו שרים משתי המפלגות כי ישראל תציג שתי עמדות.

אתמול, כצפוי, לא קיבל הקבינט כל החלטה, הישיבה היתה קצרה ביותר. רק חמישה שרים קיבלו את רשות הדיבור וחזרו על העמדות הנגודות. לאחר הישיבה העריכו שרים משתי המפלגות, כי „אין לצפות לפריצת דרך בשיחות שולץ". סגן ראש הממשלה ושר החוץ והתרבות יצחק נבון אמר אמש: „רק אם יקרה נס תושג התקדמות של ממש בשיחות". אמש ריוות צ'רלס היל, עוזרו של שר החוץ שולץ, לעוזריו של ראש הממשלה על שיחותיהם במוסקווה ועל כוונותיו של השר שולץ בביקורו שיתחיל היום אחר־הצהריים. לפי ריוות זה אין לשר שולץ ציפיות גדולות מדי. מחר הוא יוועד בירושלים לשיחות ראשונות ובנפרד עם ראש הממשלה יצחק שמיר, ממלא־מקומו שמעון פרס ולארוחת צהריים עם שר הבטחון יצחק רבין. בשבת יטוס

(המשך בעמוד 2)

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ יוצא היום למזרח התיכון שעה שבוושינגטון מבקרים ספקות רבים באשר לסיכויי הצלחת שליחותו ויוזמת השלום שלו. הנשיא רייגן היה אמור להעניק לפנות בוקר לפי שעון ישראל תמיכה פומבית ליוזמת השלום של שולץ, במהלך מסיבת עיתונאים שהיה אמור לערוך בבית הלבן.

אתמול צפו משקיפים, כי גם נושא ציבור הרק העיראקי־ירדני יועלה במסיבת העיתונאים וכי הנשיא רייגן יעניק גיבוי לשר

(המשך בעמוד 2)

מתבוננים לשולץ

צוות משרד החוץ בראשות פרס בישיבת הכנה לביקור שר החוץ האמריקאי (צילום: חנניה הרמן)

מסמך

הטיוטה של יוזמת שולץ

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – לסופר „דבר" נמסר תוכן מסמך הטיוטה שהוכן במחלקת המדינה האמריקאית והמסרנו את יוזמת השלום של ג'ורג' שולץ. להלן עיקרי המסמך:

1. רקע.
ארה"ב מבקשת לפעול לשם הוויאות וקידום התהליך המדיני. אין לבזבז את שנת 1988, והסטטוס־קוו אינו חלופה קבילה.

2. מטרות
א. להביא לשינוי במצב בשטחים על־ידי שכנוע הפלשתינים, כי התהליך היכול להביא לסיום הכיבוש.
ב. להפגין בפני ישראל, כי ארה"ב היא שותף נאמן שלה, שיגן על האינטרסים הישראליים, ובראש ובראשונה על האינטרסים של ישראל בתחום הבטחון.
ג. להפגין בפני ירדן, כי הסדר סופי הוא בר הישג וכי הגורם עם ישראל לא יתקע בהסדרי הביניים.

3. אמצעים:
ארה"ב מוכנה לסייע לצדדים על ידי הצגת עמדותיה בנושאי המהות, הן באשר להסדרי הביניים והן באשר להסדר הסופי.

4. הזמנת המבחן
היוזמה נועדה לטפל בתחומי הדאגה העיקריים באשר לעמדת ארה"ב:
א. מתנגדי הוועידה הבינלאומית

(המשך בעמוד 2)

על הקבר בהר הרצל

משפחתו של אמנון זידנר ז"ל, בהר הרצל (צילום: יצחק הררי)

חללים

גבריאל פרצ'וסקי; אמנון זידנר

תחקיר: לא מקרה של רשלנות

עקבות מניחי מטען־הצד, במשקל 50 ק"ג, שגרם להתפוצצות הטנק בלבנון ולמותם של שני חיילים – מובילים לכפר בראשית שמצפון לאיזור הבטחון

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון, ושלי ולינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

בתחקיר הצבא נערך אתמול התחקיר על הפיגוע ביום ב' בערב שבמהלכו נהרגו שני חיילי צה"ל ... עם זאת, נמסר כי ... מבצעי התנועות והוסף המספקות הנדרשות.

בדיקות מוקדמות יותר בשטח, העלו את ההנחה כי היה זה מטען צד שהכיל כ־50 ק"ג חומר נפץ אשר הופעל מנגד של הטנק עם המטען.

עוד הוכח כי עקבות המחבלים שהביאו את המטען הוליכו לכפר בראשית הסמוך, הנמצא כ־200 מטר מצפון לגבול איזור הבטחון. בכפר ... פעילות עויינת של מחבלים ...

(המשך בעמוד 2)

על ההרוגים וההלוויות/ ראה עמ' 2

לינץ' על עמוד חשמל

תושבי קבאטייה תלו את בן כפרם על „שיתוף פעולה"

מוחמד עאיד ירה למוות בילד בן 7 בנסותו להתגונן ● אלוף ברק: 60 הרוגים ומאות פצועים

מאת דני רובינשטיין, סופר „דבר"

מעשה לינץ' ראשון מסוגו היה אתמול בגדה המערבית כאשר תושבים מהעיירה קבאטייה בנפת ג'נין הרגו בתלייה על עמוד חשמל תושב בחשד לשיתוף פעולה. האיש שהתגונן מול תוקפיו ירה והרג קודם לכן ילד בן שבע.

שרשרת האירועים בעיירה החלה אתמול בבוקר כאשר מפגינים תקפו את ביתו של מוחמד עאיד תושב העיירה, שנחשד בעיניהם כמשתף פעולה עם כוחות הבטחון הישראליים. הם יידו בבית אבנים ובקבוקי תבערה וניסו להציתו. האיש התגונן בעזרת אקדח המוחזק אצלו ברישיון. כתוצאה מיריותיו נהרג הילד, מוחמד אל־זבמייל בן השבע ואחרים נפצעו. הפצועים הובהלו לבית החולים בג'נין ובעיירה המשיכו תושבים לתקוף את ביתו של מוחמד עאיד. צה"ל שהה מחוץ לעיירה ולא התערב בעשה.

אחד מתושבי הכפר סיפר אמש כי בשעות אחרי הצהריים המוקדמות הצליחו התושבים לפרוץ לבית, גררו החוצה את מוחמד עאיד ותלו אותו על עמוד חשמל. כוחות הבטחון הגיעו לעיירה מאוחר יותר, ומצאו את גופתו תלויה. עתה מתנהלת חקירה בפרשה. סופר „דבר" מציין כי במשך כל השנים וכן בתקופה האחרונה היו מקרים רבים של תקיפת חשודים כמשתפי פעולה והיו כאלה שנרצחו במכות, אולם זו הפעם

(המשך בעמוד 2)

בתזכיר של ח"כ צוקר לשר הבטחון:

חשד שמכות לאחר פיזור הפגנות גרמו מות 3 ברצועה

מאת שלי ולינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

בשלושה מקרים של מוות ברצועת עזה עולה חשש כבד כי המוות נגרם בעקבות מכות שספגו הקרבנות לאחר פיזור הפגנות בעזה. פרטים על כך העביר ח"כ דדי צוקר (רצ) לשר הבטחון ולפרקליט הצבאי הראשי בתחילת השבוע.

הפרטים הועברו בצירוף תעודות הפטירה המקוריות ועדויות המאומתות על־ידי המצהירים ועורכי דין מקומיים.

במקרה הראשון, ב־7 בפברואר אחרי הצהריים, פרצו חיילים לבית משפחת עקל במחנה הפליטים בורייג' בעקבות פיזור הפגנות באותו יום במחנה. תוך כדי מרדף אחרי מפירי סדר, החלו החיילים להכות את איאד מוחמד עקל ואת חאלד עלי איברהים עקל, לאחר שהשניים נתפסו. מהעדויות עולה כי השניים הוכו בבית ונלקחו לאחר־מכן בג'יפ לשדה מרוחק למחנה הפליטים ושם הוכו בשנית. עם סיום פרק מכות זה, על־פי התצהיר, הורו החיילים לשניים „לספור עד שלוש ולהסתלק מהמקום".

הער חאלד לא היה מסוגל ללכת בכוחות עצמו ואילו המנוח איאד החל להסתלק. משראו זאת החיילים, על־פי עדות חאלד, היכו באיאד בשלישית. לאחר מכן פונו השניים לבית החולים „א־שיפא" על־ידי תושבים. ומספר שעות מאוחר יותר, מת איאד עקל. מתעודת הפטירה עולה כי סיבת המוות היא תסחיפים בריאות שנגרמו ממכות בכל חלקי

(המשך בעמוד 2)

רופאי המדינה משבשים, האוצר מאיים בצווי־ריתוק

מאת חיים ביאור ואמנון אמר, סופרי „דבר"

הרופאים בבתי החולים הממשלתיים ממשיכים בעיצומים, שבמסגרתם ישובתו היום את העבודה במכון הלב בבית החולים בצפת, במכון הרנטגן בבית־החולים „פוריה" וכן את חדרי הניתוח בבתי החולים „ברזילי" באשקלון ו„אסף הרופא" בצריפין. הרופאים במחלקות אלה מבצעים רק ניתוחי חירום.

עיצומיהם של הרופאים בבתי־החולים הממשלתיים הם על רקע תביעת הרופאים ממשרד האוצר כי יפתח עימם במשא ומתן על בסיס ההסכם שנחתם עם הרופאים בקופת חולים הכללית.

במקביל משבשים את העבודה גם הרופאים המרדימים. היום הם

(המשך בעמוד 2)

ירד – ונמס

שלג מועט ירד אתמול בירושלים – אך די היה בו כדי להוציא אנשים למשחקי רחוב ראה עמ' 2 (צילום: יצחק הררי)

שילוח נתבקש לצנזר דבריו וביטל השתתפותו בטלוויזיה

מאת ורדה ציטרמן

מספר האמנים המבטלים את הופעותיהם בטלוויזיה על רקע צנזוראלי גדל והולך. אתמול הצטרף אליהם השחקן יוסף שילוח.

שילוח אמור היה לצלם היום קטע מתוך תוכנית היחיד שלו „המסע" לתכניתו של ירון לונדון – ביום א' הקרוב. ההצגה „המסע" מורכבת מקטעי פרוזה ושירה של יוצרים פלשתינים. הקטע בו בחר שילוח הוא משל אמיל חביבי המספר על בדידותו של ילד הנכנה בפי כולם „בננית" מפני שאין לו קרובי משפחה. כאשר מתגלה בן דודו הורים הילדים לקרוא לו מסעוד.

אמש התקשרה המפיקה רנה כוגן למנהל ההצגה משה קליין, והודיעה לו כי התבקשה „על־ידי מנהל התוכניות יוסי צמח לקצץ שלושה משפטים בטענה שבזמנים קשים כאלה משפטים מסוג זה מעוררים מחלוקת.

ואלה המשפטים המקוצצים: „הם צריכים לסגת. וכולם חזרו אחריה: „איתנו, איתנו" והמשפט השלישי: „אבל מחשבה אחת לא הפסיקה להטריד אותו. האם כאשר תהיה הנסיגה אשוב להיות כפי שהייתי קודם, ללא בן־דוד".

בעקבות שיחת הטלפון הזאת הודיע שילוח שאינו יכול להסכים לדראסטיים בטלוויזיה וביטל את השתתפותו בתוכנית.

רבין: חוסיין עלול להחמיץ הזדמנות בלתי־חוזרת

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

שר הבטחון יצחק רבין מזהיר את המלך חוסיין כי אם יסרב שוב לתמוך ביוזמת השלום של שר החוץ האמריקאי הוא „עלול להחמיץ הזדמנות בלתי־חוזרת".

רבין, שהביע בשיחה עם מקורביו חשש כי „המלך חוסיין מתחמק מישראל ואינו מעוניין בהכרעה" – „עלול לפספס". השר רבין גם הביע אתמול תקווה כי מתוך „הרע של המהומות יצמח טוב" בדמות מנהיגות חדשה האמיצה שתסכים לנהל משא־ומתן עם ישראל. בשיחה עם נציגים של האינטרנציונל הסוציאליסטי בלשכתו בתל־אביב ציין עוד שר הבטחון, כי יהיה מוכן לשבת ליד שולחן הדיונים עם הנהגה כזו.

„התקפה ישראלית על מפעל גאז־עצבים בסוריה – עוד השנה"

מאת אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר").– בעלי הטור ג'ק אנדרסון ודייל ואן־אטה כתבו אתמול, כי צפויה, להערכת סוכנות הביון המרכזית, התקפה ישראלית על מפעל לייצור גאז עצבים בסוריה עוד השנה.

להערכת מקורות בסוכנות הביון המרכזית אחז שר הבטחון רבין דיבוק ביחס למפעל והוא לוחץ לפעולה מיידית להשמדת המפעל על־ידי הפצצה מן האוויר או פעולה על הקרקע של סוכנים ישראליים.

בעלי הטור כותבים, כי המידע המדאיג לגבי כוונות הסורים בתחום זה הוא, כי לאחרונה החלו בייצור ראשי חץ מתאימים לנשיאת גאזים בטילים מסוג „סקאד בי" ו„אס. אס. 21". לטילי ה„סקאד" טווח של כ־275 ק"מ, ולטילי ה„אס. אס." טווח של כ־120 ק"מ.

על־פי מסמך של סוכנות הביון המרכזית, לסורים היכולת המתקדמת ביותר בעולם הערבי בתחום הלוחמה הכימית. בשנים האחרונות קיבלה ברה"מ מסיועה לסוריה בתחום זה, והסורים החלו בייצור עצמי מוגבר של חומרי לחימה כימיים.

סוכנות הביון מעריכה גם, על־פי בעלי הטור, כי גם לישראל יכולת בתחום זה, לצרכי הגנה הרתעה.

לשכת שמיר תציע לשולץ שיקום מחנות הפליטים ואוטונומיה

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

הצעות לשיקום מחנות הפליטים וביצוע של „אוטונומיה מורחבת" עם סמכויות לירדן בניהול יהודה שומרון ועזה יוגשו מטעם לשכת ראש הממשלה לשר החוץ ג'ורג' שולץ. על הצעות אלה שוקדים צוותים בראשות מנכ"ל המשרד יוסי בן אהרון, מזכיר הממשלה אליקים רובינשטיין ופקידים נוספים.

בהצעה לשיקום מחנות הפליטים מדובר על העברתם של כ־300 אלף פליטים, כשלושה רבעים מהם ברצועת עזה והשאר בגדה לשכונים חדשים ב„תחומי ארץ ישראל ולא מחוצה לה" ובקרבת מקומות מגוריהם הנוכחיים" והרס המחנות הקיימים. לפי ההצעה עלותו של כל המבצע כשני מיליארד דולאר שיגוייסו ממדינות במערב וממדינות ערב העשירות. שיקום הפליטים ושכונם מחדש להערכת פקידי לשכתו של שמיר יביאו ל„שפור האווירה המדינית ולהקהות עוקצו של הסכסוך והבעיה הפלשתינית".

הצוות יגיש לשר החוץ האמריקאי פרטים על „תמונת מצב" על שיחות האוטונומיה בעבר ועל הסיכויים להרחיב באמצעות משא ומתן עם ירדן שיגדיר את תפקידיה של רבת עמון ואת סמכויות האוטונומיה לכשתוקם.

דיניץ פורש מהכנסת

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

יו"ר ההנהלה הציונית הסוכנות היהודית, ח"כ שמחה דיניץ יפרוש מחברותו בכנסת במחצית חודש מארס. אתמול נפגש דיניץ עם יו"ר הכנסת שלמה הלל והודיע לו על החלטתו זו. במקומו של דיניץ יושבע כחבר כנסת מטעם המערך יעקב גיל מירושלים.

החלטתו של דיניץ להתפטר באה לאחר שחבר הנאמנים של הסוכנות היהודית אישר את בחירתו ליו"ר הנהלת הסוכנות היהודית, בנוסף לתפקידו כיו"ר ההנהלה הציונית. בנימוקי החלטתו מציין דיניץ, כי תפקידיו אלו מחייבים אותו להקדיש את מירב הזמן והמאמצים לקידום הנושאים החשובים העומדים על סדר יומם של התנועה הציונית והעם היהודי.

למרות פרישתו מהכנסת ימשיך דיניץ למלא תפקיד מרכזי במערכת הפוליטית הישראלית כחבר בצוות ההיגוי העליון של מפלגת העבודה ובפורום „שרינר" של מפלגת העבודה, אליו צורף באחרונה על ידי יו"ר המפלגה שמעון פרס.

יציב במקום שם־טוב

עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות, מוסרת, כי פרישתו של ח"כ שמחה דיניץ מהכנסת סוללת גם את פרישתו של ח"כ ויקטור שם־טוב ממפ"ם מהכנסת. במקום ח"כ שם־טוב ישבע לכנסת גדי יציב.

לפני כחודש הפקיד ח"כ שם־טוב בדיכה מפ"ם מכתב ובו הודיע, כי את מכתב התפטרותו יגיש „מיד לאחר שח"כ שמחה דיניץ יחדל לכהן ולאחר שיושבע בכנסת במקומו הבא אחריו, לפי סדר רשימת מועמדי המערך".

במשפט המתנחל הנאשם בהריגת ילד בבלטה

התביעה שוקלת ערעור על פסק־הדין

מאת סופר „דבר"

התביעה שוקלת להגיש ערעור על פסק־הדין שהוציא אתמול השופט המחוזי בתל־אביב, אורי שטרוזמן במשפט המתנחל שהרג ילד במחנה בלטה. ההחלטה אם להגיש ערעור תיפול בימים הקרובים.

התביעה דרשה 12 שנות מאסר, והשופט פסק חצי שנה של עבודות שרות למתנחל. (על פסק הדין – בעמ' 6)

תרעומת על הסחבת של חריש בתיקי השופטים

מאת סופרת „דבר" בירושלים

חוגים במשרד המשפטים הביעו אתמול תרעומת וביקורת על הסחבת שנוקט היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש בכך שאינו משלים את הכנת והגשת כתבי אישום נגד שופטים בבתי משפט השלום והתעבורה בגוש דן.

יצוין כי חריש הודיע לפני למעלה מחודש כי יגיש כתבי אישום פליליים באשמת הפרת אמונים. פרקליטי השופטים, אהרון כהן, אשר ארבל ובן־שחר חריפאי עברו שימוע לפני למעלה משבועיים וחומר החקירה, שנבדק בידי פרקליטות מחוז המרכז כבר עבר בדיקה לפני למעלה משבוע. בזמנו, הודיע חריש כי יגבש את החלטתו בתוך ימים ספורים בשל הרגישות המיוחדת שיש בנקיטת אמצעים משפטיים נגד שופטים.

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • ח

הרוגי הטנק

„קוצרים את בנינו בדמעה" – אמר אביו של אמיר וידנר

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

„מול כל אלה הזורעים בשמחה מטעני חבלה, מוקשים ומטעני צד, אנו כאן וקוצרים את בנינו בדמעה" – כך ספד אתמול מיכאל וידנר מבנו הבכור אמיר, שנהרג מפגיעת מטען צד בטנק בו נסע בדרום לבנון.

מאות בני משפחה, ידידים וחברים ליחידת השיריון ליוו אתמול את רב"ט וידנר, בן ה־18.5 למנוחת עולמים בבית הקברות הצבאי על הר הרצל בירושלים. בין המשתתפים אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע ומפקד חיל השיריון תא"ל יוסי בן־חנן.

„הוא היה חייל מספר אחד בפלוגה", סיפר מפקד הגדוד, סא"ל גבי, „כשהוא היה האחראי על הפלוגה לא היה צריך מפקד במקומו". בשבוע הבא היה אמיר צריך לצאת לקורס מפקדי טנקים. סא"ל גבי אמר בקול חנוק מדמעות כי „אמיר הקריב חייו כדי להגן על יושבי הצפון".

האב מיכאל וידנר, סוכן תיירות במקצועו, סיפר אתמול כי מאז שאמיר הודיע כי יחידתו עולה ללבנון, הוא חשב כיצד יוודע אם יודיעו לו על מות בנו. „הכנתי את עצמי, מן תירגולת כזו, לקראת היום שיבואו להודיע לנו על נפילתו, לילה לילה תיכננתי כיצד להגיב והחלטתי שאשאר מאופק כלפי חוץ". שלשום בערב הופיעה בביתו קצינת העיר ירושלים ומסרה לו ולרעייתו נעמי את הידיעה הקשה. „עומדים אנו היום סביבך ליד בור שאין לו תחתית, הלוואי והיית האחרון הסוגר את הרשימה", באמר על קברו של אמיר. אמיר הניח אחריו הורים ושני אחים, אלון בן 15, ואורן בן 13.

„שוחר שלום ומאוד מאוד רציני" – סיפרו חבריו של פרמוטי

מאת נתן רועי סופר „דבר"

לסמל גבריאל (גבי) פרמוטי, שנהרג ביום ב' כשהטנק שלו עלה על מוקש בדרום לבנון לא היתה שהות להרגע מפעילותו, זמן מה קודם לכן, בסיור ההצבות בשטחים.

הוא היה איש שוחר שלום, אומרים עליו חבריו לכיתה, בבית הספר התיכון עירוני בהרצליה. „איש ספרי", אומר אחד החברים, ו„מאוד־מאוד רציני". הוא היה גאה מאד להיות מפקד טנק וכל דבר שקרה בשטחים נשקל על ידו היטב. הוא היה בחור שקט ומפונם, שהחשיב חברים קרובים ודאג מאד לאמו האלמנה ולשני אחיו הקטנים ממנו.

פרמוטי נולד לפני 20 שנה בישראל, לאב שעלה מאיטליה ואם שעלתה מהולנד. הוא סיים את לימודי התיכון במגמה עיונית־הסטורית בבית הספר התיכון העירוני בהרצליה, נחשב לתלמיד טוב והיה אהוב מאד על המורה להסטוריה במגמה שבה למד. הוא התגייס לצה"ל ב־1986, ושאף להגיע לפיקוד על טנק. הוא אמנם הגשים שאיפתו, והיה למפקד טנק ומדריך בקורסי הכשרה של חיל השריון.

לפני ארבע שנים מת אביו, שהיה חוקר במכון וייצמן מהתקף לב. גבי חש אחריות רבה, ודאג לאחיו, מיכל החיילת ותוערן בן 17.

בשבת האחרונה היה גבי בחופשה ופגש חברים. אהבתו הגדולה היתה מוסיקת רוק, ובעיקר רוק כבד. את לימודיו התכוון להמשיך באוניברסיטה בחוג להסטוריה.

מסמך (סוף מעמוד 1)

בישראל חוששים מכפיית נסיגה לקווי 1967 ומהקמת מדינה פלשתינית עצמאית.

ב. התגובה הירדנית לוועידה בינלאומית נובעת משלוש סיבות: 1. הענקת לגיטימציה למו"מ ישיר. 2. חשש מהסכמת ארה"ב לעמדת אש"ף בהסדר הסופי. 3. החשש שהמו"מ ייתקע לאחר ההסכמים על הסדרי הביניים.

5. ציפיות ירדן

בעקבות הצגת עמדתה של ארה"ב באשר להסדרי הביניים וההסדר הסופי ועם מיסוד הקשר בין שני השלבים תוכל ירדן לממש את ציפיותיה מהוועידה הבינלאומית ותקטן ההתנגדות לוועידה בישראל.

6. תרומת ארה"ב:

א. כדי להקל על הצדדים להגיע לשולחן המו"מ, מוכנה ארה"ב לפרט את עמדותיה באשר לאופיים של הסדרי הביניים ושל ההסדר הסופי.

ב. ארה"ב מעריכה, כי עמדותיה לא יהיו קבילות על שני הצדדים אך מקווה, כי הן יוכלו להוות בסיס למו"מ ביניהם.

ג. עמדת ארה"ב היא: [1] הסדרי הביניים יתבססו על ההגיון וההסכמות שהושגו בשיחות האוטונומיה. [2] ההסדר הסופי יתבסס על ההגיון שהנחה את יוזמת רייגן מ־1982. [3] כדי להקל על כל הצדדים ארה"ב תמנע ותעודד אחרים להמנע משימוש במילות קוד פרובלמטיות כמו, למשל "קמפ דיוויד", "אוטונומיה" "יוזמת רייגן" "ועידה בינלאומית". [4] לאחר מגעים עם הצדדים תציג ארה"ב את מסמך העקרונות, שיהווה בסיס למו"מ הדרגתי בשני השלבים, כמו גם את לוח הזמנים המשולב.

7. לוח הזמנים:

א. הכוונה היא להתקדם במהירות: [1] מו"מ על הסדרי ביניים שישה חודשים. [2] ההבנות ליישומו של הסדר הביניים – ארבעה חודשים. [3] תחילת המו"מ – להסדר סופי במועד נקבע מראש.

ב. להלן תאריכי־היעד: [1] סוף פברואר – ביקור שולץ באיזור לגיבוש העקרונות המנחים: לוח זמנים, סדר הדברים, עמדת ארה"ב, השלמת ההסדרים לפתיחה בינלאומית. [2] אמצע אפריל – פתיחה בינלאומית. [3] ראשית מאי – מו"מ ישיר על הסדרי הביניים. [4] אוקטובר – השלמת מו"מ על הסדרי הביניים ותחילת ההכנות ליישומו של ההסדר, כולל עריכת בחירות בגדה המערבית ובעזה. [5] ראשית דצמבר – תחילת מו"מ ישיר להסדר־הקבע. תאריך זה לא יושפע מהתקדמות המו"מ על הסדרי הביניים או ממידת יישומם. [6] ראשית פברואר 1989 – תחילת תהליכם של הסדרי הביניים.

8. מתכונת המו"מ

א. המו"מ יתקיים במסגרת של ועדות דו־צדדיות גיאוגרפיות.

ב. כל ועדה תתדיין באופן עצמאי מן הועדות האחרות.

ג. לא יכפה הסדר על הצדדים, ולא תהיה אפשרות של הטלת וטו על ההסכם שהושג ביניהם.

ד. הפלשתינים יוצגו במשלחת ירדנית־פלשתינית, שתתדיין בנושא הפלשתיני עם משלחת ישראל.

ה. משתתפי הפתיחה הבינלאומית ייקבעו בהסכמה הדדית של הצדדים למו"מ.

רופאי המדינה

(סוף מעמוד 1)

מפעילים במתכונת מצומצמת של שבת וחג את חדרי הניתוח בבית חולים „וולפסון" בחולון, „השרון" בפתח־תקוה, „הדסה" בעין־כרם ו„ברזילי" באשקלון.

שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו דנה אתמול עם שר האוצר משה נסים על המשבר סביב רופאי המדינה. היא קראה לאוצר „להגיש לרופאים הצעות עניניות, לטובת העובדים שמערכת הבריאות לא תעמוד בשביתה נוספת".

משרד האוצר שב אתמול ואיים כי יוציא צווי ריתוק נגד הרופאים השובתים אם הם יחליטו על השבתה מלאה.

חשד

(סוף מעמוד 1)

הגוף, במקרה זה צורפו ארבע עדויות תומכות בהן נותנים העדים סימנים לגבי החיילים המכים וכלי הרכב שבו נלקחו השניים.

מקרה שני מעלה את פרשת מותו של מוחמד ג'מעה שוידה בן 68. למקרה זה צורפו ארבע עדויות ותעודת הפטירה מהן עולה כי ב־12 בפברואר בשעות הערב, נמלט בנו של המנוח לתוך הבית לאחר שהשתתף ככל הנראה בהפגנות שהיו במחנה סג'הייה באותו יום. חיילים שרדפו אחרי הצעיר, הגיעו לבית ובמקום התפתחה קטטה שבמהלכה הוכו כל בני הבית. האב הוכה קשה במיוחד משום שניסה לחסום את פתח הכניסה בפני החיילים. במהלך המאבק נורה גם רימון גז שהכריח את יושבי הבית להימלט החוצה.

למחרת בבוקר, נלקח שוידה לבית החולים משום התדרדרות במצבו. בבית החולים החליטו לשחררו ואחרי הצהריים התלונן על כאבים קשים שנגרמו לו לדבריו מן המכות. הוא הוחזר לבית החולים ולמחרת בבוקר מת. אשת ההרוג מעידה על בריאותו הטובה לפני מותו.

המקרה השלישי שמביא ח"כ צוקר אירע במחנה המעצר המכונה „אנצאר 2". מקרה זה מתואר בעדותו של טשראף קטשט אל כואראני. העד מספר כי ב־8 בפברואר הוכנס האחד כואראני במצב עלפון לאוהל מספר 16 שבמחנה יחד עם 26 עצורים נוספים. המנוח היה פצוע בקרקפתו בעורפו ואינו מסוגל לדבר. בקשת עצירים לפנותו נדחתה, ורק שעות מספר לאחר מכן, בסביבות חצות, [illegible] עדות זו מצביעה על חשש כי כואראני [illegible] ולא זכה לטיפול נאות עשוי היה להצילו.

לינץ'

(סוף מעמוד 1)

הראשונה שמתרחש מעשה לינץ' מסוג זה, בו המון מוציא להורג חושד מקומי.

שביתה מלאה

בשטחים היתה אתמול שביתת מסחר מלאה בהתאם לכרוזים שהופצו לקראת בואו של מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ ונרשמה שורה של תקריות. בג'נין היו התנגשויות בין הצבא למפגינים במחנה הפליטים המקומי לאחר שירים באו לבית החולים בג'נין כאשר הגיעו למקום הפצועים מקבאטיה.

עד כה נימנו 60 הרוגים מתושבי יו"ש ורצועת עזה וכמה מאות פצועים. יותר ממאה חיילי צה"ל וכמה עשרות אזרחים ישראליים נפגעו עד כה במהומות, עד כה פגיעות קלות. כך מסר אמש סגן הרמטכ"ל אהוד ברק בכינוס ראשי ערים ורשויות מקומיות בתל־אביב.

ישראל

(סוף מעמוד 1)

לירדן ולסוריה, ישוב בערב לישראל ויוועד שוב ביום ראשון לשיחה שניה עם ראש הממשלה. שר החוץ של ארה"ב ייצא באותו יום למצרים, ישוב לישראל לסיבוב שיחות שלישי, ובסיומו, ביום שני בערב, יקיים מסיבת עיתונאים.

אתמול בישיבת הקבינט, פתח ראש הממשלה את הדיון בהציגו את עמדתו התומכת במשא ומתן על־פי הסכמי קמפ דיוויד.

עזר וייצמן: „אני שמח שבאיזור של עשר שנים אחרי התנגדות להסכמי קמפ־דיוויד ראש הממשלה הפך את ההסכמים לדגל".

יצחק שמיר: „זה מוכיח שאני גמיש".

שמעון פרס: „זה מראה שאתה אבן עקבי. אתה תומך תמיד בהצעות, רק כשמבורר לך שאין סיכוי למימוש".

בהמשך הציג ממלא־מקום ראש הממשלה שמעון פרס עמדה המדגישה את הצורך לקדם כעת פתרון מדיני. „זה אמללי", הוסיף שר החוץ, „שאיננו יושבים יחד ומחליטים ביחד. הבעיה העיקרית אינה שטחים אלא התושבים והצורך להגיע לפתרון הדמוגרפי".

אריאל שרון הביע תמיכה בעצם סיכויי המשא ומתן, אך הדגיש כי על ישראל להבהיר את עמדתה בבהירות, [illegible] להעביר איגרת אחד לריבונות זרה".

יצחק מודעי: „צריך להסביר לשולץ, שהוא לא הזמן המתאים לביקורו והוא יבין זאת". כאמור, בסיום הדיון לא התקבלו כל החלטות. השר לקליטת עלייה יעקב צור, שהתאכזב מכך, אמר אמש כי „זהו רגע אמת למפלגת העבודה. תוצאות הדיון בקבינט הן עלבון".

יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים, מוסר כי שר המשטרה חיים בר־לב סייר אתמול, פעם שנייה תוך 3 ימים, בקרב כוחות המשטרה הפרוסים במזרח ירושלים במסגרת מבצע „במחשבה תחילה". הוא עמד על היערכות המשטרה ושוחח עם השוטרים על עבודתם ופעילותם המבצעית. לדבריו, לנוכחות הגדולה של המשטרה יש השפעה מרגעת והתרשמותו כי בנוסף על כך מתחילים התושבים להבין כי אין הם מרוויחים דבר מהפרות הסדר.

האו"ם מאיים להפסיק פעילותו בלבנון עד שיוחזרו 3 חטופים

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

תת־מזכיר האו"ם מרק גולדינג, איים אתמול על נשיא לבנון אמין ג'מאייל ומנהיג „אמל" נבי ברי, כי אם לא יוחזרו מיד שלושת חטופי האו"ם, קולונל ויליאם היגנס, מפקד בזה המשקיפים בדרום לבנון, ושני עובדי אונר"א, שנחטפו בימים האחרונים באיזור צור, יפסיק האו"ם לאלתר את שירותיו בלבנון.

גולדינג שחזר אתמול מקאהיר למפקדת האו"ם בנקורה, שוחח טלפונית עם שני המנהיגים הלבנונים ואלה הבטיחו לו לפעול למציאת שלושת אנשי האו"ם וגילוי חוטפיהם. בינתיים נמסר אתמול כי במחנות הפליטים באיזור צור וצידון שורר זעם רב לאחר שאנשי אונר"א באיזור חדלו לספק מזון ואספקה לפליטים במחנות.

צ'יץ' לא יבחר הליבראלים למועצה העירונית בת"א

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

הנהלת סניף תל־אביב של המפלגה הליבראלית החליטה אמש כי חברי מועצת העיריה הליבראלים ייבחרו בעתיד בבחירות אישיות־חשאיות. בעבר בחרה אותם ועדה מסודרת בראשות שלמה להט (צ'יץ'), המועמד לראשות העיריה.

את המאבק על שינוי הנוהל הובילו ח"כ אוריאל לין, המתכוון להתמודד נגד צ'יץ' על המועמדות לראשות עיריית תל־אביב, ויריבי ראש העיריה בסניף תל־אביב.

יצויין, כי על אף הודעתו במכתב כי הוא חוזר למפלגה הליבראלית עדיין לא התייצב צ'יץ' בפני בית־הדין של המפלגה, ש„החוזרים בתשובה" חייבים לעבור דרכו.

אנדריאוטי – בדמשק

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים והסוכנויות הידיעות

שר החוץ של איטליה ג'וליו אנדריאוטי הגיע אמש לדמשק לביקור שיימשך שלושה ימים. מקורות סוריים מסרו, כי השר וחברי פמלייתו יוועדו עם נציגים סוריים בכירים, ובהם, כנראה, גם הנשיא אסד, וידונו עימם בין השאר ביוזמה לכינוס ועידת שלום בין־לאומית למזרח־התיכון.

בתוך כך נמסר אתמול, כי מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ יגיע לדמשק בשבת וישהה בה כמה שעות, שבמהלכן יוועד עם הנשיא אסד.

לשרון אין קשר להיתרי היבוא, טען דובר משרדו

מאת סופר „דבר" בכנסת

לשר שרון אין ולא היה כל קשר להענקת היתר יבוא לאותו אדם שנמנו הדובר בוועדה לענייני ביקורת המדינה, או לכל אדם אחר, וממילא אין כל יסוד לטענותיו של יו"ר הוועדה, ח"כ דוד ליבאי בנושא זה. כך אמר אתמול דובר משרד התעשיה והמסחר בתגובה לידיעה שהופיעה אתמול ב„דבר".

בידיעה נמסר מפיו של יו"ר הוועדה לענייני ביקורת המדינה, כי מדו"ח המבקר ומנתונים אחרים שנמסרו לוועדה מתקבלת עדות מובהקת למדיניות מושחתת של משרד התעשיה והמסחר במתן רשיונות־יבוא למוטות־פלדה לבנין. מדיניות זו התבססה, לדברי ח"כ ליבאי, על שיקול פרוטקציוניסטי, תוך התעלמות מכללי המינהל התקין וטוהר המידות.

לא מקרה רשלנות

(סוף מעמוד 1)

לחיסול מחבלים ותפיסת אמצעי לחימה.

בינתיים נמסר כי אחד הפצועים, עמיר תבורי, שהיה אחד מאנשי צוות הטנק, הועבר אתמול לבית החולים „שיבא" כדי להיות בקרבת בני משפחתו. הפצוע השני, סמל ישראל אשכנזי, שהיה מפקד הטנק, עדיין מאושפז במחלקה האורתופדית בבית החולים ונמסר כי גם הוא ישוחרר בקרוב.

קטיושות בדרום לבנון

מספר הדי התפוצצויות נשמעו אתמול בשעות אחר הצהריים בגליל. נראה כי מדובר בקטיושות שנורו מאיזור דרום לבנון. לא היו נפגעים ולא נגרם כל נזק. כוחות צה"ל ערכו בסריקות באיזור במטרה לגלות את שרידי הקטיושות. כן החלו סריקות בדרום לבנון לבדיקת מקום שיגור הקטיושות.

אתמול סמוך לשעה 17.30, נפתחה אש מנשק קל ופגזת אר־פי־ג'י לעבר סיור של צה"ל שנע באיזור קטנה שעל גבול איזור הבטחון בגזרה המרכזית. מהירי נפצעו שלושה חיילי צה"ל. אחד מהם נפצע באורח בינוני עד קשה ושניים האחרים נפצעו קל. כל השלושה הועברו לטיפול רפואי בבית החולים במרג'־עיון.

מקורות צבאיים בכירים אינם רואים בתקרית בלבנון בה נהרגו שני חיילי צה"ל, תפנית לרעה במצב באיזור הבטחון.

למרות עוצמתו הרבה מאד של מטען חומר הנפץ שהתפוצץ מתחת לטנק של צה"ל, ואשר גרם למותם של שני חיילים ולפציעתם של שני אנשי הצוות האחרים, הבהירו אתמול מקורות צבאיים בכירים, כי אין לראות בפיגוע הזה את התדרדרות.

ארגון „התנגדות מאמינה", פלג של ארגון ה„חיזבאללה" השיעי, כבר ביצע פעולות דומות בעבר. בחלק גדול מן המקרים, מסוכלים הפיגועים טרם שהם מתבצעים.

הגיע אסיר־ציון מגאריק

(ע).– אסיר ציון אלכסיי מגאריק, בן 29, אשתו נטליה ובנם חיים, בן 8 חודשים, הגיעו אמש ארצה בטיסה מוינה.

ב־1979 החל מגאריק להורות את השפה העברית בברה"מ עם רעייתו. ב־14 במרס 1986 נאסר בטיבליסי, באשמה שהעביר סמים בביגוד. הוא נידון לשלוש שנות מאסר. בספטמבר 1987 שוחרר. מגאריק, מוסיקאי וצ'לן, השתתף בקבוצת זמר ששרו שירים ישראליים וחסידיים.

מטען־צד הופעל ברצועה: נפתחה אש – לא היו נפגעים

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

מטען צד הופעל אור ליום אתמול נגד שני כלי רכב של כוחות הבטחון ברצועה, צפונית לצומת נצרים.

נוסעי המכוניות פתחו באש מנשק קל עם הפיצוץ, אך רכבם לא ניזוק ואיש מהנוסעים לא נפגע. התוקפים לא נלכדו.

אתמול נמסר כי עטאף עבד סייד, בן 24 מחאן־יונס, נהרג מהתפוצצות מטען חבלה שאותו הכין בעצמו ולא מפגיעת חיילי צה"ל, כפי שטענה משפחתו. הוא נהרג ביום ו' ובני המשפחה לקחו ביום ב' את גופתו מבית החולים נאצר בעיר וקברו אותו באותו לילה.

שלושה תושבי מחנה הפליטים נוסירת נפצעו אתמול קל ברגליהם מירי של חיילים בעת הפרות סדר שהיו במחנה. הפרות סדר חמורות היו גם במחנה שאטי, שעליו הוטל אתמול מחדש עוצר. כן היו הפרות סדר בג'יבליה ובמקומות אחרים.

- רוקנים ומספרים פזרו אתמול על הכבישים באיזור, והבעירו צמיגים והושלכו אבנים. פועלים לא יצאו לעבודה בישראל כתוצאה מהשביתה שעליה הוכרז לרגל בואו של שולץ. השביתה באיזור היתה מלאה, ותנועת המכוניות והולכי הרגל היתה דלילה ביותר.

האלוף להגבי

(ע).– אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי אמר אתמול בתגובה לפיצוץ מטען הצד: „הערכתי בעבר שיפנו לפעילות אלימה שתלווה גם בטכניות לידי הפעלת מטעני צד. אני שמח מאד שלא היו נפגעים. זה כמובן יחייב אותנו להגברת יתר כוננות וערנות".

ההסתדרות תדרוש מהמעסיקים תוספת שכר בשיעור 10 אחוזים

תחתור גם להפחתת שעות העבודה ל־40 בשבוע

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

ההסתדרות תדרוש תוספת שכר של כ־10 אחוזים במשא ומתן בינה לבין האוצר והמעסיקים הפרטיים על הסכמי השכר החדשים בשירות הציבורי ובמגזר העסקי.

בנוסף לכך תחתור ההסתדרות לעגן בהסכמי השכר החדשים בשני המגזרים את דרישתה לקיצור שעות העבודה השבועיות ל־40 שעות, במקום 45 שעות הנהוגות כיום.

המשא ומתן בשירות הציבורי יושפע מהמלצותיה של ועדת ווסמן שיושלמו בעוד כחודש ימים. בכל מקרה תשאף ההסתדרות להכללתם של רכיבים נוספים לצורך חישוב הפנסיה. ההסתדרות עשויה להענות להצעת המעסיקים הציבוריים והפרטיים שהסכמי העבודה החדשים ייחתמו למשך שנתיים ולא לשנה אחת.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, יכנס ביום שני הקרוב התייעצות של ראשי האיגודים המקצועיים בשירות הציבורי ובעבור יומיים תתקיים התייעצות דומה של ראשי האיגודים במגזר היצרני, לגיבוש פרטי התביעות שיוצגו למעסיקים. עדיין לא ברור אם ההסתדרות תסתפק בהסכמי מסגרת – האחד בשירות הציבורי והשני במגזר העסקי – או שתאפשר לכל איגוד מקצועי להגיע, בנוסף להסכם המסגרתי, להסכם שכר ענפי עם מעסיקיו.

לקראת המשא ומתן החלו חלק מהאיגודים המקצועיים בהפגנת שרירים. איגודי המהנדסים, האקדמאים במדעי החברה והרוח וכן הטכנאים וההנדסאים הודיעו אתמול כי יפתחו בצעדים ארגוניים אם לא ישותפו בכל שלבי המשא ומתן על הסכמי השכר ו/או עסקת החבילה. שלושת האיגודים מחו על כך שנציגיהם לא הוזמנו ל„פגישת הגישוש" הראשונה בין ראשי ההסתדרות לבין שר האוצר ומנכ"ל משרדו.

אחרי השלג: סופשבוע חמים

מאת אריה ארד, יורם לוי, שמעון וייס ויוסי ליבוביץ, סופרי „דבר"

פרץ הגשמים הצפויים המתיים אור להיום החזאית אורית ריינפלד צופה סוף שבוע נאה יחסית. כשנשאלה כבר מעתה „אירועי" חורף אי שם באמצע השבוע הבא, „אבל על זה אנחנו עוד לא מדברים", אמרה החזאית.

גם מידות החום יתחילו לעלות בהדרגה ועלייתם תימשך מחר ובשבת. מכל מקום, בסוף השבוע לא צפוי גשם אף אם יהיה מעונן חלקית לפרקים.

השלג שירד שלשום בלילה בירושלים לא הפריע לחיים בעיר. ב־3.00 לפנות בוקר, כשפסק השלג, החלו צוותים מיוחדים של עיריית ירושלים לפנות צירים מרכזיים בעיקר בדרום העיר, וכן את הכביש לבית החולים „הדסה" עין־כרם. כמות השלג שנערמה על הכבישים לא היתה רבה ולקראת הבוקר היו כל הכבישים פתוחים לתנועה ולא היו שיבושים בתחבורה הציבורית או בחלוקת המזון לחנויות.

במשך כל יום האתמול המשיך לרדת בירושלים גשם שטוטף שהמיס את השלג אולם פרט לנפילת כמה עצים לא נרשמו בעיר נזקים מיוחדים.

השלג שירד אתמול בבוקר בהרדוזי בית גאן שיתק למעשה את פעילות המועצה המקומית.

המפד"ל פשטה את הרגל – צריך להקים לה חלופה יונית־דתית

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

המסר שיצא אמש מרב־שיח באוניברסיטת בר־אילן הוא שיש מקום וצורך במפלגה דתית יונית מפני שהמפד"ל מאמינית במפלגה משוסת רגל.

רוב הדוברים ברב־שיח מטעם המחלקה למדעי־המדינה באוניברסיטת בר־אילן, תקפו בעוצמה רבה את המפד"ל, המהליך המדיני של המפד"ל, שאול יהלום, נותר כמעט בודד בהגנתו הלא־משכנעת על הצורך להתלכד סביב המפלגה הדתית הציונית היחידה בבמה הפוליטית.

ד"ר דניאל טרופר, מנכ"ל „נשר", המעורב בגישושים להקמת מפלגה דתית יונית, הגדיר את הצורך באלטרנטיבה. מפני שבמפד"ל של היום „יש עיוות מוסרי יסודי ועיוות טוטלי של מדי־עירוניות". לדבריו, המפד"ל של היום מתאפיינת באגרסיביות ותוקפנות. „אנשים מרגישים שהגיעו מים עד נפש ויכול להיות שאנחנו מגיעים לרגע של קרע. אנחנו משדרים לחילונים מסר של מפלצתיות של הדת הרהיתיים".

פרופ' ישעיהו ליבמן, מהמחלקה למדעי־המדינה באוניברסיטה המארחת, אף הוא הביע עמדה שיש מקום למפלגה דתית מתונה, אך ציין כי מפלגה כזאת עשויה לא לעבור את אחוז החסימה בבחירות, ורק תגרע מנדט מהמפד"ל, וכשיטואציה כזאת תצא ש"ס כמפלגה הדתית היונית.

[illegible] סיפר פרופ' ליבמן, „שכשכבר התקבלה ההחלטה [illegible] התשובה היא תהיה שיצחק פרץ יהיה שר הפנים ואריה דרעי מנכ"לו".

פרופ' יוחנן פרס, מהחוג לסוציולוגיה באוניברסיטת תל־אביב, גייס לדיון את מיומנותו המקצועית בתחום הסקרים וציין, שרוב היהדות הדתית המשיב על סקרים, תומך כיום בקו הניצי ולכן הוא צופה למפלגה יונית מאבק קשה. עם זאת הרגיש, שפוטנציאל המצביעים המגדירים עצמם „אורתודוקסיים" שוה כפול מזה המשתקף בייצוגן של כל המפלגות הדתיות התורניות, ומכנו עשוי [illegible] להצביע למפלגה דתית מתונה.

פרופ' יעקב לוויגר, שלא היה בין המתדיינים, הרגיש בהתרגשות ש„היום הגיע הזמן למפלגה דתית ליבראלית ויונית". אחרי הרב־שיח אף אמר שיהיה מוכן להשתתף במגעים להקמת מפלגה כזאת.

תמיכה פומבית מריגן לשולץ

(סוף מעמוד 1)

המשפטים שלו אך גם, הקשור בפרשה.

שולץ קיבל השבוע מכתב תמיכה מההנהגה המשותפת של שני בתי הקונגרס, שבו נאמר, כי הסנאט ובית הנבחרים, על שתי המפלגות, עומדים מאחורי יוזמת השלום שלו, אולם פקידים במשטר אמרו אתמול, כי התמיכה המאסיבית שבה זוכה שולץ בדעת הקהל האמריקאית ובגופים הפוליטיים השונים, אין בה כדי להוות משקל נגד לקשיים הצפויים לו במזרח־התיכון. הם אמרו כי גם אם יצליחו שולץ להיות משוכנע באיזור.

עיקר החשש של הפקידים הוא מסחבת מאורגנת ביוזמת ראש הממשלה יצחק שמיר. שיגמה, לפי הערכתם, לנקוט טאקטיקה של המנעות מדחייה רשמית של היוזמה ושיבקש ממנו זמן לליבון פרטי היוזמה והשלכותיה וינסה לכסמס את העניין.

אזכרה
לחללי מעלה־העקרבים

ביום שלישי, י"ב באדר תשמ"ח 1.3.88

יום השנה ה־34 לנפילת חברינו היקרים

אפרים פירסטנברג ז"ל

חנה פירסטנברג ז"ל

קלמן עשרוני ז"ל

חנה קירשנבוים ז"ל

יתקיים בבית־העלמין בנחלת־יצחק

בשעה 10:30

טכס אזכרה

"אגד"

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	-8	2	מעונן
אמסטרדם	2	4	מעונן
בואנוס איירס	21	23	גשם
הלסינקי	-9	-7	בהיר
הונג קונג	18	19	בהיר
וינה	3	7	מעונן
ז'נבה	-4	11	מעונן
טוקיו	7	9	בהיר
טורונטו	-5	-1	מעונן
יוהנסבורג	16	28	בהיר
לונדון	2	5	מעונן
ליסבון	11	16	גשם
מדריד	5	16	בהיר
מונטריאול	-1	3	שלג
ניו יורק	6	17	מעונן
סאן פאולו	18	28	מעונן
פריס	3	8	מעונן
פרנקפורט	2	7	מעונן
ציריך	0	2	מעונן
ריו דה ז'נרו	20	29	מעונן
שטוקהולם	-8	-4	שלג
שיקגו	-7	-3	מעונן

swissair

משרד הבינוי והשיכון

מחלקת עבודות צבוריות – המשרד הראשי קרית הממשלה – רח' שכם, ירושלים 91131 ת.ד. 13198 – טלפון 277211

יריעות מחזירי אור לתמרורים ושלטי דרך

מובא בזה לידיעת המעוניינים, כי במכרז מע"צ שיפורסם בעוד כ־5–6 חודשים לאספקת יריעות מחזירי אור לתמרורים ושלטי דרך – מכל הצבעים ולהדבקה חמה ו/או קרה, יידרשו המציעים לצרף להצעותיהם אישור מטעם מכון התקנים על התאמת החומר המוצע למפרט מכון התקנים מס' 190 (מסמ כ190).

כמו כן יש להמציא למפעל השלטים של מע"צ בטבריה, לא יאוחר מאשר עד סוף חודש מרץ 1988, דוגמאות של היריעות מכל הצבעים באורך של לפחות 10 מטר (רוחב 91 ס"מ), לנסיון יישומי.

הצעות של ספקים שלא יעמדו בתנאים הנ"ל, לא תתקבלנה.

בדבר פרטים נוספים בנדון יש לפנות למהנדס ראשי לאחזקה ותפעול לפי הכתובת דלעיל.

מִשְׁכָּן — בנק הפועלים למשכנתאות בע"מ

ניתנת בזה הודעה לפי סעיף 25 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח – 1968 כי ביום 25 בפברואר 1988 ניתן היתר לפרסום תיקון לתשקיף החברה מיום 22 בפברואר 1988 כדלקמן:

א. בכל מקום בתשקיף בו רשומה ריבית בשעור של 7.5% לשנה, תבוא ריבית בשעור של 7% לשנה.

ב. בכל מקום בתשקיף בו רשום מחיר של 90% מערכן הנקוב של אגרות־החוב – יבוא מחיר של 97.5% מערכן הנקוב.

ג. בכל מקום בתשקיף בו רשומה תשואה אפקטיבית לפדיון אגרות־החוב של 9.1% לשנה, יבוא תשואה אפקטיבית לפדיון אגרות־החוב של 7.5% לשנה.

ד. בכל מקום בתשקיף בו נאמר כי המחיר לאגרות־החוב שלא תמכרנה בשני המכרזים יהיה 91% מערכן הנקוב, יבוא במקום 91% – 97.5%.

ה. בכל מקום בתשקיף בו נקבעו שנות הפדיון של אגרות החוב 1994–2005 יבוא – 1994–2003.

ו. בכל מקום בתשקיף בו נאמר כי ניתן להגיש בקשות במחירים 90.5%; 91.0%; 91.5% וכו', יבוא – 97.5%; 98.0%; 98.5% וכו'.

ז. הפסקה „פרעון הקרן" כלשונה בעמ' 18 בתשקיף תבוטל, ובמקומה תבוא הפסקה „פרעון הקרן" בזו הלשון: „החברה תפרע את קרן אגרות החוב ב־10 תשלומים שנתיים שווים ורצופים שישולמו ביום 1 במרץ של כ"א מהשנים 1994–2003".

ח. בפרק „ייעוד התמורה" בעמ' 26 לתשקיף, בשורה „מכירה בניכיון" יבוא 1,000,000 ש"ח במקום 4,000,000 ש"ח ובהתאם לכך תתוקן „התמורה הצפויה נטו" מ־33,030,000 ש"ח ל־36,030,000 ש"ח.

הנאמנים: **החברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ.**
חברת נאמנות של בנק הפועלים בע"מ (בעלת ענין בחברה)

החתמים: **בנק הפועלים בע"מ*** (מנהל הקונסורציום)
בנק דיסקונט לישראל בע"מ
בנק לאומי לישראל בע"מ
בנק המזרחי המאוחד בע"מ
שירותי בורסה והשקעות בישראל אי.בי.אי. בע"מ.

* חברת האם של החברה.

עותק מהתשקיף ומהתיקון והעתק מההיתרים לפרסומם הוגשו לרשם החברות.
עותק מהתשקיף ומהתיקון ניתן להשיג אצל הבנקים, החברים בבורסה ובמשרדי החברה.
הודעה זו איננה מהווה הזמנה לרכוש את ניירות הערך המוצעים.

דבר DAVAR

המאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי

מנהל כללי אמנון בר־נוי
המו"ל – „דבר" בע"מ
מדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־642111, מ. 33104

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

עזרא בן זאב הכהן ז"ל

נעלה לקברו לגילוי מצבה ונתייחד עם זכרו
ביום א', י' אדר תשמ"ח 28.2.88 בשעה 15.30
בבית העלמין בכפר חוגלה.
בשעה 16.30 נתכנס בבית העם לעלות דברים לזכרו.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בננו

ירון ארז

הלוויה תתקיים היום, יום חמישי 25.2.88,
בשעה 15.30 בקיבוץ משמר הנגב.
התהלוכה תצא מפתח־תקוה רח' פוגל 11, בשעה 13.00.

המשפחה
ובית משמר־הנגב

הרמטכ"ל רא"ל דן שומרון בעזה, אתמול (צילום: דו"צ)

תלמיד מסתגר 3 חודשים בביתו מפני שחבריו לכיתה מכים אותו

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

שי שרתוק, ילד בן 10 מירוחם, אינו מגיע זה בשלושה חודשים לבית ספרו „קול יעקב", משום שחבריו לכיתה נוהגים להכותו מכות נמרצות.

אביו, חיים שרתוק, מרצה באוניברסיטת בן גוריון וסופר (שסיפוריו מתפרסמים בעיתונות האמריקאית), סיפר אתמול כי שי הפך קורבן להתעללות הילדים, משום שהוא שונה מהם, צעיר מגילם והוא האמריקאי היחיד בכיתה. מדי יום היה שי חוזר לביתו חבול ומוכה והנהלת בית הספר עבדה חסרת אונים מול הילדים המכים. „הם הציקו לי קשות ולא יכולתי ללמוד. כל יום הייתי חוזר הביתה עם פצע במקום אחר בגוף" סיפר אתמול שי.

לאחר שהתופעה לא פסקה, מצאו הוריו של שי סידור לבנם בבית הספר היסודי בשדה-בוקר. באישור המועצה המקומית ירוחם, נילווה שי מדי יום לאוטובוס שהסיע לשדה-בוקר עובדים מירוחם. הוא השתלב היטב בלימודים ומצא לו חברים חדשים. אולם, כעבור חודש אחד בלבד, החליט ראש המועצה המקומית בירוחם, ברוך אלמקייס, לבטל את האישור שניתן לשי. מאז עברו שלושה חודשים ושי לא לומד בשום מסגרת. בשלב זה מקבל שי שיעורים פרטיים מהוריו האקדמאים.

פניותיהם הרבות לכל הגורמים הנוגעים בדבר, כולל האגודה לזכויות האזרח, שפנתה בשמם לראש המועצה, לא הועילו והאישור המיוחל לא חודש. אלמקייס אמר אתמול בתגובה: „אני מבין את בעייתו של הילד, אולם החוק מחייב אותו ללמוד בירוחם ואיני יכול לקחת אחריות להסעתו לשדה בוקר". שי עצמו אמר אתמול: „הייתי מאד רוצה ללמוד בבית ספר. בשדה בוקר מאד נהניתי והיו לי שם חברים. אני לא מוכן לעבור שוב את הסבל שעברתי בבית הספר בירוחם".

„גזענית" – כינה רמון את ההחלטה לא לשלם ביטוח לאומי בגולן ובי"ם

מאת טובה צימוקי, כתבת „דבר" בכנסת

שר העבודה והרווחה משה קצב (ליכוד) הודיע אתמול כי אינו מתכוון לשנות את החלטתו שלא לשלם מעתה ואילך את קיצבת הביטוח הלאומי במישרין לחשבונות הבנק של תושבי מזרח ירושלים ורמת הגולן.

קצב, שהשיב לשאילתה בעל-פה של ח"כ חיים רמון (מערך), שהגדיר החלטה זו כגזענית, אמר כי המוסד לביטוח לאומי נתקל במקרים רבים בהם תושבי מזרח ירושלים עוזבים את מקום מגוריהם, אך אינם משנים כתובת כדי להמשיך ולקבל את זכויותיהם. אולם באחרונה רבו האיומים על חוקרים וגובי המוסד לביטוח לאומי וגם משום שהחוקרים נתקלו בתופעות של קריעת תעודות זהות החליט משרדו לדרוש בירור הפרטים לצורך המשך התשלומים לזכאים.

קצב הוסיף: „אין להתלהב מתשלום גימלאות הביטוח הלאומי לאזרחי ישראל המשמידים תעודות זהות. הרי בכך הם רוצים לכפור בזכותה של מדינת ישראל להתקיים ואולי אף לפגוע בבטחוננו. בעיני מי שקורע תעודות זהות מנתק את הקשר שלו עם המדינה ומביע בכך את רצונו שלא להכלל בין אזרחי ישראל. ואם הוא מבקש לוותר על זכויותיו יש לשקול אם הוא זכאי למלוא הזכויות כאזרח".

ח"כ רמון אמר כי הוא מצדד בהענשת אדם אם עבר עבירה פלילית אך שר העבודה אינו שר המשטרה או שר המשפטים. לדבריו יש בהחלטת השר משום ענישה ונקמנות כלפי ציבור כולל. רמון ביקש מהשר להפעיל את הביטוח הלאומי בצורה לא גזענית. ח"כ פנחס גולדשטיין (ליכוד) צידד בעמדת קצב ושיבח אותה.

בענין האוטונומיה

שיח חרשים התנהל במליאת הכנסת בין ח"כ רמון לבין השר חיים קורפו (ליכוד) שהשיב בשם הממשלה על הצעה לסדר יום של רמון על עמדת ראש הממשלה בנושא האוטונומיה. רמון תקף את הליכוד „המנסה להתעתע בעם בהעלותו את הצעת האוטונומיה בעוד שכלל אינו מתכוון ליישמה" וכינה את חברי הליכוד „פשטי רגל מדיניים". את ראש הממשלה שמיר תאר רמון כמי ששלף ממחסן הגרוטאות של ההיסטוריה את תוכנית האוטונומיה שאבד עליה הכלח.

„רוצים אוטונומיה ולא לוותר על כלום. ההתנחלויות סותרות את תוכנית האוטונומיה ועליהן אין הליכוד מוכן לוותר" אמר רמון. לדבריו בראש הליכוד ובראש מציעי ההצעה עתה עומדים אנשים שהתנגדו נחרצות להסכמי קמפ-דיוויד. עוד אמר שאין הבדל בין ראש הממשלה לבין ח"כ גאולה כהן מ„התחיה".

„במהלך המו"מ על האוטונומיה שהתקיים בין ישראל למצרים הציגה ישראל הצעות מרחיקות לכת ואלמלא התקשו המצרים בנסיונותיהם להעניק לאוטונומיה מעמד של ריבונות המו"מ היה מסוכם. במועדו היינו מצויים עתה בעיצומו של מו"מ על הסדר קבע וחוזה שלום עם ירדן", אמר בתשובה השר קורפו שחזר על כך שישראל הציעה כינונה של רשות ממשל עצמי ומועצה מנהלית יצוגית. כן הציגה ישראל רשימה מקפת של סמכויות ותחומי אחריות, אמר קורפו, שיועברו למועצה המינהלית ושיופעלו על ידה, אם בנפרד ואם בכפוף להסדרי תיאום ושיתוף פעולה עם ישראל. בתום הדיון סוכם הרוחות כאשר התברר כי קיים תיקו בין הצעת השר להסיר את הנושא מעל סדר היום, לבין ההצעה להעבירו לוועדה, אף הנושא הוסר.

סמים בישראל

השר קורפו הודיע כי ראש הממשלה עומד להגיש לכנסת לקריאה ראשונה ביום ג' הקרוב את הצעת החוק להקמת רשות עליונה למאבק בנגע הסמים ובכך להתחיל ביישומו של שלב חדש ומקיף במאבק בנגע. קורפו השיב על הצעות לסדר יום בנושא הסמים. רוב המציעים הביעו דאגה רבה מהנגע שפשט בארץ בכל שכבות הציבור. הם מתחו בקורת על מערכת החינוך שאינה עושה די תנבעו להפסיק את קשר השתיקה בנושא והטמנת הראש בחול.

לדברי קורפו קיימה הממשלה דיון מקיף בנושא והחליטה על הקמת ועדת שרים מיוחדת בראשותו של ראש הממשלה על מנת לקבוע את דרכי התיאום של מדיניות הממשלה בתחום זה. כן החליטה הממשלה לכונן רשות עליונה למאבק בתופעה והטילה על ועדה בין-משרדית לגבש את טיוטת החוק להקמת הרשות שגיבשה את הצעת החוק.

על פי הצעת החוק תפקידי הרשות יהיו לגבש מדיניות מניעה, טיפול ושיקום בתחום השימוש בסמים. היא תתכנן ותקדם מסגרות פעולה ושירותים ותפעל להקמתן של מסגרות מתאימות למניעה, לטיפול ולשיקום בתחום זה.

קורפו הוסיף כי תופעת הסמים המסוכנים היא נגע חמור ויש לה השלכה בתחום הכלכלי כתבואה מאובדן כוח אדם יצרני ומיצירתו של שוק שחור בהיקף של מיליוני דולר לשנה.

חוק טיפול רפואי

הכנסת הסירה מעל סדר יומה הצעת חוק טיפול רפואי שיזם ח"כ מאיר כהן-אבידוב, אשר נתקבל על ידה בינואר בקריאה טרומית.

מטרת הצעת החוק היתה מתן זכות לאדם שמלאו לו 70 שנה לצוות שלא לתת לו טיפול להארכת חייו במקרה מחלה קשה, אלא לשיכוך כאבים בלבד. יצויין כי כל המומחים שהעידו בפני ועדת העבודה והרווחה שטיפלה בנושא הביעו דעה נחרצת נגד הצעת החוק בשל העקרון של קדושת החיים.

המספר העגול של התייר ה-18 מיליון בישראל נפל אתמול בהפתעה על זוג תיירים – פלסייט ודיוויד באיין מגלוסטרשייר שבאנגליה. הם קיבלו במתנה מכונית למשך שבוע שהותם כאן, מחברת „הרץ"
(צילום: יהונתן סלינגר)

שר המשטרה בר-לב:

לשוטרים שפגעו בעובדים הערבים אין מקום במשטרה

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

שר המשטרה חיים בר לב אמר כי השוטרים שפגעו בעובדים הערבים בתל אביב „לא רק שלא מילאו את תפקידם אלא נהגו ללא סמכות, בניגוד למדיניות המשטרה וגרמו לביזיון גדול לחבריהם במשטרת ישראל".

כפי שנודע, השוטרים הגיעו לדירתם של הערבים לאחר שקצין הבטחון של דיזנגוף סנטר, שם עובדים הערבים במסעדה, הודיע למשטרה כי הוא חושד שברשותם חומר הסתה. צוות השוטרים בפיקודו של שוטר בדרגת רס"ר הגיע לדירתם ומבלי שיהיה להם צו חיפוש כנדרש בחוק ערכו השוטרים חיפוש בדירה, שברו רהיטים והתעללו בהם. בנוסף על כך הם לא דיווחו כנדרש על מעשיהם. שר המשטרה אמר כי „לשוטרים כאלו אין מקום במשטרת ישראל".

שר ההגנה המצרי לוואשינגטון בשבוע הבא

מאת דן אבידן סופר „דבר" לענייני ערבים

שר ההגנה המצרי הפילדמרשל אבו ראזלה יבקר במהלך החודש הבא בוואשינגטון – כך דיווח אתמול השבועון הקאהירי „אל-מוסאוור".

משקיפים סבורים שבמהלך הביקור יותגם אבו ראזלה על הסכם להרכבת טנק המערכה האמריקאי החדש „אברהמס" במפעלי התעשיה הצבאית במצרים. ככל הידוע יורכב הטנק בסדנאות של „ארגון התעשיה הבין-ערבי" שפעל במצרים עד לחתימת השלום של הנשיא סאדאת. עתה צפוי קונצרן תעשייתי זה לחדש את פעילותו בקאהיר בעקבות חידוש הקשרים הדיפלומטיים בין מצרים לרוב מדינות ערב, ובעזרת כספים שתרמה כווית למטרה זו.

פסטיבל סאן-רמו נפתח באיטליה: 4 ימים רצופים

מאת מיכל פלג, רומא

בהמולה גדולה נפתח אתמול פסטיבל סאן-רמו. ארבעה ערבים רצופים ישבו קבשוי האיטלקים, גם הצעירים ומעקמי האף שביניהם, מול המסך הקטן ויעקבו אחר תהלוכת הקיטש המסורתית בפעם ה-38.

השנה, מלבד אלילי הפופ המקומיים, הכינו מארגני הפסטיבל אטרקציות בין-לאומיות. במסגרת „רוק-סאן-רמו" יגיעו לאיטליה אורחים כמו פול מקארטני, סטיווי וונדר, ארט גרפונקל, בריאן פרי, ג'ו קוקר וגם תגליות טריות כמו טרנס ד'ארבי וג'ון בון-ג'ובי.

החגיגה הגדולה נפתחה על-ידי זמר האופרה לוציאנו פברוטי, שפתח בשירת ה„וולרה" הבלתי נמנע, תמצית ה„סאן-רמויות" הישנה, המתקתקה והטובה.

משחה חדשה לטיפול בהרפס – בהונגריה

בודאפשט (סוכנות הידיעות ההונגרית). – משחה חדשה לטיפול במחלת ההרפס פותחה ומיוצרת בהונגריה על-ידי חברת התרופות „ביוגאל" מדוברציין.

המשחה, ששמה המסחרי „הרויוס" נמצאה יעילה לטיפול ב-90 אחוז מזיהומי ההרפס השונים – נקבע בתום סדרה של ניסויים מעבדתיים.

המשחה החדשה מעוררת ענין רב ברחבי תבל ובמיוחד בסקנדינביה, ארה"ב וקנדה. במקביל פיתחו חוקרים הונגרים תוך שיתוף פעולה עם מומחים מזרח-גרמנים גלולת הרפס, שמידת יעילותה נבדקת עתה.

הונגריה תופסת את המקום החמישי בעולם בייצור מוצרים פרמצבטיים ביחס לגודל אוכלוסייתה ואת המקום הרביעי בעולם בייצוא מוצרים אלה.

כ-10 אחוזים מכלל אוכלוסי תבל נושאים בגופם נגיפי הרפס, העלולים לגרום לזיהומים שונים, לרבות דלקות עור ואף דלקת קרום המוח.

ברה"מ אמורה להתחיל בפינוי טילים קצרי-טווח מאדמת גרמניה המזרחית

מזרח-ברלין (א.פ. ועי"ר).– ברה"מ אמורה לפתוח היום בפינוי הטילים הגרעיניים בעלי הטווח הקצר מאדמת מזרח-גרמניה והיא תחל בפינוי טילים מצ'כוסלובקיה בעוד ימים אחדים – נאמר אמש בשתי הודעות נפרדות בשתי המדינות, האחת של משרד החוץ המזרח-גרמני והאחרת בבטאון המפלגה הקומוניסטית של צ'כוסלובקיה.

בהודעה שפרסם דובר משרד החוץ המזרח-גרמני וולפגאנג מאייר נאמר בין היתר, כי מהלך זה, שננקט עוד לפני אישור ההסכם הבין-מעצמתי בענין סילוק טילים אלה, „יכול לשמש תרומה נוספת למדיניות השלום הקונסטרוקטיבית של ברה"מ, מזרח-גרמניה ומדינות סוציאליסטיות אחרות". הטילים, מדגם „סס-12", יוצאו מבסיסיהם בוואהרן שבצפון המדינה ובבישופסוורדה שבדרומה ויועברו לאתרי השמדה בברה"מ.

הדובר הדגיש, כי צעד זה „קשור בציפיה, שגם הצד השני ינקוט צעדים להפעלתו המהירה של החוזה".

וואהרן ובישופסוורדה הם שניים מבין ארבעה אתרים, שבהם הוצבו מאז שנת 1983 54 טילים מדגם „סס-12". באותה השנה הודיעה ברית וארשה על כוונתה לנקוט צעדי נגד להצבת טילים לטווח בינוני על-ידי מדינות ברית נאט"ו במערב אירופה.

ההסתדרות תובעת להעביר לטיפולה את פועלי השטחים

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

ההסתדרות תובעת להעביר לידיה את הטיפול בערביי השטחים המועסקים בתחומי הקו הירוק, לרבות הזכות לגבות משכרם של פועלי השטחים כספים עבור תנאים סוציאליים והבטחה.

יו"ר האגף לאירגון ומועצות הפועלים בהסתדרות, גדעון בן ישראל, אמר אתמול במסיבת עיתונאים כי הממשלה נכשלה בטיפולה בעובדים הערבים מהשטחים. הוא כינה את תנאי העסקתם „שעבודיה לאומית". לדבריו, כבר שנים תובעת ההסתדרות מהממשלה להעביר לידיה את הטיפול בעובדים מהשטחים, כדי להבטיח שכר שווה עבור עבודה שווה.

מבין 1105 אלף הערבים מהשטחים העובדים בישראל, רק 40 אחוז מועסקים באמצעות שירות התעסוקה. יתר העובדים, ציין בן-ישראל, מועסקים כאן ללא פיקוח, בדרך כלל בתנאים ירודים.

כ-55 אחוז מעובדי השטחים מועסקים בענף הבניה. עוד 20 אחוז – בחקלאות. השכר הנמוך המשולם להם גורם, לדבריו, לחוסר התפתחות בענפים אלה.

יצויין, שהסתדרות פועלי הבניין כבר החליטה שאם תמשיך הממשלה לסרב לדרישת ההסתדרות לארגן את עובדי השטחים במסגרתה, יקיימו חברי ועדי העובדים בענף שביתת שבת מול משרדי הממשלה.

ילד בן 12 נעצר בלונדון בחשד רצח הפעוטה היהודיה בת השנתיים וחצי

מאת דליה שרון, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר").– ילד בן 12 נעצר בלונדון בחשד שגרם למותה של שרונה ג'וזף, ילדה יהודיה בת שנתיים וחצי, שגופתה נמצאה שעות אחדות לאחר שהיא נעלמה ממסיבת יום ההולדת של אחותה, דניאלה, בת ה-9, ביום ב' אחה"צ. שכנים ראו את שרונה מתרחקת עם הילד ממגרש המשחקים שבו התגודדה, סמוך למרכז הקהילתי בשכונת בורנהם ווד, מצפון ללונדון. אותה שעה נעדרה האם אורה, מן המקום, מאחר שיצאה אל המכונית. המשטרה חיפשה את הילד, ומשנמצא בערב ונחקר, הוא הוביל את השוטרים אל הגופה, ליד פסי הברזל, בשכונה.

בבדיקה שלאחר המוות התברר, כי שרונה מתה מחניקה. הסקוטלנד יארד, מקום הגיש אתמול כתב אישום נגד הילד, ששמו לא נמסר לפרסום. הואיל ולפי החוק, אין לפרסם שמו של קטין, אם כי חלה עליו אחריות חוקית החל מגיל 10. המשטרה ביקשה את עזרת ציבור הנוסעים ברכבת ממורגייט ללוטון במתן אינפורמציה.

הגופה נבדקת עתה למציאת סימנים להתעללות מינית. לא נמסר מדוע שהה הילד במוסד למרות שיש לו הורים. המוסד דיווח על העלמו ביום [illegible].

האם אורה, ישראלית לשעבר, בת 41, נישאה לג'פרי ג'וזף, בן 57, אחרי שנפרדה מבעלה הישראלי. בארץ היתה שחקנית, ועתה היא עובדת במשרה חלקית כאחות במרפאת שיניים. בעלה ג'פרי הוא רואה חשבון. בשכונת בורנהם ווד משפחות יהודיות רבות, כשבחלקן הגדול אחד מבני הזוג הוא ישראלי.

משפט הנאשם ברצח עפרה מוזס ובנה טל – נפתח היום בשכם

האב אייבי מוזס מתכוון להיות נוכח ועימו נציגי משפחות נפגעות טרור

מאת אוריאל בן-עמי, סופר „דבר"

משפטו של מוחמד עבד אל-דאוד מקלקיליה, החשוד שרצח באפריל 86 את עפרה ובנה טל מוזס בהטילו בקבוק תבערה על רכבם מתחיל היום בבית-הדין הצבאי בשכם.

לפני חודשים אחדים נלכד דאוד כאשר ניסה להשליך בקבוקי תבערה נוספים באיזור צומת חבלה, שבו פגע במשפחת מוזס. מתחקיר שערכו כוחות הבטחון נתברר כי את הפיגוע במשפחת מוזס ביצע דאוד כדי להתקבל לארגון החזית הדמוקרטית ואכן לאחר מכן החל להשתייך לארגון זה והמשיך בפעולות חבלה עד שנלכד. יש לציין כי הפעולות הנוספות שתיכנן סוכלו מבעוד מועד על-ידי כוחות הבטחון.

אבי המשפחה, אייבי מוזס אמר לאחר לכידתו של דאוד כי הוא מתכוון לערוך מאבק בדרישה להטיל עונש מוות על רוצח אשתו ובנו, וכי העביר את דרישתו זו לראש הממשלה יצחק שמיר.

בני משפחת מוזס מתכוונים להיות נוכחים היום בישיבת בית המשפט. צפויות להגיע גם משפחות שכולות נוספות של נפגעי פעולות טרור.

בנק לאומי למשכנתאות בע"מ

וחברת-הבת שלו

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 בדצמבר 1987 (מבוקר)

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש דצמבר 1987

(באלפי שקלים חדשים)

נכסים	31.12.87	31.12.86
הלוואות	908,919	907,026
פקדונות באוצר	79,116	105,150
פקדונות בבנקים ובמוסדות בנקאיים*)	618,745	659,998
ניירות-ערך	26,060	34,488
מזומנים ופקדונות בבנקים	5,037	807
רכוש קבוע	8,917	9,443
מסים נדחים לקבל	2,059	3,541
נכסים אחרים	8,400	8,289
	1,657,253	1,728,742

התחייבויות והון עצמי	31.12.87	31.12.86
פקדונות למתן הלוואות	647,344	611,542
פקדונות אחרים	237,467	279,892
אגרות-חוב	734,427	799,729
עתודה למסים נדחים לשלם	82	80
התחייבויות אחרות	6,677	7,956
הון עצמי	31,256	29,543
	1,657,253	1,728,742

*) בעיקר לשם הפקדה באוצר באמצעות חברת-האם.

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד לשנה שנסתיימה ביום 31.12.87 (מבוקר)

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש דצמבר 1987 (אלפי שקלים חדשים)

	1987	1986
רווח מפעולות רגילות לפני מסים	3,509	472
הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות	(1,796)	(462)
רווח נקי לשנה	1,713	10

דו"ח מאוחד על השינויים בהון העצמי לשנה שנסתיימה ביום 31.12.87 (מבוקר)

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש דצמבר 1987 (אלפי שקלים חדשים)

	1987 הון המניות	1987 עודפים (הפסדים)	1986 הון המניות	1986 עודפים (הפסדים)
יתרה לתחילת השנה	112,567	(83,024)	112,567	(83,034)
רווח נקי לשנה	–	1,713	–	10
יתרה לסוף השנה	112,567	(81,311)	112,567	(83,024)

הדו"חות הכספיים נערכו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מיום 28.12.87. עותקים מהדו"חות הכספיים המבוקרים המלאים ניתן לקבל במשרד הראשי של הבנק

בנק לאומי למשכנתאות בע"מ

„אקסודוס" בטלוויזיה האיטלקית ודיון עם יעל דיין ואחד הנוסעים

מאת מיכל פלג, רומא

מי שחשש מכיאמה ספינת השיבה הפלשתינית על מרקע הטלוויזיה האיטלקית קיבל אתמול את „אקסודוס". בטלוויזיה הממלכתית, במסגרת משדר מיוחד שהוקדש לבעיה הפלשתינית-ישראלית, הוקרן סרטו הקלאסי של אוטו פרמינגר עם פול ניומן בתפקיד הצבר ארי בן-כנען – זכר לתקופה שבה כוכבים תשואים ישראלים עוד אבו לאינטרפרטציה אחרת.

באולפן ישבו לדיון על הסיטואציה העכשווית אורחים שהגיעו במיוחד מישראל: יעל דיין, שמואל זיפר – אחד מנוסעי אקסודוס – וישראלית שאיבדה את משפחתה בפיגוע חבלני בסוף שנות ה-70 ואשר הצהירה על תמיכתה בדרישות עם הפלשתינים. מלבדם ישבו בדיון גיד הרצוג ממפ"ם וסטפנו לוי דלה-טורה, יהודי איטלקי מטורינו, העומד מאחורי אגרת המחאה ששיגרו 500 יהודים איטלקים ליצחק שמיר בעת ביקורו באיטליה.

חוגים ישראליים לא הצטערו במיוחד על כך שהמשדר נאלץ לעמוד בתחרות קשה עם פסטיבל סאן-רמו, שהחל אף הוא אתמול, תחרות שגרמה לו להפסיד את מרבית הקהל האיטלקי.

מזכיר ועד החיילים המשוחררים:

הדרוזים חוששים מהרגע שבו תוחזר הרמה לסורים

מתנגד להכנסת כוחות משטרה לכפרים

מאת שמעון ויוסי ליבוביץ, סופרי „דבר"

„הדרוזים ברמת הגולן חוששים מאוד מהרגע שבו תוחזר הרמה לסורים. הם לא אומרים זאת בריש גלי אבל מי שחש אותם יודע שזאת הרגשתם בתוך תוכם. המשטרה חייבת להבין שהדרוזים חייבים לשלם מס שפתיים לסורים בשני מועדים בשנה ולכן הם מסביבים. אסור בשום אופן להכניס כוחות משטרה לכפרים ואז ייזבעו הרוחות".

דברים אלה אמר אתמול מזכיר ועד החיילים המשוחררים הדרוזים בבית גאן, סמיר האבהה, אשר יחד עם פעילים דרוזים נוספים כמו מוחמר רמל מועד המעקב הדרוזי לענייני לבנון, ועלי קדמני מכפר ירקא, עושים להרגעת הרוחות בקרב הדרוזים בכפרי הגולן.

נציגי העדה מהגליל והכרמל, ששוחחו עם נציגי האקדמאים הצעירים ונכבדי העדה בעקבות ההתמהות הקשות שפרצו בגולן לפני כשבועיים, התרשמו כי אודים נמצאים בין הפטיש והסדן כאשר מחד כמעט ואין משפחה בכפרי הגולן שאין לה קרובי משפחה בסוריה, ומאידך אין הם מקבלים יחס שוויוני מישראל.

כדוגמא טוען והאבה כי בגולן כ-400 מורים העובדים על פי חוזה מיוחד ולמרות שהם משלמים מסי חבר להסתדרות המורים אין מאפשרים להם להיות על תקן של מורים קבועים, עם כל ההטבות הנלוות לכך. להערכתו, חייבים למסד את החלת החוק הישראלי ברמת הגולן, דבר שיקל על התהבנות התושבים.

נעצרו לחקירה

משטרת מרחב הגליל עצרה עד כה לחקירה 44 תושבים מכפרי רמת הגולן החשודים בהשתתפות בהתפרעויות האלימות שאירעו לפני שבועיים. בין העצורים שלושה רופאים אשר טיפלו בנפגעים תושבי הכפר במהלך ההתפרעות, ואת מבלי לדווח על כך לגורמים הנוגעים בדבר.

אתמול נעצרו חמישה מתושבי הכפר מסעדה, ביניהם שלושה צעירים החשודים בהשלכת אבנים על אוטובוס ובפציעת שוטרת. בשלב זה החליטה משטרת מרחב הגליל להגיש כתבי אישום נגד 20 תושבים.

האחות הראשית מבי"ח „מזרע" כופרת בתקפותם של הפיטורים

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

בתביעה שהגישה האחות הראשית של בית החולים לחולי נפש „מזרע" לבית הדין האזורי לעבודה בחיפה, היא מבקשת להוציא צו הצהרתי שפיטוריה על ידי משרד הבריאות בטלים.

האחות, יוכבד גרטנוגן, טוענת בכתב התביעה כי היא מתפקדת כאחות מוסמכת 40 שנה ומאז נובמבר 1980 היא אחות ראשית ב„מזרע". ב-26 בינואר השנה קיבלה מכתב פיטורים העומד להיכנס לתוקף בסוף פברואר. לטענתה הפיטורים חסרי תוקף מפני שלא נתנו לה לשטוח את טענותיה בפני שרת הבריאות ולכן הנימוק לפיטורים, אי-התאמה, הוא „אמתלה לאור נסיונה בעבודה".

בתצהיר נגדי שהגיש סמנכ"ל לענייני עובדים במשרד הבריאות, יהודה בר גיורא, נטען כי לפני מספר חודשים הגיע מנכ"ל משרד הבריאות לשעבר רב גולן למסקנה כי מערכת היחסים הקשה השוררת בהנהלת „מזרע" ובוועד העובדים הוא בלתי נסבל ופוגע לרעה בתפקוד המוסד. הוא מינה ועדת חקירה ולאור פרסום המסקנות החליט להעביר מתפקידים ארבעה בכירים: מנהל בית החולים ד"ר ישראל זוסמן, סגנו ד"ר לאני, האחות הראשית וכן את סגניתה ברכה גבעול. הנהלת משרד הבריאות הציעה לארבעה לפרוש או לעבור לתפקיד אחר מחוץ לבית החולים. שלושה מהם, למעט התובעת, הסכימו לפרוש וכעת דנים בתנאי פרישתם. האחות הראשית סרבה לפרוש ולכן פוטרה.

בית הדין קבע שלשום שהאחות תצא לחופשה בתשלום עד 11 באפריל, מועד בו יתכנס בית הדין כדי לדון בתביעה. בינתיים המליץ לצדדים להתדיין כדי ליישב את המחלוקת.

מצעד השלום מהצפון לי"ם

(ע).– „מצעד השלום" שיימשך ארבעה ימים, מראש הניקרה ועד ירושלים, יתחיל ביום א' 28 בפברואר ויסתיים ב-2 במארס – כך נמסר אתמול על-ידי מארגני המצעד במסיבת עיתונאים בתל-אביב.

יורם ורסה ממושב כליל אמר, כי במצעד ישתתפו יהודים וערבים המתנגדים לכיבוש. המצעד אורגן על-ידי קבוצת אנשים בלתי-מפלגתיים. המצעד יעבור בכבישים הראשיים, ותושבי הישובים בקרבת מקום לכבישים ישתתפו אף הם במצעד.

דרא"פ אסרה פעילות ארגונים מתנגדי אפרטהייד

יוהנסבורג (עי"ר ורויטר).– ממשלת דרום-אפריקה פרסמה אתמול צו האוסר על פעילותם של 17 ארגונים המתנגדים לאפרטהייד במדינה.

השר לענייני חוק וסדר אדריאן ולוק פרסם הודעה שבה נאמר, כי ארגונים אלה, ובהם „החזית הדמוקראטית המאוחדת", הקואליציה הגדולה ביותר במדינה של גופים הלוחמים נגד ההפרדה הגזעית, יוכלו גם להבא להיות ארגונים חוקיים, אך יהיו מנועים מביצוע כל פעולות שהן.

משמעות הצו, כפי שהובהרה על-ידי פקיד ממשלתי, היא שהארגונים הכלולים ברשימה „לא יהיו רשאים מעתה לנקוט צעדים כלשהם בלי לקבל קודם לכן רשות לכך מהממשלה".

ברשימה כלול, בין היתר, הוועד לתמיכה בעצירים, שניהל מאבק נגד מעצרים המוניים של פעילים פוליטיים על-פי תקנות החרום. כמו כן כלולים ברשימה קוסאט"ו, הפדראציה הגדולה במדינה של איגודים מקצועיים שחורים, וכן ארגון המנהל מערכה למען שחרורו ממאסר עולם של מנהיג „הקונגרס הלאומי האפריקאי" נלסון מאנדלה.

مكان من الأصل

מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים

אין חדש בבורסה – הירידות נמשכות בקצב מתון

● אתמול בתחילת המסחר נרשם נסיון בלימה והתייצבות לקראת סוף המסחר התגברו הירידות ● האווירה הכללית העכורה במשק והציפיות למיתון מקטינים מאוד את סיכויי ההתאוששות או ההתייצבות במניות, גורמים שליליים נוספים הינם המצב בשטחים, חוסר היציבות הפוליטית ● שפל בולט בסך החזקות הציבור במניות ממכלול ההחזקה בנכסים פיננסיים ● על פי מצב הרוח הכללי בבורסה יתכנו ירידות נוספות במניות בזמן הקרוב ● פרשנים צופים כי חוסר האיזון במניות ישפיע בקרוב על אפיקי השקעה נוספים ● העדר עשה שוק בבורסה בולט במיוחד על רקע נפח הפעילות המצומצם וחוסר הנכונות הבולט לנסות ולבצע בלימה של ממש ולו רק לימים ספורים ● כלל שהמצב בבורסה יתמיד כך במקביל ירשמו פדיונות בקרנות הנאמנות ● מניות המשתנים ירדו 1.91%, בבנקאיות נרשמו הצעים קלים, בהופעתם ירידות מתונות בהשוואה לימים קודמים, דולר שוער 1.66

מאת שמואל רוזנבלום

ירידות השערים נמשכו גם אתמול בבורסה והוירוש היה למרבה האבסורד בירידות מתונות מעט פחות מהימים הקודמים. הירידות המתונות יחסית הלכו והתגברו ככל שנמשך המסחר וזאת בעיקר עקב הפגנת החולשה שבקליטת ההצעים והאכזבה מאי יכולתה של הבורסה לבצע ולו גם תיקון טכני קל. הפכפכנות המסחר אתמול הביאה לכך שמניות כבינלאומי פמרוכימיים ונוספות נסחרו בתחילת המסחר בעליה של עד כ־2% לערך ובסוף המסחר נסגר שערן בירידה ממוצעת של כ־1.5% לערך. עם בתחילה עוד עשו מספר גורמים נסיון קלוש לייצב את הבורסה הרי שכאמור בהמשך נרשמה שחיקה תוך חוסר אונים משווע. שוק המניות הנוכחי משקף כבראה משק עצבני ומלא חששות לקראת הבאות במישור הפוליטי־כלכלי. גם הדיבורים אודות מיתון אפשרי מביאים לאווירת מסחר קודרת ועכורה. מעבר לכל ההסברים והנימוקים השונים נראה בעליל כי הציבור מדיר רגליו לחלוטין מהמתרחש בבורסה והדבר אם אם דומה למוקצה מחמת מיאוש כמעט. כל עוד מצב זה ימשך בצירוף ההסברים הידועים המשתנים הרשות לבקרים לא צפויה התייצבות של ממש במניות. שינויי השער הבולטים נרשמו כרגיל יותר במניות המוספיות, ליסינג 1 15%– כאשר שער מניות 1 שקל נסגר משער ליסינג 5 למרבה הגיחוך, עיט 5 7%, –7%, בדוך 1 10.2%–, רדבק 10%–, דן 9.6%–, ונוספות. עליות מקריות נרשמו בקיסריה 10%+, מרלו 46.2%+, אינקבה וסקאנריה קונים בלבד. עליה נאה 5.3%+ נרשמה בכלל 50, יציבות היתה בפ.י.בי., אלקטרוניקה ודלתא גליל. מדד המשתנים ירד 1.91%, בלטו ירידות שנעו בין 2% ועד 3% בדיסקונט השקעות, כלל תעשיות, נייר חדרה, נכסים וכלל נדל"ן. הנפח הכספי של העיסקאות היה מצומצם עד בינוני.

סך נכסי הציבור במניות בשפל מרהים

חישובים שנערכו ע"י יועץ ההשקעות דוני זילברמן בנוגע לסך החזקות הציבור במניות מלמדים על שפל מרהים במעורבות הציבור במתרחש בבורסה. סך הנכסים הפיננסיים שבידי הציבור מסתכם בשיעור של 70 מיליארד דולר בקירוב. מתוך סכום זה סך ההחזקות הכולל במניות עומד על 4.1 מיליארד דולר. אם נגכה מסכום זה את אחזקת בעלי עניין וגופים מוסדיים (באופן משוקלל) נגיע לסך החזקות ציבוריות של כחצי מיליארד דולר לערך. שיעור החזקה זו הינה שפל מרהים במעורבות הציבור במתרחש בבורסה. שפל זה עדיין אינו מקור לאופטימיות כלשהיא בבורסה שכן השפל יכול להמשיך ולהעמיק ולהפוך לשפל מרהים עוד יותר. יחד עם זאת ברור כי בכל ששורר שפל כזה לחץ המכירות ילך ויקטן בהדרגה שכן מעורבות הציבור הולכת וקטנה.

הכשרת הישוב ופולגת – הפסקת מסחר

הפגיעה במשקיעים מהציבור

עיסקות העברת הבעלות בחברות הכשרת הישוב ופולגת גרמו להפסקת מסחר מתמשכת במניות אלו. שתי החברות מסחרות בתיקי השקעות מוסדיים ופרטיים רבים שאינן יכולות לפעול בהם עקב הפסקת המסחר. מניה פולגת מהווה בעצם בגבה מרובה בהגנה על ציבור המשקיעים. לפני כשבוע התירה הבורסה מסחר בפולגת למשך כיומיים במסגרתם עלו המניות בלמעלה מ־20% לערך. פתיחת המסחר התאפשרה לעיקבות הודעה שיגרתית של כלל על רכישת פולגת. לאחר יומיים של מסחר הפסיקה הבורסה את המסחר הקינים או המכבדים "בתקער" בהחזקת מניות מבלי יכולת למכור. הבורסה באמצעות הפסקות המסחר נוקטת מבחינתה ברצון להגן על ציבור המשקיעים. רצונה של הבורסה הוא שהמקנים יציעו הצעות רכש לציבור במחיר מקביל למחיר קנית השליטה. לכאורה כוונת הבורסה הינה בעלת אינטרסים צבוריים טהורים ויפים, אמרנו לכאורה כיוון שהמליך קבלת והחלטה לבצע הצעת רכש לציבור עשוי להמשך זמן רב ועד או אין יכולת לממש החזקות כלשהן. מעבר להיבט הקניה או המכירה קשה לדעת איזה מחיר יובטח לציבור בהצעת הרכש עצמה. נראה כי הבורסה לניירות ערך תזדקק בקרוב למכשיר זריז יותר במקרים של העברת בעלות בחברות שונות. הפסקות המסחר הנוכחיות אינן זוכות כאמור לתגובה אוהדת מצד המשקיעים המעורבים.

חיפה כימיקלים – בעלי העניין מעוניינים במחיקת המניות

בעלת העניין הגדולה בחברת חיפה כימיקלים חברת ט.ר המצריה בין היתר בשליטתם של משלום ריקליס ואריה גנגר מעוניינת לרכוש את מניות החברה המצויות בציבור. בעלי העניין המחזיקים בכ־95% לערך מהון המניות מעוניינים למחוק את המניות מהמסחר בבורסה בת"א: הנהלת חיפה כימיקלים מסבירה כי בכוונת החברה להשקיע סכומי כסף ניכרים של מליוני דולר רבים בפיתוח עסקי החברה תהליך שבו ציבור המשקיעים לא ישתתף בתנאי הבורסה הנוכחיים. בפעמים קודמות ניסתה החברה להציע הצעות רכש ללא הסכמת הבורסה והיא נכשלה. הפעם פעלה החברה בתאום עם הרשויות והצעתה אמורה לנוע במחירים של כ־20% לערך גבוהים ממחירי הבורסה הנוכחיים. פרשנים מעריכים כי עקב העובדה שמדובר בכמות מניות קטנה יחסית של כ־5% לערך נותנת חיפה כימיקלים הצעה "בריבה" יחסית. ככל הידוע מחזיקות קרנות הנאמנות שבניהול בנק הפועלים חבילת נכבדה במניות חיפה כימיקלים. גם במידה והצעת הרכש של החברה תזכה להצלחה נראה כי ישארו מספר בעלי מניות שיתנגדו למחיקת המניות מהמסחר מתוך התסתכות על זווית דעת כלכלית אופטימיות למדי.

האווירה הכללית מעכירה את מצב הרוח בבורסה

האווירה הכללית במשק המצביעה על אפשרות למיתון מתקרב מוציאה את הרוח ממפרשי הפעילות של שרידי האופטימיסטים בשוק המניות. נראה כי מקורבי בורסה רבים נוהים כעת במפני אש מהמשוק הבורסאי ההשוף למסוכן ביותר. כאשר באמצעי התקשורת החרים והשים אינטנף פעמים במיתון העומד בדלת וזאת למרות הכחשות חוזרות ונשנות מצד האוצר ובנק ישראל קשה להעריך שתוכל להרשם התייצבות של ממש במגמת המסחר השלילית במניות. בנוסף לגושא זה ישנו גימוקים רבים נוספים למתרחש בשוק המניות, בין הבולטים שביניהם ניתן למנות את העדר עושה שוק, ריבית שיקלית גבוהה, חשש ממצבים פוליטיים־כלכליים מטרידים, המצב בשטחים והשפעתו על הכלכלה ואפשרות פיתוח ועיסקת תבילה. כל ההסברים הללו מצטרפים לחלוטין סיבות לפעילות חזיבת במניות. יהיו אשר יהיו יהיו הסברים גם ובין כמישרין להצטברות גמרה והחולשה מראות שערים נמוכות ואטרקטיביות במניות רבות בבורסה. המצב ככל מתבטא באי יכולתו של השוק לבצע תיקון טכני של ממש בשעה שהציבור שוהל מביר הנולש בהדרגה באופן בולט למדי.

* הכותב מנהל תיקי השקעות

שערי מניות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	השינוי/הצעו ביקוש

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

[illegible]

בהסדר הצמדה ל־88

[illegible]

בהסדר הצמדה ל־89

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	השינוי/הצעו ביקוש
אידיבי מ"ד ל־89	131450	38.0	-550	-.4	-80.0
דיסקונט א' ל־89	166850	15.0	+50		+93.0
מזרחי ש' ל־89	53450	61.0	+550	+1.0	+139
הפועלים ש' ל־89	89200	51.0			+35.0
הפועלים מ' ל־89	89400	5.0	-7000	-7.3	-6.0
כלל א' ל־89	232650	2.0	-3000	-1.3	-31.0
כלל סמוק ל־89	56100	183			-71.0

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	השינוי/הצעו ביקוש
ארזים 0.1	23950		-350	-1.4	-35.0
לאומי משכנתאות ש	7250	64.0	-335	-4.4	-114
לאומי משכנתאות מ	8032				
כרמל ש	4900	201	-100	-2.0	-106
כרמל שה 1	4397	28.0	-63	-1.4	-28.0
פיתוח ומשכ' 1שה	1740	660	-19	-1.1	-355
משכן ב ש	2929	204	-70	-2.3	-204
עצמאות 0.1	17400				
בינלאומי למשכ'1	6900	100	-84	-1.2	-135
טפחות מבכ ש	18810				
טפחות רג ש	20790	2.0	-210	-1.0	-202
טפחות שה 2	5678	152	+5	+.1	+893
יעסור 1.0	2487	18.0	-131	-5.0	-36.0
יעסור 5.0	1750 תב	241	-131	-7.0	-606

מוסדות מימון

[illegible]

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	השינוי/הצעו ביקוש
אילון בטוח 1ש"ח	108.0	1500			-1500
איתן ביטוח 1שה	114.0	2120	-5	-4	-1291
אררט 0.1	1349	340			-340
אררט א 0.5	977	300			-800
בטוח משנה 1ש"ח	325				
בטוח משנה 5ש"ח	170ת	5486	-6.0	-5.4	-5486

מסחר ושרותים

מסחר

[illegible]

שרותים

[illegible]

מלונות ושרותי תיירות

[illegible]

מחשבים ושרותי מחשב

[illegible]

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

[illegible]

חקלאות

[illegible]

תעשייה

מזון וטבק

[illegible]

טקסטיל והלבשה

[illegible]

מתכת ומוצריה

[illegible]

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

[illegible]

מוצרי בניה

[illegible]

כימיה, גומי ופלסטיק

[illegible]

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

[illegible]

תעשיות שונות

[illegible]

השקעות תעשיה

[illegible]

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

[illegible]

נסחרות במטח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	השינוי/הצעו ביקוש
בזית מ	280 תב	670	+20	+7.7	+670

רשימה מקבילה

שרותים / מלונות ושרותי תיירות / מחשב ושרותי מחשב / נדל"ן בינוי ופיתוח / חקלאות / מזון וטבק / טקסטיל והלבשה

[illegible]

מתכת ומוצריה / מוצרי בניה / מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק / עץ ומוצריו, נייר ודפוס / תעשיות שונות / השקעה בתעשיה / חברות השקעה / חיפושי נפט

[illegible]

משתנים

[illegible]

שערי קרנות נאמנות

[illegible]

הועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה

הודעה על פי סעיף 149, 920, 910 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (1), (2) לחוק התכנון והבניה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה, למתן הקלה באחוזי בניה, תוספת קומה, וקו בניין

והיינו: הקמת 4 קוטג'ים בניצול 56.5% בנייה במקום 48% בניה המותרים. קו בניין מאחור 4,5 מ' בצד מערבי ומזרחי ר־4,74 מ' בצד צפוני הדרומי במקום 5,00 מ' המותרים

שטל חלקה 30 בגוש: 18173

רחוב סוקולוב 34 עיר נהריה

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית בעיריית נהריה.

לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ח. לבב

יו"ר הועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבניה נהריה

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה

רחוב ביאליק 3, חיפה

טלפון מספר – 04-640775

הודעה עלפי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: מר שכטר ולמן – לאשר תוספת יח"ד צפל יח"ד קיימת הבי"עבר למוסך, ברח' הרואה 11 חלקה 37 בגוש 11566, קרית־שמואל.

הבקשה כרוכה בהקלות הבאות:

1. בליטה של 80 ס"מ למרווח צדדי.
2. בליטות מקרי בנין קדמיים.
3. עודף שטח בניה מעל למותר.
4. קומה חלקית נוספת מעל למותר.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות: 08.00–11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

אינג' יהושע

מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי אילות

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה אילות הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 1 לתכנית מפורטת 147/03/12 מעלות שחרות ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: תכנון דרך גישה למעלה שחרות המהווה שינוי מקרקע חקלאית לדרך.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ־265 דונם, גוש 39112, 39113 מעלה שחרות.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין, בקרקע, בבנין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה. ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דניאלי

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

הודעה בקשה לפירוק חברה בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק 1908/87

בעניין פירוק החברה שמנדר תעשיות מתכת בע"מ.

המבקש הכוללים קבוצת המכבי הצעיר להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ ע"י שה"ד ה. ראו א. ראו ה. גושן רח' חסן שוקרי 8 חיפה.

נמסרה הזה הודעה כי ביום 13.12.87 הוגשה לבית המשפט המחוזי בחיפה בקשה לפרק את החברה הנ"ל, וכי בקשה זו תישמע בבית המשפט המחוזי חיפה ביום 9.5.88 בשעה 8.30.

כל נושה או משתתף של החברה שברצונו לתמוך במתן צו הפירוק או להתנגד לו, רשאי להופיע בשעת הדיון, בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו, לאחר שימסור למבקש הודעה על רצונו זה.

את ההודעה יש למסור למבקש או לשלוח בדואר באופן שתגיע לידיו של המבקש לפי המען חיפה חסן שוקרי 8 33111 (ת.ד. 4700 חיפה) לא יאוחר משעה 12.00 ביום 8.5.88

לנושה או למשתתף שיבקש זאת, ימסור המבקש, תמורת תשלום, העתק מהבקשה לפירוק.

עורך דין גושן

הקרן למען בטחון ישראל

פינה חמה ללב"י

השבוע בתי־ספר למען לב"י

קרן לב"י מודה מקרב לב לתלמידי בתיה"ס אשר תרמו לאחרונה למען החינוך בצה"ל.

בי"ס ארלוזורוב, חדרה – 964 ש"ח.

בי"ס הצבי ישראל, כפר סבא – 550 ש"ח.

בי"ס טבנקין, בת־ים – 500 ש"ח.

בי"ס רמז נוריה, נהריה – 526 ש"ח.

בי"ס עתיד, רמת גן – 300 ש"ח.

בי"ס יסודי רחביה, ירושלים – 117 ש"ח.

בי"ס עץ גנים, פתח תקוה – 500 ש"ח.

היום יותר מתמיד – תן לבך ללב"י

קרן לב"י: רח' ד' (אריה) 17, הקריה, תל־אביב 64734

מודעון

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:

טלפון 03-433300

בימים א' עד ה'

מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' ובערבי חג

מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה אזור תל־אביב

רחוב בר כוכבא מס. 49 – טלפון 03-284649

בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00

בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00

שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00

אזור חיפה

רחוב הגפן 26 קומה ג' – 04-523566

כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

עזרה ראשונה נפשית

ערן עזרה ראשונה נפשית בתל־אביב – קו למבוגרים 03-5461111

קו לילדים ונוער 03-261113

בירושלים – 02-227171

בחיפה – 04-672222/3

בנתניה – 053-335316

קו פתוח – אוזן קשבת לילדים ובני נוער

בתל־אביב 03-221680 (24 שעות)

נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה

בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03-235922

קו פתוח לקשיש 02-690685

אלמקס – משחת השיניים

יעילה פי 3 במניעת עששת

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב

בס – פרישמן 66 – 237326

קופת חולים כללית – אמסטרדם 7 – 232383

ירושלים

מרפאת רוממה – המ"ג 28 – 523191

חיפה

קופת חולים מכבי – יל"ג 6 – 672472

פתח־תקוה

כפר גנים – לוחמי הגטו 6 – 9227416

בני־ברק – רמת־גן

פריניץ – ר' עקיבא 162 בני־ברק – 796324

פינצי – חיבת ציון 43 רמת גן – 782821

בת־ים – חולון

מזור – חביבה רייק 20 בת־ים – 583360

אהרון – הופיין 52 חולון – 889153

רחובות

כללית – בני משה – 452381

אלמקס

מיוצרת ע"י טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ בהסכם GABA שווייץ

הודעה ללקוחותינו

עדכון שעורי הריבית בפר"י

1. החל מיום ו' ה־26.2.87 ישתנו שעורי הריבית בפר"י לעסקות קיימות עפ"י המפורט להלן:

היתרה בשקלים חדשים	% ריבית שנתית נומינלית	% ריבית שנתית מתואמת
מ־50 עד 9.999	10.00	10.52
מ־10,000 עד 49,999	11.00	11.63
מ־50,000 עד 99,999	12.00	12.75
מ־100,000 ומעלה	12.50	13.31

2. שינוי בינערת הפר"י (מעבר ממדרגה למדרגה) יגרום לשינוי הריבית בהתאם.
3. הודעה זו מתפרסמת במקום הודעות אישיות ללקוחות.
4. פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

בנק הפועלים

יעקובי: הצריכה הפרטית ב־1987 65% מהתוצר כמו ב„כלכלה הנכונה"

מאת דני גוב

הצריכה הפרטית בשנת 1987 היוותה 65% מכלל התפוקה והיא דומה בהיקפה לזו, שהיתה בזמן "הכלכלה הנכונה". כך אמר אתמול שר הכלכלה והתכנון גד יעקובי, בעת דיון על יעדיה הלאומיים של ישראל, סדרי העדיפויות והאמצעים שיש להפעיל, שהתקיים בכינוס של המועצה לתכנון לאומי בתל־אביב.

יעקובי ביקר את הגישה לפיה אין לדאוג ליצוא כי הקופה מלאה דולרים מסיוע אמריקאי. כמו בתחומים אחרים מה שהיה אינו מה שיהיה, אמר השר.

פרופסור שלמה מי־טל, מנהל הרשות לתכנון כלכלי לאומי אמר כי כי בעשור האחרון הגיע עודף הצריכה הפרטית על הגידול בתוצר להיקף כספי של 19.7 מיליארד דולר. באותה תקופה היה היקף הסיוע האמריקאי במענקים בלבד ל־19.2 מיליארד דולר. "אם היינו צורכים לפי תכנית כלכלית מסודרת וסבירה, לא היינו זקוקים לחלק ניכר מהסיוע האמריקאי", אמר מי־טל.

במסגרת הדיון הוצגו שלוש חלופות למשק הלאומי לתקופה של 92־1988 שהוכנו על ידי הרשות לתכנון לאומי וכלכלי, במשרד הכלכלה בהנחיית השר יעקובי. כל חלופה משקפת מגמה עיקרית שונה. שני תסריטים עתידיים שהוצגו בדיון הם: תסריט "השקעה בתשתית" - לפיו משאבי המשק מופנים בעיקר להשקעה בתשתית ההון אנוש, וכן בהשקעה ציבורית במטרה להדביק פערים במלאי ההון הפיסי והאנושי שנוצרו בשנים האחרונות.

תסריט אחר "התקדמות לקראת עצמאות כלכלית" דיבר על צמיחה מוטת יצוא, תוך הדגשת צמצום הגרעון המסחרי במאזן התשלומים. בתסריט זה משאבי המשק מכוונים להגדלת היצוא כדי לצמצם יבוא והחוב החיצוני.

לפי תסריט זה אם יגדל היבוא ב־4% לשנה בזמן שהיצוא יגדל ב־6.5% לשנה ירד הגרעון האזרחי במאזן התשלומים ללא שירותי הון בכ־50% ב־1992, לעומת 1988 ויקטן החוב החיצוני ל־1.2 שנות יצוא לעומת 1.8 שנות יצוא ב־1988.

חברי המועצה לתכנון לאומי קיימו דיון בו קראו להפוך את מגמת ההתדרדרות במחקר ופיתוח ובמוסדות ההשכלה הגבוהה ולשקם את היכולת האנושית והמדעית. בעקבות הדיון במועצה הלאומית נתן השר לרשות הנחייה להכין בפירוט תכנית המבוססת על שילוב תסריט התקדמות לקראת עצמאות כלכלית והשקעה בתשתית.

הברפלד מתערב במשבר ב'מכתשים' למניעת פיטורי 250 עובדים

מאת אמיר רוזנבליט

בעקבות תכנית ההבראה שניכפתה על מפעל 'מכתשים' בבאר שבע על ידי הנהלת 'כור' ולאחר מו"מ עקר ומתוח עם ועדי העובדים, הנימשך מזה כארבעה חודשים, הגישה השבוע הנהלת המפעל לוועדים ולאיגוד המקצועי במועצת פועלי באר שבע, רשימה של 250 עובדים המועמדים לפיטורים. הצורך בפיטורי עובדים נובע מהתוצאות העיסקיות של לסוף 1987, המצביעות על הפסד הנאמד בכ־5 מיליון דולאר.

תכנית ההבראה שיזמה הנהלת המפעל מדברת על צעדי ייעול שיתבצעו בשני שלבים:בשלב ראשון יפוטרו 150 עובדים, מתוכם 35 מועמדים לפרישה לפנסיה תקציבית (מוקדמת). בשלב השני יפוטרו 130 עובדים נוספים.במפעל 'מכתשים', המייצר בעיר חמרי הדברה כימיים לחקלאות, מועסקים כיום 1200 עובדים בבאר שבע ובאתר רמת חובב, כ־12 קילומטרים דרומית לעיר.המפעל, הנחשב לאחד הגדולים בארץ בענף הכימיה, מייצר ומייצא בהיקף של 120 מיליון דולאר בשנה. בשנים האחרונות פוקד את המפעל משבר קשה, הנובע בין היתר ממשבר מתמשך בשוק הדשנים העולמי.

על רקע משבר האמון והנתק שנוצר בין ההנהלה והוועדים בשני אתרי הייצור של המפעל, עושה מזכיר האיגוד המקצועי של העובדים במועצת פועלי באר שבע, מאיר בביוף, מאמצים גדולים כדי לפשר ולגשר בין הצדדים ולהביא במהירות לסיום המשבר. יצויין, כי בעוד שהעובדים עומדים על נוסחה של פרישה מרצון, שתיתבסס על טבלת פיצויים נדיבה למדי, מסרבת ההנהלה לקבל זאת בכל תוקף, מחשש שהדבר יביא לפרישתם של בעלי המקצוע הטובים, תופעה שתחמיר עוד יותר את מצבו של המפעל.עקב חומרתו של המשבר בין הצדדים, הועבר השבוע הטיפול בפרשה לידיו של יו"ר האיגוד המקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, שאמור להציע "תרון" שיהיה מקובל על שני הצדדים.

סאיטקס התאוששה מהמשבר

למרות גידול ברווח ברבעון האחרון הפסידה ב־1987 4.6 מיליון דולר

הרווח התפעולי ב־1987 הגיע ל־7.7 מיליון דולר

מאת סופרת „דבר"

משיא סאיטקס אפי ארזי: פריצה טכנולוגית והכנסות שיא

סאיטקס הרוויחה ברבעון האחרון של 1987 1.8 מיליון דולר, הכפלה כמעט של רווחיה ברבעון השלישי של 1987 שהגיעו ל־986 אלף דולר.

הרווחים במחצית השניה של השנה לא קזזו את מלוא ההפסדים במחצית הראשונה, וסאיטקס הפסידה במהלך 1987 4.6 מיליון דולר.

ברבעון האחרון של השנה היו הכנסות סאיטקס הגדולות בתולדות החברה והסתכמו ב־47.9 מיליון דולר.

סה"כ ההכנסות בשנת 1987 הגיעו ל־159.3 מיליון דולר, גידול של 20 אחוז בהשוואה ל־132.8 מיליון דולר אשתקד. סאיטקס הרוויחה רווח תפעולי של 7.7 מליון דולר, בהשוואה להפסדים תפעוליים בשנתיים הקודמות. הרווח התפעולי ברבעון האחרון הגיע ל־4.9 מיליון דולר.

מנכ"ל החברה, אריה רוזנפלד, ציין כי שנת 1987 מורכבת למעשה משני חלקים שונים. בעוד שבמחצית הראשונה של השנה סבלה החברה עדיין מהפסדים בסך 5 מיליון דולר ברבעון הראשון ר־2.5 מיליון דולר ברבעון השני, בהמשך להפסדי החברה ב־1985 ו־1986, הרי שמחצית השנה השניה ציינה את חזרתה של החברה לרווחיות עם רווחים נטו, כאמור לעיל, של כמיליון דולר ברבעון השלישי ו־1.8 מיליון דולר ברבעון הרביעי.

בהכנסות הרבעון נכללו לראשונה משלוחים של ה־„סמרטסקנר" החדש – סורק צבעים קל לשימוש המבוסס על אינטליגנציה מלאכותית. סורק צבעים זה מייצג את פריצת הדרך הטכנולוגית האחרונה של החברה.

מכירות הציוד הגיעו ל־18.5 מיליון דולר במערב אירופה ול־15.7 מיליון דולר באמריקה. ביפן הגיעו מכירות הציוד ל־18.9 מיליון דולר. ההכנסות הסתכמו ב־24.9 מיליון דולר.

סאיטקס עוסקת בתיכנון, פיתוח, ייצור, מכירה ושירות שלל מערכות מחשב אינטראקטיביות לשימוש בתעשיית הגרפיקה, הדפוס, וההוצאה לאור, כמו גם מערכות לייצור מעגלים מודפסים ולעיבוד נתונים סייסמים.

מתנגדים להמלצות ששינסקי

מנכ"ל כלל תעשיות: המלצות ששינסקי לבטול פטורי מס לשכירים ולגילומם בסקטור הציבורי הם אבן נגף לצמיחה

פרופ איתן ברגלס: הטלת מס על הבורסה הינו כפל מס

מאת סופרת „דבר"

מנכ"ל כלל תעשיות עמוס מר חיים תקף אתמול בחריפות את המלצות ועדת ששינסקי לבטל את הפטורים הניתנים לשכירים ואת ההמלצה להטיל מס על רווחי הון בבורסה.

הביקורת העיקרית הופנתה כלפי ההמלצה לבטל פטורים על קרנות השתלמות, עבודה במשמרות, ארוחות והטבות אחרות. חמורה במיוחד, לדעתו היא ההמלצה לגלם את הפטורים שיבוטלו בסקטור הציבורי, שיסחפו גם את הסקטור העיסקי לפצות את העובדים. חמורה עוד יותר היא ההתייחסות ההוצאה לשכר נטו כערך שהמעסיק חייב לשמור גדולו, וקביעת נורמה חדשה באילו המעסיק חייב לפצות את העובד בתוספת שכר משום שהממשלה העלתה מסים.

ביקורת קשה יש למר חיים על ההצעות הנוגעות למיסוי בבורסה. במציאות בה הברות אינן מחלקות דיוידנד והתמריץ היחיד לרכוש מניות הינו בסיכוי לקבל רווח הון פטור ממס, יפגע יישום ההמלצות במטריה היחידה למשקיע. לאחר שבנק ישראל ביטל את המימון המסובסד והאוצר ביטל הטבות מס ומענקים ושניהם שולחים את החברות לשוק ההון, מציעה ועדת ששינסקי לפגוע גם באפשרות היחידה שנותרה למימון באמצעות הבורסה. המלצות ועדת ששינסקי הינם אבן נגף בדרך לצמיחה, אומר מר חיים.

יו"ר דירקטוריון בנק הפועלים פרופ איתן ברגלס הצטרף לביקורת על מיסוי הבורסה בטענה שמדובר בכפל מס. לדעתו הציבור אינו מבין כי מס חברות הוא המס על ההון ותאבת הכלכלנים להסביר קשר זה ולתקן את הטעות הרווחת כאילו הון פטור ממס.

מר חיים וברגלס דיברו במסגרת יום עיון שקיימה האוניברסיטה הפתוחה.

משרד האנרגיה ישכנע יזמים להשקיע בתחנות אנרגית רוח

מאת דני גוב

במהלך שנת 1988 ינסה משרד האנרגיה לנצל את ההתעניינות של יזמים פרטיים בתחום אנרגית הרוח, כדי לקדם את הפעילויות בתחום המחקרים והסקרים לאיתור שטחים פוטנציאליים להקמת תחנות רוח להפקת חשמל. כמו כן תמשך התמיכה במתקני הדגמה שיוקמו באתרים בעלי פוטנציאל רוח גבוה.

בנוסף לכך, כך נודע, מתכנן המשרד לתמוך בחוות רוח ראשונה בסדר גודל של כמה מגהוואט, שתוקם באחד האזורים בהם הדגמה הטכנולוגיה בשנים האחרונות.

כן מתוכננת פעילות מחקרית תומכת בטכביון, כדי לסייע בהחדרת הטכנולוגיה לארץ. בשלב אחרון מתכוון המשרד להתחיל בפעילות מצטברת של ריכוז, אימות ומיחשוב של המידע המטאורולוגי בנושא הרוח.

לכתבנו נודע, כי אחד הסממנים העיקריים בהתפתחותה של תכנית ניצול אנרגית הרוח בא לידי ביטוי בפעולות לשילוב יזמים פוטנציאליים לפעילויות במסגרת התכנית לשנת 1988. לאחרונה, כך אומרים במשרד, חלה התפתחות ניכרת בכיוון זה.

היתרון הינו משמעותי ביותר שכן כתוצאה משילוב היזמים כבר בשלבים הראשונים של התכנית יהיה סיכוי להקמת חוות רוח בשנים הקרובות באתרים הפוטנציאליים.

ב־1987 הוקמה בבית יתיר שבדרום הר חברון טורבינת רוח שלישית בתמיכת משרד האנרגיה. הטורבינה היא בעלת הספק של 200 קילוואט והיא מחוברת לרשת החשמל הארצית.

משרד האנרגיה יתמוך במחקרים אנרגית השמש

משרד האנרגיה יתמוך השנה בשלושה מחקרים חדשים בתחום הניצול של אנרגית השמש. בנוסף לפעולות ההדגמה באתר הניסוי בשדה בוקר מתכוון המשרד לתמוך במספר מצומצם של מחקרים (רובם בעל אופי יישומי) וביהם:

פיתוח תא פוטוולטאי בעל נצילות גבוהה עבור מערכות מרכזות (בית הספר הגבוה לטכנולוגיה בירושלים): שיתוף פעולה בין מכון ויצמן למשרד האנרגיה של ארה"ב במחקר בנושא מגדל השמש. המשרד יממן את החלק המתבצע בארץ; סקר קרינת שמש בנגב, לאיתור אזורים מועדפים להקמתן של תחנות רוח סולריות בעתיד על ידי אוניברסיטת בן גוריון בשיתוף עם השירות המטאורולוגי.

יציבות בתעסוקה בענף היהלומים

במשך השנה החולפת נרשמה יציבות בתעסוקה בענף היהלומים. מספר עובדי הייצור דומה למספרם ב־1986 ומגיע ל־11,600 עובדים. היציבות במספר העובדים למרות הגידול ביצוא, נובעת מהמעבר לליטוש אבנים גדולות יותר אשר דורשות השקעת עבודה קטנה יותר יחסית לערכן.

בשנת 1987 נמשך הגידול ביצוא ובתעסוקה של הענף. התעשיה עברה כמוך לייצור אבנים גדולות ויקרות יותר. ארה"ב ממשיכה להיות הלקוח הגדול ביותר ליהלומים ישראלים וקולטת למעלה ממחצית היצוא.

עיקר הגידול ביצוא בשנת 1987 מופנה ליפן והונג קונג, זאת עקב התחזקות היאן. מגמה זו איפשרה לשמור על תנופת היצוא, למרות הקפאון היחסי בגידול היצוא לארה"ב.

שנת 1987 היתה שנת שיא ביצוא היהלומים מישראל - יצוא של למעלה משני מיליארד דולר.

צופים ירידה משמעותית בתיירות בירושלים בגלל המצב הבטחוני

מאת יורם לוי

גורמי תיירות בירושלים צופים לירידה משמעותית במספר התיירים שיגיעו לעיר לפסח בעקבות המצב הבטחוני.

המלונאי אבי קסוטו מחזיק תיק התיירות במועצת העיר, אמר כי חודש ינואר הסתיים טוב יותר מינואר אשתקד, בעיקר משום שההזמנות בוצעו לפני תחילת ההמהומות. אולם בחודש פברואר כבר היו ביטולים של הזמנות ובחודשים מרץ אפריל צפויה תפוסה רק של 70 אחוז במקום תפוסה מלאה. התחזית לקיץ עדיין לא ברורה.

עיקר הירידה חלה בתיירות מארה"ב, גם בשל החלשות הדולר. 6000 מלחי הצי ה־6 השוהים בישראל בטלו את סיוריהם המתוכננים בירושלים הדבר פגע במלונות.

יו"ר התאחדות המלונאים בירושלים יהודה גרינבאום אמר כי בעיה חמורה קיימת במזרח העיר, בתי המלון ריקים וקבוצות רבות מעדיפות לשהות במערב העיר.

הוא גילה כי יש חשש לבטול הפקת היוקרה של האופרה „נבוקו" במסגרת פסטיבל ישראל. „אם הארועים ימשכו תהיה נפילה הרבה יותר דרמטית" אמר גרינבאום.

ראש העיר טדי קולק קרא למשרד התיירות להשפיע על הסוכנים לא להעביר קבוצות תיירים ממזרח העיר למערבה, משום שאין לכך הצדקה. הוא עצמו יצא בעוד שבועיים לניו־יורק ויפנה למנהיגים היהודיים בבקשה לעודד את התיירות לישראל בקהילותיהם.

אתמול קיבל קולק תכנית אב לפתוח התיירות לשנת 2000. תכנית סקירה מקיפה על מצב התיירות בעיר והמלצות מפורשות לעתידה. בין השאר צפוי כי מספר התיירים שיבקרו בעיר בעוד 12 שנים יוכפל ויעמוד על 2.4 מיליון.

התכנית מציעה לפתח יותר את התיירות הארופית שפחות רגישה לתנודות שמקורן בארועים בטחוניים, פיתוח מוקדי בידור, הקמת מרכז כינוסים בבנייני האומה ושיפור רמת המלונות במזרח העיר.

בעיריית ירושלים מקווים כי ניתן יהיה ליישם את התכנית אשר בהכנתה עסקו כל גורמי התיירות.

כור מוצרי צריכה מכר אשתקד ב־140 מיליון דולר – גדל ב־25%

מאת דני גוב

קבוצת כור־מוצרי צריכה מכרה אשתקד בהיקף כולל של 140 מיליון דולר וזה גידול של כ־25% לעומת נתוני 1986.

במספרם של עובדי הקבוצה במהלך אשתקד חל קיטון של כ־10%.

דן שנבל מנכ"ל הקבוצה אומר ל"דבר" כי רוב מפעלי הקבוצה היו רווחיים אשתקד. ב־1988 צפוי גידול של עוד כ־15% בהיקף הפעילות של הקבוצה.

הקבוצה מורכבת מהמפעלים הבאים: מגה, אלכסנדרס, נעמן, לפיד, חרסה, ברכור, חסין אש, רמי ופניציה.

תחזית הצמיחה ל־1988 איננה ברורה די צרכה, לדברי שנבסל בשל המצב הנוכחי הנובע בעיקר מההמהומות בשטחים ומההאטה במשק ברוב המגזרים הכלכליים.

כור כימיה תחדור לשוק הסיני

קבוצת "כור כימיה" השייכת לקונצרן כור, תנסה להגדיל את אחיזתה בשוק הסיני, בתחום חומרי ההדברה. שלמה פלג, מנכ"ל הקבוצה אומר ל"דבר", כי באחרונה כבר בוצע ניסיון חדירה ראשון לשוק גדול זה. היקף העיסקה האחרונה היה כמה מאות אלפי דולרים.

לדברי פלג, יש סיכוי סביר, שבסופו של דבר תצליח כור כימיה להשתלב באופן מסודר ברשימת ספקי חומרי ההדברה לשוק הסיני.

היצוא הישראלי לארה"ב ב־1987 גדל ב־1987 ב־16%

מאת סופרת „דבר"

גידול חד של 16% נרשם ביצוא הישראלי לשוק האמריקאי. היצוא אשתקד הסתכם ב־2.29 מיליארד דולר לעומת 2.66 מיליארד ב־1986. היצוא ללא יהלומים גדל ב־18% ואילו יצוא ענף היהלומים גדל ב־12%.

לשכת המסחר והתעשיה ישראל־אמריקה המפרסמת את הנתונים הללו מביעה דאגה לגבי יכולתם של מפעלים ישראלים להתמודד עם היצוא לארה"ב בתנאים הנוכחיים וקיים חשש שהמפעלים "יתעייפו" מהמצב ויחפשו לעצמם שווקים חלופיים בארצות אחרות. יהושע מאור אומר, כי תהליך כזה יעלה בזמן ובכסף באופן שלילי על היצוא הכולל של ישראל.

הגידול ביצוא לארה"ב אשתקד חל בכל המגזרים פרט לשני ענפים: ענף המזון שבו חלה ירידה של 2% (מיליון דולר פחות) ובענף מוצרי המתכת בו חלה ירידה של 13% (19 מיליון דולר פחות).

בענף הטקסטיל נרשמה עליה מרשימה של 53% (עליה כוללת של 8 מיליון דולר) וכך גם לגבי ענף המכונות שבו חלה עליה של 51% (עליה כוללת של 30 מיליון דולר).

להערכת לשכת המסחר אפשר היה להגדיל את היצוא לארה"ב אלמלא השחיקה בדולר וכי גם הגידול ביצוא שהושג אשתקד - איננו ערובה להמשך העליה ביצוא, נוכח הפגיעה ברווחיות היצוא משם.

מאור אומר, כי את מרבית הצמיחה של היצוא הישראלי לארה"ב ניתן לייחס להטבות שהשיגה ישראל במסגרת הסכם אזור הסחר החופשי ובאוירה החיובית שנוצרה בשוק האמריקני כלפי מוצרים מישראל.

שוק אפור / דן שלם

הבנקים מתחרים בשוק

בשוק האפור נמשכת המגמה של צמצום בהיקף עסקות בנכיונות שיקים, כאשר הסוכן מונע ביצוע עסקות גם כשמדובר בגופים כמו קיבוצים שעד כה קיבלו אשראי מרבית המלווים. מתברר כי מספר גופי מימון נקלעו לבעיות בגין פרשת פרוסט והיקלעות גופים אחרים לקשיים.

במימון שקלי כנגד ערבות בנק או מוסדית, הרי בשל ירידת הריבית שמשלמים הבנקים ללקוחותיהם ירד גם המרווח על הלוואות כנגד ערבות פיננסית.

יש לציין כי כיום יש תלות מרובה בין שיעורי ריבית שקלית שמשלמים הבנקים לבין שיעורי ריבית שגובים בשוק אפור. כך, למשל, נערכו עסקאות כנגד ערבות בנק בפריים בתוספת חצי אחוז. לעומת זאת נערכו עסקאות כנגד ערבות קונצרנים. בדרך כלל מדובר בערבות המשביר, כור או תנובה בפריים בתוספת אחוז עד אחוז ורבע.

ההערכה כי היקף עסקאות בשקלים יצומצם כאשר מלווים טובים יחויבו בריבית של כ־4 אחוזים, בעוד שמלווים עם סיכון בלתי ידוע יידרשו לשלם מעל 6 אחוזים ולא תמיד יקבלו.

הקיבוצים ממשיכים לדרוש אשראי לטווח קצר, בעיקר קיבוצי השומר הצעיר, כאשר לקיבוצי תק"ם מצטמצם מרחב תמרון בקבלת אשראי, כאשר עסקאות אחרונות נערכות בריבית של 3.25 אחוזים.

עם זאת, יש להניח כי בטווח הקרוב פחות מלווים יהיו נכונים לתת להם. בעבר נתנו לקיבוצים מימון גופים גדולים, בין היתר חברה ציבורית גדולה. באפיקי המימון הצמוד עלה כי המפקידים לתקופות עד חמש שנים יקבלו 7.5–8 אחוזים, ומפקידים לתקופות ארוכות יותר יקבלו 8 אחוזים. הבנקים ממשיכים לרכז את העיסקאות דרכם.

הפתעה מסוימת היתה לגבי המימון הדולרי. בעוד שבעבר כמעט ולא נערכו עיסקאות דולריות בגין העדר ערבויות או בגין חשש משקיעים מפיחות ונמנעו לקנות בימון דולרי הרי כיום יש המוכנים לשלם יותר, עד 13–14 אחוז אך אין להשיג מקורות לביצוע העיסקה. ההערכה היא שהשוק האפור ייתקל בקשיים רבים בעתיד עקב העובדה שכלל מקטינה מעורבות, חברות מימון מקטינות פעילות בעיקר בתחום נכיונות שיקים בשל הסיכון הרב. יש הפונים כיום לתחום מימון קמעונאי כי על פי נסיון הבנקים, הרי הסיכון נמוך יותר וגם הפיזור בממסרים מטבע הדברים גבוה יותר.

אם נקח בחשבון גם את מדיניות הבנקים, הרי נראה כי הם ימשיכו ללחוץ על השוק גם בעתיד והשוק יצטרך להתאים רמות הריבית בהתאם לשיעורי ריבית הפריים במשק. בשלב זה הבנקים אינם מוכנים לאפשר למימון חוץ־בנקאי לפגוע בעסקיהם, כאשר גם הבנקים נכנסים יותר ויותר לתחומי בטחונות לא שיגרתיים.

בתעשיה / דני גוב

חוגלה השקיעה 12 מיליון דולר

מפעלי נייר אמריקאים השקיעו כ־12 מיליון דולר בהגדלת התפוקה ב־50% של נייר טואלט. ההשקעה היתה בבינוי [illegible] של המפעל לייצור ניירות ביתיים במפעל. במקביל הופעל ב"חוגלה" קו יצור חדש לגילול וחיתוך נייר טואלט.

גידול חד במכירות פלסאון

מפעל "פלסאון" מקיבוץ מעגן מיכאל המייצר אבזרי השקייה, ציוד ללול ומיכלי הרווה, הגדיל אשתקד את המכירות ב־48% ואת היצוא ב־56%. המחזור הסתכם בכ־30 מיליון דולר לעומת 21 מיליון ב־1986 והיצוא ב־23 מיליון דולר לעומת 14.5. חלק מההצלחה נובעת ממשקלו הגדול של הנתח האירופי ביצוא - 60%. פלסאון מעסיק היום 135 עובדים.

גלאי אינפרא אדום מפקח על כניסה

גלאי אינפרא אדום פאסיבי לפיקוח על כניסות לבנינים, חנויות ומעברים בבנינים פותח ומשווק על ידי מפעל "דיסוניק" בבני ברק. הגלאי החדש מורכב מיחידה אחת בלבד בניגוד לאחרים המורכבים מיותר והוא אינו זקוק למקור אור מולו. שלא כבשיטות האחרות אין צורך בכיוון מדויק של הגלאי בעת ההתקנה.

מערכת בקרה

חברת "סקוטק מערכות" זכתה בפרויקט גדול למערכות בקרת כניסה ממוחשבות שהתבצע בארץ - התקנת המערכת בבית י.ב.מ. ולמשרדי החברה בבית אירופה הסמוך. המערכת היא מתוצרת "אלידה" חברת האם של סקוטק. מערכות כאלה מיוצאות גם לאירופה וארה"ב.

מערכת פניאומטית למערכת הבטחון

חברת "טרנסטק" השלימה התקנת מערכת פנאומטית לשיגור פריטים במערכת הבטחון. תדי לבון, מנכ"ל המפעל אומר, כי המערכת משתרעת על שטח של 1500 מטרים ומקשרת בין מחסן אוטומטי מרכזי לבין תחנות עבודה המפוזרות במספר בניני מעבדות והיא כוללת עשרות תחנות קצה, מספר תחנות שיגור ומאות מיכלי שילוח. מהירות השיגור היא 8 מ' בשניה וכל מיכל שילוח שאורכו 35 ס"מ וקוטרו 10 ס"מ מסוגל לשאת פריטים במשקל כולל של שלושה ק"ג. היתרון במערכת הוא חסכון ניכר בכוח אדם טכני כשהפריט מובא אל הטכנאי בתוך דקה עד שלוש לעומת 30 דקות בעבר.

איך אוגרים שפכים

בריכת הבטון לאגירת השפכים של התעשיות הכימיות ברמת חובב בנגב, טופלה לאחרונה בחומרי איטום מיוחדים. שלמה ספיר, מנכ"ל "פוליכימיקלים", שביצעה את הפרויקט אומר, שהאיטום נעשה במסגרת פעולות מנע של חברת "מבני תעשיה" במאגרי השפכים התעשייתיים בדרום הארץ. לצורך ההתקנה הטיסה החברה ארצה חומרים מיוחדים למנוע את פעילות השפכים שהינם "תוקפנים" ביותר.

גידול בפעילות ראדא בארה"ב

פעילות "ראדא" באמצעות חברת־הבת "טסקו" גדלה בשנה האחרונה כ־400% בשוק האמריקאי. החברה קיבלה באחרונה הזמנות ב־2.5 מיליון דולר כשהגדולה שבהן היא של 1.8 מיליון ליחידת ציוד בדיקה אוטומטי. הזמנות אחרות הן לציוד בדיקה למטוסי אף־15 והזמנה נוספת למחשב המותקן בראשו של טיל. עם לקוחות החברה בארה"ב נמנים החברות יתן, מקדונל דאגלס, יולט פאקארד.

תערוכה ראשונה להשבחת ציוד

תערוכה וכנס בינלאומיים ראשונים מסוגם המוקדשים לנושא השבחות ושיפורים של ציוד ומערכות בתחום הצבאי והאזרחי יתקיימו השנה בארץ. הארוע המתוכנן לדצמבר בירושלים - אפגרייד 88 - אמור לרתק מאות קניינים מחו"ל. ישראל תשים דגש מיוחד עם שיפורים בתחום הצבאי.

הזמנה מארה"ב לנתחי גזים

קונצרן "דורפצ'י" מארה"ב העביר קו ייצור של נתחי גזים לחברת "עתיר" מישראל. נתחי גזים הם מכשירי מדידה לרפואה ובעיקר לביצוע בדיקות נשימה. הזמנה ראשונה של 1300 מכשירים כבר נתקבלה וכל הסדרה הראשונה מיועדת ליצוא. מנהל השיווק, צבי ניצן מעריך, כי העסקות הצפויות בשנה הראשונה יסתכמו בכמיליון דולר.

צנרת חדשה תחסוך כסף

חברת "צנורות המזרח התיכון" הכריזה על צנרת חדשה המיועדת להולכת מים חמים בבניינים והמבטיחה פתרון לבעית הקורוזיה והנזילות. הצנרת פותחה בטכנולוגיה בה נמחק תפר הזיכור בצינור על ידי טיפול תרמי וערגול ונעשה שימוש בפלדות יעודיות מיוחדות.

ראדא יספק כרטיסים למעבורת החלל

"ראדא" המתמחה ביצור מחשבים צבאיים, אויוניקה וציוד בדיקה מתוחכם יספק כרטיסי מחשב צבאיים למערכת המחשב של תחנת החלל המאוישת שתטוס לחלל בשנה הבאה. הזמנה זו נוספה על אספקת כרטיס זכרון שכבר סופק על ידי ראדא לפני כמה חודשים המיועד אף הוא לתחנה זו.

נתכנו מעבדות אוטומציה

מהנדסי המרכז לקידום טכנולוגי של המכון לפריון העבודה סיימו בימים אלה בניית שתי מעבדות חדשות לאוטומציה פניאומטית ותיכ"ם. המעבדות מיועדות להכשיר אנשי תעשיה, מהנדסים, אוריכלים וסגל טכני אחר בשימוש בטכנולוגיות מתקדמות לתעשיה ובתכנון ושרטוט בעזרת מחשב. השימוש במעבדה מקצר את משך הלימוד ב־50%.

סנו מכפילה היצור

חברת "סנו" מכפילה את ייצור חיתולי נייר ליטופים לשימוש חד פעמי, בעקבות הכנסת מכונת חיתולים שניה לקו הייצור. המכונה, מתוצרת צרפת, מסוגלת לייצר כ־70 מיליון חיתולים בשנה וההשקעה ברכישתה הסתכמה בלמעלה ממיליון דולר.

מגדלי הדגים תובעים העלאת מחיר קרפיונים

מאת דויד מושיב

ארגון מגדלי הדגים תובע העלאה של מחירי הקרפיונים המוצריים בשיעור 15 אחוז. הארגון טוען, כי תביעה זו אושרה על ידי משרד החקלאות, אולם ההעלאה תקועה משום מה במשרד האוצר. הארגון טוען, כי בפעם האחרונה הועלה מחיר הקרפיונים בחודש דצמבר 1986. מאז חלו התייקרויות במחירי התשומות לגידול הקרפיונים. תחשיב שנעשה על ידי המחלקה הכלכלית של המרכז החקלאי בינואר 1988 מראה, כי למגדלים מגיעה העלאה בשיעור 15 אחוז. כיום מקבלים מגדלי הדגים תמורת כל קילוגרם קרפיון 2.95 שקל ועל מחיר זה הם תובעים העלאה בשיעור 15 אחוז.

הארגון אומר, כי ברצונו להבטיח אספקה סדירה של קרפיונים לחג הפסח, אולם מגדלי הדגים בישובים השונים טוענים, כי במחיר הנוכחי קשה לגדל את הדגים, כי התמורה איננה מכסה את העלויות.

היקף יצור דגי הקרפיון הוא 9,000 טונות בשנה. בשבוע צורכים אזרחי ישראל כמאה ועשרים טונות דגי קרפיונים, אולם צריכה זו מוכפלת ואף יותר לקראת חג הפסח.

שערי מטבע חוץ ביום 24.2.88

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.54	1.61	1.54	1.61	1.54	1.61	1.5762	1.5958	1.5712	1.5908	1.5722	1.5920	1.5836
1 מארק גרמני	0.91	0.95	0.91	0.96	0.91	0.96	0.9321	0.9437	0.9292	0.9407	0.9286	0.9403	0.9359
1 לי"ש	2.71	2.84	2.73	2.86	2.73	2.86	2.7851	2.8198	2.7765	2.8112	2.7769	2.8118	2.7990
1 פרנק צרפתי	0.27	0.28	0.27	0.28	0.27	0.28	0.2755	0.2789	0.2742	0.2777	0.2747	0.2782	0.2766
100 ינים יפאניים	1.20	1.25	1.20	1.25	1.20	1.26	1.2247	1.2399	1.2192	1.2344	1.2201	1.2355	1.2294
1 גולדן הולנדי	0.81	0.85	0.81	0.85	0.81	0.85	0.8307	0.8410	0.8280	0.8384	0.8278	0.8382	0.8339
1 פרנק שוויצרי	1.11	1.16	1.11	1.16	1.11	1.16	1.1544	1.1485	1.1308	1.1449	1.1302	1.1444	1.1389
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2620	0.2653	0.2612	0.2644	0.2613	0.2646	0.2633
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.26	0.2474	0.2505	0.2466	0.2497	0.2466	0.2497	0.2487
1 כתר דני	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2438	0.2469	0.2434	0.2464	0.2434	0.2464	0.2451
1 מארק פיני	0.38	0.39	0.37	0.39	0.37	0.40	0.3850	0.3898	0.3835	0.3883	0.3841	0.3889	0.3868
1 דולר קנדי	1.32	1.27	1.22	1.28	1.22	1.28	1.2445	1.2600	1.2398	1.2553	1.2406	1.2562	1.2500
1 דולר אוסטרלי	1.07	1.18	1.09	1.17	1.10	1.18	1.1309	1.1450	1.1285	1.1426	1.1310	1.1452	1.1376
1 ראנד דרא"פ	0.49	0.59	0.45	0.76	0.48	0.67	0.7578	0.7673	0.7549	0.7643	0.7566	0.7662	0.7608
10 פרנקים בלגיים	0.44	0.45	0.43	0.46	0.43	0.46	0.4449	0.4504	0.4446	0.4501	0.4441	0.4497	0.4478
10 שילינגים אוסטריים	1.30	1.35	1.30	1.36	1.30	1.36	1.3257	1.3421	1.3231	1.3396	1.3222	1.3389	1.3320
1000 לירטות איטלקיות	1.23	1.30	1.23	1.31	1.24	1.33	1.2653	1.2810	1.2598	1.2756	1.2628	1.2786	1.2701
1 „סל" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.9242	1.9482	1.9173	1.9413	—	—	1.9335
1 דינר ירדני	4.31	4.57	4.34	4.62	4.46	4.77	—	—	—	—	—	—	4.4816
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.02	0.03	—	—	—	—	—	—	0.0342
1 לירה מצרית	0.65	0.70	0.63	0.66	0.65	0.71	—	—	—	—	—	—	0.7007

هكذا من الاصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

חוקר חינוך מאוניברסיטת ת"א ממליץ:

יש לסגור שליש מהפנימיות בשל כשלונן והאלימות בהן

חלק מהפנימיות לטעוני טיפוח מנציחות מצב תלמידיהן

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

בגלל התגברות האלימות והכישלון בקידום טעוני טיפוח, יש לסגור כשליש מהפנימיות בישראל. כך טען אתמול ד"ר יצחק קשתי מהחוג לחינוך באוניברסיטת תל אביב במהלך הצגת מחקר על ילדי הפנימיות בכנס האגודה הישראלית לחקר החינוך.

בפנימיות אלה שוררים יחסים אלימים בין החניכים לבין עצמם ובין הצוות החינוכי לחניכים. יחסים אלה כוללים בידוד ילדים מחבריהם, שיטות ענישה מחמירות והתעלמות של הצוות החינוכי מהנעשה בין החניכים.

לפי נתונים שהביא ד"ר קשתי, בישראל יש 50,000 ילדים מגיל 6־18 השוהים בכ־300 פנימיות. שני שליש מהפנימיות שייכות לזרם הממלכתי־דתי והחרדי. הפיקוח על הפנימיות רופף ובזרם החרדי כמעט שאינו קיים. אף על פי שמפנימיות אלה מגיעים דיווחים על אלימות, אין שום אפשרות לחדור לתוכן, ומנהלי הפנימיות בזרם זה מתעלמים מפניות ובקשות לבקר בהן.

עוד מסר ד"ר קשתי, כי חלק מהפנימיות הקולטות תלמידים טעוני טיפוח נכשלו באופן חמור בתפקידן, ובמקום לקדם את האוכלוסיה הן גורמות לכך, שטעונות הטיפוח תונצח ותעבור מדור לדור. קשתי הציע לחזק את הפנימיות הטובות, להדק את הקשרים בין הפנימיות לקהילות שהן נמצאות בתוכן ולהגביר את הפיקוח עליהן.

מושב עידן שקוע בחובות; עכשיו הוא שוקע גם באדמה

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

בשלוש השנים האחרונות שקע ביתו של ג'וליאן הראל, במושב עידן בערבה, כארבעה סנטימטרים בתוך האדמה. ג'וליאן איננו היחיד שסובל מכך. רוב בתיהם של תושבי עידן, המונה 28 משפחות, שוקעות בתוך הקרקע החולית, שעליה הוקמו לפני כשמונה שנים.

כתוצאה מהשקיעה ההדרגתית של הבתים, נוצרים סדקים בקירות, הרצפות זזות ונוצרים פיצוצים בתקרות. „כל שנה אינך יודע היכן בדיוק תמצא את עצמך. אתה מתקרב לשכן שלך או מתרחק ממנו. אם הבית שקע לעומק של 10 ס"מ ואתה עושה ספונג'ה, המים נעלמים להם מהכיור. ממש ניקוז טבעי. זה נשמע מצחיק, אבל אנו סובלים מכך קשות, מספר ג'וליאן.

מושב עידן הוקם באזור גיאולוגי המכונה 'חבר הלשון'. המקום הוא שריד של אגם קדום, שהשתרע מאילת עד לכרמל. הקרקע החולית של חבר הלשון גורמת לשקיעתם ההדרגתית של הבתים. כ־35 בתים במושב נמצאים בתהליך של שקיעה הדרגתית. בית מס' 15 סבל מחוסר מזל משווע. המבנה שקע כל כך עמוק בקרקע החולית, שהיה צורך לפרקו כליל ולהקימו מחדש. היום הוא נמצא בתהליך מחודש של שקיעה.

חברי המושב מאשימים את המוסדות המיישבים בבעייתם, שלא חשבו עליה בטרם החליטו להקים את הישוב במקום הנוכחי. ג'וליאן הראל, בן 32, שהוא גם חבר הנהלת המושב: „כל אחד מהגורמים האחראים להקמת המבנים, הסוכנות היהודית, משרד השיכון, חברת 'יובל גד', מנסה להפיל את התיק על רעהו. כולם ישנים טוב בלילה, להוציא אותנו. לא די שאנו שקועים בחובות של כמיליון וחצי ש"ח, אנו גם שקועים באדמה". לדבריו, ניסיון למצוא פתרון לבעיה על ידי יציקת חגורות בטון של 1.5 מטר מסביב לבתים, נחל כשלון חרוץ.

סגן מנהל חבל הנגב בסוכנות היהודית, פנחס מוסק, אומר כי בסוכנות מודעים היטב לבעייתם של חברי המושב ובמשך השנים נעשו נסיונות שונים כדי להתגבר על התופעה של שקיעת הבתים, שבחלקם אף הועילו במידה זו או אחרת.

אגרקסקו רוצה להטיס ירקות מהערבה במטוסי־שכר ריקים

מאת אריה אריד

הטסת ירקות משדה־התעופה עובדה ישירות לשוקי אירופה עשויה להתחיל תוך כמה שבועות, אם מינהל התעופה האזרחית יתיר זאת למפעילי מטוסי־השכר – אמר דובר „אגרקסקו" חיים קלר בתשובה על שאלת סופר „דבר".

במחלקת המטענים של „אל־על", לעומת זאת, אין יודעים דבר על הכוונה להטיס ירקות מהערבה ישירות לאירופה. ל„אל־על" טיסה יומית משדה עובדה לבירות אירופיות שונות.

דובר רשות שדות־התעופה מנחם איל אמר, כי בשדה עובדה יש ציוד להטענת משטחי ירקות ישירות ממשאיות, אולם אין בית־קירור לאכסון התוצרת עד להטענתה. עוד אמר הדובר, כי לרשות אין קושי לספק בכמויות הדרושות על מטוסי־נוסעים, אולם אין לה הציוד הדרוש להטענת מטוסי־מטען.

כפי שנודע, מתכוונת „אגרקסקו" „להטיס בכמויות מוגבלות של עגבניות, פלפלים ומלונים במטוסי־השכר, המחזירים תיירים מאילת לאירופה [illegible]

הסדר מחומש למימון הון חוזר למושבים

מאת דויד מושיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

יו"ר הוועדה הבין־מושבית המשותפת לכל המושבים בארץ הציג תוכנית להבטחת הון חוזר למושבים. התוכנית הוצגה בפגישה עם ראשי הבנקים ומשרד החקלאות והיא מכונה „אהל מושבי".

על פי התוכנית, ייחתם הסדר מחומש בין המושב, הבנק, משרד החקלאות, הסוכנות היהודית והתנועה אליה משתייך המושב. המושב יכין תוכנית שנתית, כולל מקורות ושימושים ויגישם לשותפים.

הסתדרות עובדי המדינה הכריזה סכסוך עבודה

המזכירות הארצית של הסתדרות עובדי המדינה קיבלה אתמול את הצעת מזכ"ל הסתדרות זו, ראובן ברעמי, להכריז על סכסוך עבודה עם נציבות שרות המדינה.

העילה לסכסוך היא סירוב נציבות שירות המדינה לנהל משא־ומתן על הסכם העבודה ותנאי העבודה, בו יוסדרו תנאי העבודה, לרבות אלה הקיימים, אולם טרם עוגנו בהסכם בין הצדדים. כן הוכרז סכסוך עבודה, עם נציבות שירות המדינה, בשל עמדתה בנושא רמות הדרוג של מסלולי הקידום הארציים.

אם לא תיענה נציבות שירות המדינה לתביעות הסתדרות עובדי המדינה, תוך שבועיים, מיום הכרזת סכסוך העבודה, ינקטו עובדי המדינה בצעדים ארגוניים עד כדי שביתה כללית.

המכונית הגנובה ניגחה בניידת; שוטר נפצע קשה

(ע). – שני שוטרים נפצעו, אחד מהם באורח קשה, במהלך מרדף שניהלו אתמול לפנות בוקר אחרי מכונית מרצדס גנובה, שהיתה נהוגה בידי ארבעה נערים.

צוות סיור ממרחב דן הבחין סמוך לשעה 3 לפנות בוקר ברכב מרצדס חשוד, ובו ארבעה נערים, הנוסע בכביש גהה. לאחר שהורו למרצדס לעצור, הגבירו הנערים את המהירות והחלו להימלט מהמקום, כשרכב המשטרה דולק אחריהם.

בצומת מסובים התנגשה מכונית המרצדס בניידת המשטרה, שניסתה לחסום את דרכה ושני השוטרים נפצעו. הנערים, שזהותם ידועה למשטרה, נמלטו מהרכב ואולם אחד מהם, תושב בני ברק בן 18 המוכר למשטרה – נלכד.

שני השוטרים אושפזו בבית חולים, ואחד מהם סובל משבר בגולגולת. מצבו של השוטר השני הוגדר קל.

אוטומטים לאסימונים בסניפי הדואר בארץ

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

רשות הדואר תפעיל בימים הקרובים שני שירותים חדשים לנוחות הציבור – מכירת אסימונים במכשירים אוטומטיים ומכירת כרטיסי חניה בסניפי הדואר.

לנוחיות ציבור הנהגים ימכרו כרטיסי החניה בשלב הראשון ב־40 סניפי דואר גדולים בירושלים, חיפה, תל אביב, באר שבע, רחובות וראשון לציון. בהמשך יינתן השירות ב־100 סניפים.

המכשירים האוטומטיים למכירת אסימונים יוצבו לניסיון ב־15 סניפים במקומות שונים בארץ וכן ב־15 מקומות ציבוריים מחוץ לסניפי הדואר. ברשות הדואר מקווים, כי השימוש במכשירים אלו יקצר את התורים ליד הדלפקים. אם הניסיון יצליח, יוצבו מכשירים כאלו בכל הארץ.

מרכז רפואי ראשון במגזר הערבי – בנצרת

מאת מחמוד חליליה, סופר „דבר"

ביוזמתו של עבודי המאד, תושב נצרת, נחנך אתמול בעיר מרכז רפואי ראשון מסוגו במיגזר הערבי. המרכז יפעל במסגרת הסגנון החדש ברפואה הפרטית והוא מאומץ על ידי המרכז הרפואי הרצליה.

במרכז מועסקים כעת שש רופאים ערביים מטובי הרופאים בנצרת והצפון והוא יסתייע בשרותם של רופאים מומחים ובכירים בבתי חולים ידועי שם במדינה. בתקופת ההרצה יגיש המרכז שרות רפואי במחלות הדם, רפואה פנימית, עקרות, אף אוזן גרון, מחלות עור, רפואה פלסטית, רפואת שיניים, בדיקות מעבדתיות, וגילוי מוקדם לסרטן השד וצילומי רנטגן. לתושבים הנזקקים יוצבו בשלב הראשון במרכז הרפואי [illegible]

ששה חודשים מאסר בשירות הציבור על מתנחל שהרג ילד במחנה בלטה

התביעה דרשה 12 שנים מאסר כדי להרתיע את מתיישבי השומרון; השופט שטורזמן: הילדים היו צריכים להישאר בהשגחת הוריהם

(ע). – ששה חודשי מאסר בפועל, אותם ירצה בעבודות שירות, נגזרו אתמול על ניסן אישרציים מהישוב הדנית, מעבר לקו הירוק, שהורשע בהריגת ילד בן 13 ממחנה בלאטה ב־1982.

השופט המחוזי בתל אביב, אורי שטורזמן, ציין בגזר הדין, כי הוא אינו סבור שדין הנאשם להיענש בחומרה בשל ההריגה נוכח נסיבות המקרה, שאירע בעקבות ידוי אבנים של קבוצת ילדים ממחנה הפליטים. „על ילדים ונערים אלה להיות בימים טרופים תחת השגחת הוריהם", קבע השופט.

בכתב האישום שהגיש עו"ד משה שילה מפרקליטות מחוז המרכז נטען, כי באוקטובר 1982 נהג הנאשם במשאית־אשפה בישובים באיזור שכם. בשעות הצהריים נתקל בקבוצת נערים וילדים במחנה בלאטה שיידוהו אבנים במכוניות. הוא ירד מהמשאית, וירה מהעוזי שברשותו מן המותן בזווית ישרה שני צרורות לעבר הנערים. מירי זה נהרג הנער [illegible] בן ה־13.

התובעים טענו לענישה חמורה והסבירו את טיעונם בצורך להרתיע את כל מתנחלי יהודה והשומרון מלעשות לעצמם דין. בטיעוניהם לעונש אומרים התובעים, כי יש להטיל על הנאשם עונש של 10־12 שנות מאסר.

בהחלטתו ציין השופט שטורזמן, כי „המעשה שעשה הנאשם לפנינו נמצא באותו תחום של הריגה בצד הקרוב לרשלנות", הוא הוסיף ואמר, כי „ביציאת הנאשם ממשאיתו כדי לירות באוויר, במטרה להניס את מיידי האבנים, אינני רואה פגם ואין לנו תרעומת עליו בשל כך".

השופט סיכם באומרו, כי בבואו לחרוץ את הדין הוא מוצא כי „נסיבות המקרה נגרמו על־ידי ילדים ונערים, שבמקום להימצא בימים טרופים תחת השגחת הוריהם ומחנכיהם, עסקו בידוי אבנים עד כדי סיכון. אינני סבור שדין הנאשם להיענש בחומרה בגין ההריגה", קבע.

לא יהיה טעם לחיי אם אחובר למכשיר החייאה – טוען חולה

(ע). – שמעון נחאיסי, הסובל ממחלת ניוון שרירים, ו„האגודה למען זכות האדם על חייו" הגישו אתמול תביעה לבית המשפט המחוזי ובה הם דורשים לא לחברו למכשירי החייאה מלאכותיים, שכל תכליתם נועדה להאריך את חייו באופן מלאכותי.

התביעה הוגשה נגד מדינת ישראל, מנכ"ל משרד הבריאות, עיריית תל־אביב, בתי החולים „וולפסון" ו„איכילוב" ומנהלי מחלקות העצבים בהם. טרם הוגשו כתבי תשובה.

בהמרצת הפתיחה לתביעה, שהוגשה על־ידי עו"ד יצחק חושן, מתוארת השתלשלות מחלתו של נחיאסי, שסימניה הראשונים הופיעו לפני כ־15 שנה. בבדיקה שנערכה לפני כמה חודשים בבית החולים נמצא, כי מחלתו נמצאת במצב מתקדם. בחוות הדעת הרפואית נכתב, כי מחלה זו פוגעת בכושר התפקודי, ובהמשכה עלולה אף לגרום למותו.

נחיאסי בן 32, נשוי ואב לבן, הגיש תצהיר לבית המשפט המחוזי בתל אביב, ובו הוא כותב:

אני מודע לכל הסיכונים באי־חיבורי למכשירי החייאה מלאכותיים, אם וכאשר יגיע המועד לכך, אך אני מודע גם לאיכות החיים שלי אשר תופחת בדרגה כזו, שחיי יהיו בעיני חסרי משמעות ובעלי סבל רב, וזאת אינני מוכל לסבול".

ועדת החקירה: האסון בחוות המכלים – רק שאלה של זמן

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר"

„אילו מיכלי הגאז הגדולים בני 50 הטונות היו מתבקעים לשניים, הדבר היה יוצר חורבן מוחלט ברדיוס של 1200 מטרים", דברים אלה גילה אלוף (מיל.) עמוס לפידות, יו"ר ועדת החקירה לבדיקת נסיבות הפיצוץ בחוות המיכלים בקריית אתא בהופיעו שלשום בדיון של ועדת הפנים והאיכות הסביבה של הכנסת.

לפידות גילה עוד, כי בהמלצות הסופיות של דו"ח הוועדה, שיוגשו בימים הקרובים לראש הממשלה ולשר האנרגיה, יפורסמו מסקנות עקרוניות ואישיות לגבי חברות הגאז, מנהלי החברות ועובדים.

עמוס לפידות סיפר, כי חלפו דקה עד שתיים עד שהעובדים סגרו שני ברזים במיכל למילוי גאז, לאחר גילוי הדליפה. שני סכנאי החברה, שהיו אמורים לדעת אילו ברזים לסגור, נפצעו ונסוגו בגלל ענן הגאז שהתעבה במקום. חברי הוועדה, כמו גם חוקרי מכבי האש, לא הצליחו לקבוע בוודאות מה גרם לניצוץ החשמלי.

הוועדה גילתה גם, כי ההודעה למכבי האש הגיעה רק 10 דקות לאחר שפרצה האש בחווה. עמוס לפידות מתח ביקורת נוקבת על כך, שבחווה לא היו מספיק ברזים לכיבוי האש והכבאים נאלצו למתוח צינורות מרחק של כ־800 מטרים מצומת וולקו.

לדברי לפידות, אין הקפדה על נוהלי בטחון הבטיחות. „לפי הנסיבות בשטח, הדבר היה חייב לקרות. זאת היתה שאלה של זמן", אמר לפידות.

דיוקן היהודי בעיני הערבים: רע, שקרן, שחצן מאוד ופחדן

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

בעיני תלמידים ערבים, היהודי הישראלי הוא „רע, שקרן, שחצן מאוד ופחדן". עם זאת, הערבים אינם נמנעים מלייחס לו תכונות חיוביות כגון „מצליח, עשיר, מלומד ונקי" – כך עולה ממחקר, שערכו ד"ר נעמה צבר, ד"ר אברהם יוגב ויעל אלפר מהחוג לחינוך באוניברסיטת תל אביב, אשר הוצג אתמול בכינוס השמיני של האגודה הישראלית לחקר החינוך.

במחקר נבדקו עמדותיהם של 268 תלמידי כיתות ז' משבעה בתי ספר ערביים בנוגע לקיום מגעים חברתיים עם יהודים. מהשוואת עמדותיהם של הנחקרים בבתי־ספר כפריים בטייבה, טמרה ואום אל פחם, לעמדות הנחקרים בבתי ספר עירוניים, ומעורבים בנצרת, שפרעם, עכו ומעלות־תרשיחא, התברר, כי נכונות התלמידים הערבים לקיים מגעים חברתיים עם יהודים, מושפעת במידה רבה ממידת המגע הקודם, שיש להם עם יהודים. התלמידים הכפריים הביעו נכונות פחותה להיפגש עם יהודים בהשוואה לתלמידים עירוניים. מידת הנכונות הגבוהה ביותר הובעה על־ידי תלמידים בישובים מעורבים.

עוד התברר במחקר, כי ככל שהתלמיד הערבי רואה את היהודים באור שלילי ואת עצמו כמקופח על־ידי יהודים בגלל היותו ערבי, כן יורדת נכונותו לקיים מגע־חברתי עם יהודים. עוד התברר במחקר, שלהזדהות התלמיד הערבי עם הלאומיות הערבית אין השפעה ישירה על מידת נכונותו להיפגש עם יהודים. אף ש־63 אחוז מהנחקרים אמרו על עצמם שהם ערבים פלשתינים, ורק [illegible] ערבים ישראלים, מידת הנכונות של כולם להיפגש עם יהודים היתה גבוהה.

תחנות הדלק בפז שוקלות את השבתתן

מאת דני גוב, סופרו הכלכלי של „דבר"

ארגון בעלי וסוכני תחנות הדלק של חברת „פז" מתכנסים הבוקר לאסיפת חירום כדי לדון בנקיטת עיצומים נגד הנהלת החברה עד כדי השבתת התחנות.

הארגון מנהל זה 10 שנים מו"מ לשינוי ההסכם בינו לבין החברה, הסכם שלדברי יו"ר הארגון דוד גיב הוא „הר צורי ומעניק את כל הזכויות ל„פז" ומשאיר את בעלי התחנות חסרי מגן".

לחייב דובק לקלוט טבק

מאת דויד מושיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

סגן שר החקלאות ח"כ אברהם כץ עוז תובע ממשרד האוצר לחייב את חברת „דובק" לקלוט 250 טונות טבק מגידול מקומי, [illegible] בשווי 600,000 דולר, [illegible]

לכבוד
נשיא מדינת ישראל
מר חיים הרצוג
ברכות חמות ולבביות
לרגל בחירתך
לכהונה נוספת
אורט ישראל
וארגון אורט עולמי

חוזרים לעתונות טובה
דבר
קרא מחר
דבר השבוע
תוכנית שולץ
הפגישות, הדעות, ההערכות והסיכוי
אמנון דנקנר, יצחק בן־נר, דני רובינשטיין
חגי אשר
[illegible]
בחירות 88
ביילין
דיוקן וראיון עם האיש הקרוב לשמעון פרס
מירי פז
משקיעים על הבורסה
[illegible]
שמעון וייס
„לך פגוש את ביקו"
כך נראית דרום־אפריקה ב„זעקה לחופש" של אטנבורו
יגאל משיח
[illegible]
„משא" לספרות ולאמנות

זה עתה הופיע:
ארוע בספרות ארץ־ישראל
ספר זאב וילנאי
בשני כרכים מפוארים
בפורמאט אלבומי

בספרים, שהופיעו במהדורת פאר מרהיבה, למעלה מ־120 מאמרים מקוריים בידיעת הארץ, שהוקדשו לזאב וילנאי ז"ל. על אף ערכם המדעי של המאמרים, הם מוגשים בצורה מאירת עיניים ובלשון השווה לכל נפש.
הספרים נחלקים לשערים אחדים, בהתאם לתחומי התעניינותו של וילנאי: ירושלים, גיאוגרפיה, היסטוריה, ארכיאולוגיה, התיישבות, טבע ונוף, אגדות ופולקלור, ספרות עולי הרגל ולבסוף – מפות ותמונות עתיקות.
ספרים אלו מהווים נכס תרבותי ואסתטי ו„ספר חובה" בכל בית ישראל. בנוסף לתרומתם הייחודית לידיעת הארץ, הם מעלים על נס את דרכו של האיש, שהיה לסמל לאהבת ארץ־ישראל, ידיעתה והקנייתה.

מחיר קטלוגי ל־2 הכרכים 110 ש"ח כולל מע"מ
מחיר מבצע ל־2 הכרכים 82 ש"ח
ב־2 תשלומים חודשיים

גזור ושלח

לכבוד „ספרית דבר"
ת.ד. 199 תל־אביב 61001
אני הח"מ מזמין בזה את 2 הכרכים של „ספר זאב וילנאי". רצ"ב 2 ציקים ע"ס 41 ש"ח כל אחד לפקודת „דבר"
שם: ____
כתובת: ____
חתימה: ____

גמול חברה להשקעות בע"מ
רחוב יהודה הלוי 62 תל־אביב
הודעה על כינוס
אסיפה כללית שלא מן המנין ואסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזה הודעה לבעלי המניות כי אסיפה כללית שלא מן המנין וכן אסיפה כללית שנתית רגילה של החברה תתקיימנה במלון מוריה פלאזה, ברח' הירקון 155 תל־אביב ביום חמישי כ"ח באדר תשמ"ח, 17 במרץ 1988, בשעות כלהלן:
האסיפה הכללית שלא מן המנין – בשעה 10.00
האסיפה הכללית השנתית הרגילה – בשעה 10.30

א. סדר היום לאסיפה הכללית שלא מן המנין
ההחלטות הבאות והצעה כהחלטות מיוחדות:
1. להגדיל את ההון הרשום של החברה ב־20.0 מליון ש"ח, הכל במניות רגילות א' ע"ש בנות 0.1 ש"ח כל אחת ולהעמידו ע"ס 41,510,000 ש"ח, ערך נקוב.
2. להגדיל את ההון הרשום של החברה ב־1.0 ש"ח במניות רגילות ע"ש בנות 0.01 ש"ח ולהעמידו ע"ס 300.- ש"ח.

ב. סדר היום לאסיפה הכללית השנתית הרגילה
1. דין וחשבון הדירקטוריון.
2. דיון בדוחות הכספיים, בדו"ח הדירקטוריון ורואה החשבון לשנה שהסתיימה ואישורם.
3. דיון בחלוקת דיבידנד סופי במזומן ובמניות הטבה עבור שנת 1987 ואישורם.
4. בחירת דירקטוריון ומועצה מייעצת.
5. מינוי רואה חשבון.
6. שונות.

ניתן לעיין בנוסח המוצע של ההחלטות המיוחדות במשרדה הרשום של החברה, רחוב יהודה הלוי 62, תל־אביב, בימי העבודה בין השעות 8.30־12.30.

גמול חברה להשקעות בע"מ

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הוועד הפועל
המרכז לתרבות ולחינוך

כנס רכזי תרבות מופ"ת ורכזי מדרשות

יתקיים ביום ראשון 28.2.88 „באוניברסיטה הפתוחה" רחוב קלאוזנר 16, תל־אביב, בין השעות 9.00 לפני הצהרים עד שעה 14.00.

נושא הכנס: פרויקט „כלנית"

בתוכנית:

חלק א':
דיון בנושא: לימודים במסגרת „האוניברסיטה הפתוחה" בהשתתפות:
פרופ' נחמיה לב־ציון – נשיא „האוניברסיטה הפתוחה".
פרופ' נחמן אשל – ראש מינהל לימודים והוראה.
גב' שרה יולס – מנהלת המחלקה למידע ולמרשם ולמעקב.

חלק ב':
סיכום הדיון לגבי פרויקט „כלנית" של ההסתדרות בהשתתפות:
הח' פיני שומר – סגן יו"ר המרכז לתרבות ולחינוך וחבר הוועדה המרכזת
הח' יובל אליגור – מנהל המרכז לתרבות ולחינוך
הח' גדי יקס – חשב המרכז לתרבות ולחינוך
הח' ששון סימן־טוב – מנהל המחלקה להשכלת מבוגרים.
מנחה: הח' פסיה בן דרור – מנהלת המחלקה להדרכה והפעלה

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו של אבינו, סבנו
דוד סלמן ז"ל
נפטר ביום רביעי 24.2.88 ו' אדר תשמ"ח
ציווה גופתו למדע
בתו: חנה גולדין ומשפ'
בתו: נילי רז ומשפ'
נכדו: אהוד גולדין ומשפ'

פקסימיליה
MURATA
מורטה
קומפקטית
גם במחיר!
נציגים: מקבוצת כלל
[illegible]

יקירנו
נתן יונתן
נפטר
הלוויה תערך היום, יום חמישי ו' באדר תשמ"ח (25.2.88) בשעה 15.00 בקיבוץ גבת.
המשפחה

למשפחת אחאי
ולבית נצר סרני
אתכם באבלכם בהילקח מרענו הותיק
יוסף ז"ל
מועצת פועלי רמת־גן
המזכירות
ותלמידי החוג לתנ"ך

במלאת שנה לפטירתה של יקירתנו
נעמי גונן ז"ל
נעלה לקברה ביום ראשון 28.2.88 בשעה 15.00
בבית העלמין הדרום חולון.
נפגשים בשער הראשי.
המשפחה

אנו משתתפים בצערו של חברנו לעבודה
רחמים כהן
במות
אביו ז"ל
תנובה מרכז מחוזי חיפה
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר
זאב (וולק) יונג
ההלויה תתקיים היום יום חמישי ו' אדר תשמ"ח 25.2.88
בשעה 2.30 אחה"צ בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים.
נפגשים ליד השער הראשי.
נא להמנע מבקורי תנחומים.
המשפחה המתאבלת

דבר היום

איחור יקר ומיותר

מצד התוכן והסיגנון ראויה איגרת הרמטכ"ל למפקדי צה"ל, שפורסמה שלשום, לשבחים רבים. רב־אלוף שומרון היטיב להדגיש את הצורך בהתנהגות חיילית תקיפה והחלטית, יחד עם "שליטה עצמית, איפוק ורגישות, התואמים את נורמות ההתנהגות הגבוהות המחייבות את חיילי צה"ל ומפקדיו." השימוש בכוח, הזכיר הרמטכ"ל, מותר אך ורק בעת ביצוע משימה, כלומר להתגברות על התנהגות אלימה, אך לא כענישה ולא לאחר השלמת המשימה. הוראת הרמטכ"ל למפקדים ובאמצעותם לחייליהם היא להימנע מלהכות באבר־גוף רגישים ומלהתעלל, מלהשפיל, מלבזות ומלגרום נזק מכוון לרכוש.

האיגרת נכונה כל כך, עד שרק פגם עיקרי אחד דבק ממנה: האיחור התמוה והמיותר בחיבורה ובהפצתה. כמעט והיא מחייבת תגובה בנוסח, "בוקר טוב, המפקד." זה כמה וכמה שבועות קוראים משפטנים ואנשי־ציבור לראשי מערכת הבטחון להבהיר את סייגי הפעלת הכוח בשטחים. ראשון בכך היה שר־המשפטים לשעבר חיים צדוק, בעמוד זה. הצטרפו אליו היועץ המשפטי לשעבר יצחק זמיר וחברי־כנסת. תגובתם של שר־הבטחון ואחרים לפניותיהם הפומביות היתה צוננת ביותר, כאילו עלולה הבהרת מגבלות השימוש להזיק ומכל מקום ודאי שלא תועיל. לאחר שצלפו במבקריהם, התפנו ראשי מערכת הבטחון ומשפטניהם לעשות את שתבעו המבקרים ושדרש לא רק החוק, אלא גם השכל הישר. אלא שבינתיים בוזבזו שבועות יקרים, שבהם נערמו חריגים נוספים בהתנהגות החיילים, החמירו הנזקים לגוף ולנפש בשני הצדדים (אחד החיילים שטילפן לרמטכ"ל שלשום, במישדר מעולה של גלי צה"ל, דיבר במפורש על "דמורליזציה") וכורסם עוד יותר דימויים של ישראל ושל צה"ל בעולם. זו תגובה אופיינית לממשלות ישראל: להתנגד לביצוע צעד מתבקש ולעשותו לבסוף, במחיר גבוה יותר.

הרמטכ"ל ציין כי פעולת הכוחות בשטחים היא "אחת המשימות המורכבות והרגישות" ביותר שעמדו בפני צה"ל מעודו. אסור לשכוח כי אין זו המשימה היחידה וכי בעצם הימים האלה נשלחים חיילים לביצוע משימות אחרות ותובעניות, יקרות בדם ישראלי יותר מהמתרחש בשטחים. שני השריונאים שנהרגו ושני חבריהם שנפצעו השבוע בדרום־לבנון הצטרפו לרשימת נפגעי צה"ל בצפון בחודשים האחרונים, מליל־הגלשונים ודרך ההיתקלויות בגבול. לישראל יישארו בעיות בטחוניות חמורות גם אם יתנהל תהליך מדיני מבטיח. חובת הממשלה והפיקוד הצבאי הבכיר לפעול בעוד מועד, לא באיחור הקבוע, לצימצום המחיר שייגבה מהגייסות המופעלים לביצוע המשימות.

תוספת היוקר על הכוונת

מאת דויד מושיוב

בימים האחרונים שוב קרבים גורמים כלכליים שונים על פגיעה בשכר העובדים כמטרה מוצהרת, בהנחה מוזרה ביותר — שאין לה לא בסיס ולא צידוק — שפגיעה כזאת תביא מרפא לכל תחלואי המשק: התעשייה תפרח, היצוא יגדל, התעסוקה תגבר, מפעלים חדשים יבואו לאזורי פיתוח, מה לא.

הידיה הראשונה במדיניות מוצהרת זו של אנשי האוצר והתעשייה כוונה אל תוספת היוקר, מכשיר שיש בו פיצוי למפרע, חלקי בלבד, לשכירים על ההתייקרויות הרבות החלות במשק.

בפגישה עם שר האוצר וראשי משרדו שהתקיימה בין מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד דחו את תכנית האוצר לבטל את הסכם תוספת היוקר הקיים. השר משה נסים ומנכ"ל משרדו [illegible] טוענים, כי כל [illegible] בשכר [illegible] תפגע בתעסוקה ותביא לגידול האבטלה במשק. הם מתעלמים מכך שתוספת־היוקר נועדה לא להגדיל את השכר הריאלי אלא להחזיר לשכירים חלק מכוח הקניה שאבד להם בגלל התייקרויות, שתרומת האוצר להן לא קטן.

על אף ההכחשות מעוניין האוצר להגיע להסכם עם ההסתדרות על עיסקת חבילה, אשר במרכזה הקפאת שכר, הקפאה חלקית של מחירים ושינויים בהסכם תוספת היוקר הקיים. האוצר, כמסתבר, שואף לפחות את השקל בשיעור עשרה אחוזים, באופן שתוספת היוקר תעוקר מהשפעת הפיחות; במלים אחרות: כל ההתייקרויות שיחולו במשק בגלל הפיחות, לא יתבטאו בתוספת היוקר. הפירוש המעשי של הדבר הוא שמחירי המצרכים והשירותים יתייקרו בשיעורים שונים בעקבות הפיחות: ציבור השכירים במשק ישלם את ההתייקרויות, הווה אומר יוציא יותר כסף על אותה כמות מצרכים ולא יקבל שום פיצוי, אף לא חלקי, על כך. הפיחות נועד בעיקר להתאים במקצת את שער השקל לשער הדולר ולסייע ליצואנים, בעיקר לאלה המייצאים לגוש הדולר שערכו ירד בשנה האחרונה, והמקבלים כיום תמורה נמוכה מדי בעד התוצרת שהם מייצאים.

גם התעשיינים תובעים לשנות את הסכם תוספת היוקר. הם, כמו האוצר, טוענים כי קצב האינפלציה כיום אינו מצדיק תשלום תוספת יוקר לעובדים לעתים קרובות מדי. לדעתם, יש לשלם תוספת יוקר רק לאחר עליה מצטברת של עשרה אחוזים, לפחות, במדד המחירים, או פעם בשנה בלבד ולא כפי שאומר ההסכם כיום: תשלום תוספת יוקר כל עת שהצטברות ההתייקרויות לפי המדד מגיעה לשבעה אחוזים.

לכל הגורמים הרוצים לפגוע בשכר העובדים על־ידי שינוי הסכם תוספת היוקר, מן הראוי להזכיר: לפי הסכמי תוספת היוקר שהיו נהוגים לפני שנים שולם לעובדים פיצוי מלא, של 100 אחוז, על העליה במדד יוקר המחיה. הסכום נרשם בסעיף נפרד בתלוש המשכורת. כדי למנוע התחשבנויות מסובכות וכיוון שהיה צריך לנכות מס הכנסה מתוספת היוקר, סוכם כי השכירים יקבלו רק 70 אחוז מההתייקרויות, אולם מ־70 אחוז אלה לא ינוכה מס הכנסה והם ישולמו לעובד נטו.

שנות האינפלציה הדוהרת יצרו מצב שבו סעיף תוספת היוקר בתלוש המשכורת תפח, והשתווה לשכרו הבסיסי של העובד, לעתים אף עלה עליו, בהבדל אחד: תוספת היוקר לא צברה תנאים סוציאליים ולא נחשבה לצרכי פרישה לגימלאות. כדי למנוע עיוות סוכם באחד השלבים של הסכמי תוספת היוקר, כי זו תוכנס לשכרו המשולב של העובד, אולם רק בשיעור 70 אחוז ולא 100 אחוז של ההתייקרויות שחלו. והתשלום הזה — בניגוד לנהוג קודם לכן, כפי שתואר לעיל — אינו נטו אלא מנוכה ממנו מס הכנסה. כך שבפועל מקבלים השכירים פיצוי נמוך יותר מ־70 אחוז, כיוון שכל אחד משלם מס הכנסה גם על תוספת היוקר, בהתאם לרמת שכרו.

עתה באים האוצר והתעשיינים ומבקשים לנגוס נגיסה נוספת בשכר העובדים, באמצעות תוספת היוקר: מדוע לשלם להם 70 אחוז של ההתייקרויות שחלו במשק? יספיק פחות וכך יקטנו הוצאות התעשיינים והמעסיקים האחרים כולל המעסיק הגדול, המדינה, על גבו של השכיר. והרי גם עכשיו יש התייקרות זוחלת, גם בעצם היום הזה, והיא נוגסת מכוח הקניה של שכר העובדים.

ומשום שהגיעה העת לחידוש הסכמי השכר, שוב מעלה האוצר, בדעה אחת עם התעשיינים, את רעיון הקפאת השכר — פגיעה קשה בשכירים מכיוון אחד. ציבור השכירים תורם חלקו, לא אחת יותר ממיגזרים אחרים, לייצוב המשק ולהורדת האינפלציה. אסור בשום פנים לקבל את הרעיון, כי על השכירים לשאת בכל העול בעוד התעשיינים, בעלי ההון, הסוחרים והקבלנים יגרפו לכיסיהם רווחים מופלגים.

הפתרונות לבעיות הכלכליות אינם בהקפאת שכר ובביטול הסכם תוספת היוקר. על ההסתדרות — תוך גילוי אחריות לכלל המשק, כפי שנהגה עד כה — להתנגד נמרצות למהלכים כאלה.

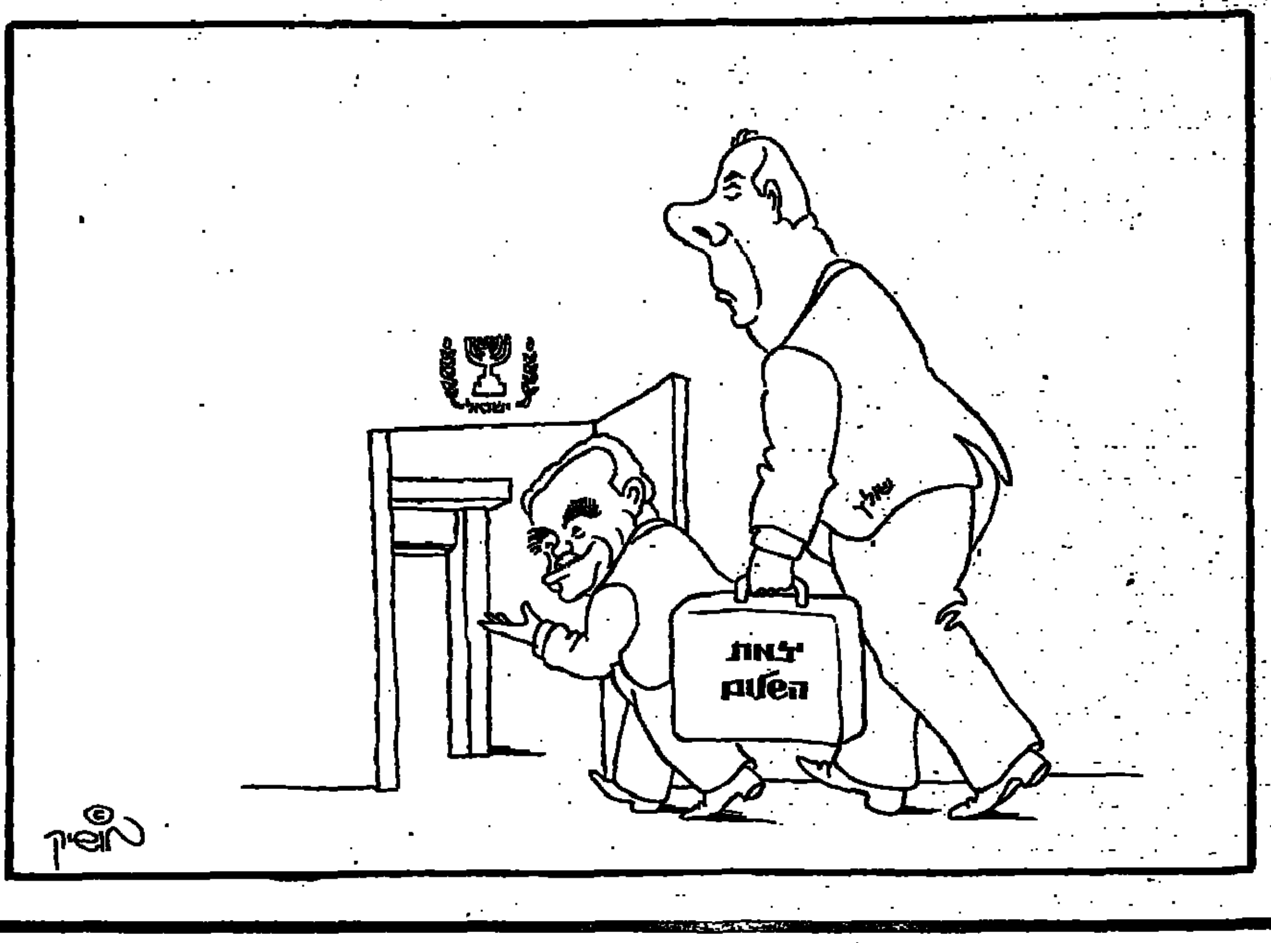

ניתוח התנהגות פוליטית / אולק נצר

איך לחקור שוטר

מעולם לא בא שר או מפכ"ל או דובר, מיוזמתו, והציג לעיני הציבור תוכנית או סיכום הישגים בתחום המלחמה בחטא האלימות והפגיעה בזכויות האדם הרובץ לפתחם של כל השוטרים בעולם, ואצלנו, בגלל מצב המלחמה, לא כל שכן

הכותרת מגוחכת לטובת העניין. שוטר יכול לחקור אזרח, אזרח לא יכול לחקור שוטר. אבל אזרח יכול לשאול שוטר — לשאול מותר — השוטר אולי ירצה לענות. או אם יש בין שכניכם, מכריכם או קרוביכם, שוטר או קצין משטרה, או שר־משטרה, או שוטר בדימוס, מוצעת לכם כאן רשימה של שאלות שצריך לשאול אותם כדי להיוודע באיזו מידה יש לנו משטרה מושחתת. כל זה דרוש, משום שהמשטרה עצמה לא מספקת את הנתונים הדרושים, ומשום שהעדויות הנסיבתיות המצטברות מצביעות על סבירות גבוהה לשחיתות. הכוונה איננה לכל שחיתות, אלא רק לאותו סוג שלגביו יש לי חשדות מבוססים: שחיתות של אלימות, של שימוש בלתי מרוסן ובלתי־חוקי בכוח, במיוחד נגד האזרחים השייכים לקבוצות חלשות ולמיעוטים.

כל מעשה שבו מתעללים השוטרים בברוטאליות בקרבנות הנופלים לידיהם אינו שחיתות אלא עבירה, ואפשר לראות בו חריג. המושג "שחיתות" מתייחס לאווירה, למנטאליות, ולנורמות המוסריות הממשיות המצמיחות ומקיימות לאורך שנים מעשים כאלה. לאחרונה היינו עדים להשתרשותה של נורמה מושחתת כזאת, כאותו עניין במוסד דומה, השב"כ. שם היה מקובל לשקר בבתי המשפט ביחס לאמצעי החקירה, עד־ [illegible]

החשדות שלי מבוססים על העובדה, שהמשטרה עצמה איננה [illegible] גלויים בבעיה הזאת. מעולם לא בא שר או מפכ"ל או דובר, מיוזמתו, והביא לפני הציבור תוכנית או סיכום־הישגים בתחום המלחמה בחטא האלימות והפגיעה בזכויות האדם, הרובץ לפתחם של שוטרים בכל העולם, ואצלנו, בגלל מצב המלחמה, לא כל שכן. בתגובה על טענות, היו דוברי המשטרה מגיבים בהתגוננות כאילו הכל בסדר, וכאילו הטענות באות לפגוע במשטרה ולא בשחיתות של אנשיה. אינני זוכר שניתן אי־פעם הסבר גלוי־לב: מה באמת הם עושים כדי למנוע את תופעת האלימות. התוצאה היא, שגם אם בנגע־האלימות הבלתי חוקית פשה פחות ממה שאני חושש — רוב הציבור אינו מאמין לתרמית שמציגים דוברי המשטרה. לעומת זאת, לפי מיטב התרשמותי, רוב הציבור גם לא איכפת לו, כי הוא רואה בשחיתות מן הסוג הזה אמצעי מוצדק למלחמה באויבי החברה והמדינה — כל עוד הוא עצמו לא נמנה עמהם. יחס הציבור, לעצמו, הוא כשלון למשטרה בעיצוב דמותה הציבורית, בהנחה כי היא אומנם רוצה שהציבור יאמין שהיא אינה מושחתת.

גישה מקצועית ורצון אמיתי לאכוף את החוק ולהרתיע את העבריינים בשורות המשטרה, היו צריכים לחשוף את הנגע ואת המלחמה בו לעיני הציבור. לשם כך צריך היה גוף מקצועי בלתי־תלוי לערוך סקר וסקר־עמדות במשטרה ובמשמר־הגבול, כדי לגלות באיזו מידה יש בקרבם תמיכה בשימוש בלתי חוקי בכוח, תמיכה בטישטוש בהתעלמות מעבירות [illegible] סאדיסטיות ומה עושים ואיך כדי להפנים את הרגל להשתמש [illegible] שזה מספיק, וכיוצא באלה. באין סקר — השאלות הבאות מוצעות כתחליף צנוע, מחקר פרטי שבעזרתו אפשר להעריך מקרוב את סבירות החשדות, שבעלי נפש דמוקראטית מתקשים לחיות איתם:

■ פורסם, שחוקרי המשטרה העמידו חשוד על פי באר עמוקה ונתנו לו להבין שידחפו אותו לתוכה ויכסו את הבאר בחול, אם לא ישתף פעולה. באיזו מידה זה משקף את המציאות?

■ פורסם, שאזרח ביקש משוטר את שמו ואת מספרו, וקיבל איום שישברו לו את הפרצוף. באיזו מידה זה אופייני, לדעתך, להתנהגות השוטרים?

■ פורסם, שקצין־חוקר נאלץ להתפטר לאחר שגילה הפרות־חוק על ידי חבריו, כמו התעללות בעצירים ושקרים בבית המשפט כדי לכסות על כך. באיזו מידה זה משקף את המציאות?

■ מפקד תחנה אחת אסף את פקודיו והודיע להם, שאצלו אסור להכות עצירים או אנשים אחרים, אסור לקלל או להשפיל אף אחד, יהודי או ערבי, ומי שיפגע באדם או בכבודו ייענש בכל חומר הדין (המצאתי את הסיפור הזה — א.נ.). באיזו מידה זה משקף המציאות?

■ לאחר שעצרו נער בהפגנה, אמר לו השוטר שיכניס אותו לתא מלא עבריינים שיזיינו אותו בתחת. באיזו מידה זה משקף את המציאות?

■ שני בלשים אסרו אדם שלא מיהר לתת להם להשתמש בטלפון של משרדו. בתחנה, לעיני שוטרים רבים, הם התעללו בו ואמרו "אתה תכרע ברך לפנינו; אתה תצדיע לנו". באיזו מידה זה אופייני למנטאליות של שוטרים?

■ התאבד נרקומן, מודיע משטרתי. השוטרים אמרו לו לפני מותו "בוא הנה, יא זבל. היום אנחנו סיירת זבלים". באיזו מידה זה אופייני להתנהגות השוטרים כלפי עבריינים חלשים?

■ באיזו מידה מאמינים השוטרים, שאלה המתלוננים על אלימות המשטרה הם רק העבריינים עצמם, תקשורת וחופש־פירסום, יפי־נפש, שמאלנים וערבים? מה אחוז השוטרים, לפי הערכתך, שהיה מסכים לקביעה זו?

■ המשטרה הוציאה בשנה האחרונה הוראות חדשות, ערכה פעולות הדרכה, השתלמויות ומסעות־הסברה, כדי לחזק את השימוש בכוח סביר ולמנוע אלימות. באיזו מידה זה נכון?

■ המשטרה ומשמר הגבול מקפידים [illegible] אלימים ובעלי נטיות סאדיסטיות לא ייכנסו לשורותיהם. באיזו מידה זה נכון?

■ מה הסיכוי שייפגע קידומו ומעמדו החברתי של קצין, אם ידוע שהוא מתעלל בעצירים ושנגע בזכויותיהם?

■ מה הסיכוי שייפגע קידומו ומעמדו החברתי של קצין, אם ידוע שהוא מתנגד חריף לאלימות המשטרה, והוא מציע פיקוח על השוטרים מצד יחידת־פיקוח עצמאית, לא מצד המשטרה עצמה?

■ באיזו מידה חוששים השוטרים האלימים שהם ייענשו, כל זמן שמעשיהם לא נודעים למישהו חשוב מחוץ למשטרה או לתקשורת?

■ באיזו מידה מאמינים השוטרים להודעות דוברי־המשטרה, במקרים שבהם נמתחת ביקורת על אלימות ופגיעה מצד שוטרים בזכויות האזרח?

את תוצאות הסקר הפרטי תוכלו לפרסם או לשלוח לחבר־הכנסת, השר, או העיתון האהובים עליכם, כדי שתקרה אחת מן השתיים: יתחזקו בדעתם שהמשטרה בסדר — או ינסו לעשות משהו.

מסר חד, פשרה נחרצת

מאת ח"כ אברהם כץ־עוז

תוכנית אלון אינה מפה משורטטת ושיטה ונוהל סגורים; היא תוכנית פתרון המציגה עקרונות היכן נישאר ומהיכן נצא

אומרים שהמסר של מפלגת העבודה איננו ברור; אומרים שבמפלגת העבודה מדברים במספר קולות; אומרים שלא מבינים איך מתחברת ועידה בין־לאומית למצע מפלגת העבודה.

חלק מן האומרים הם מתנגדיה של מפלגת העבודה ואמירתם באה לבלבל ולחבל בבהירות המסרים, אך לדאבון לב יש גם בתוך מחננו רבים שמשתמשים בביטויים של אי שביעות רצון מן המסרים שלנו.

ראוי על כן להדגיש חזור. והדגש את העקרונות והמסגרת של המסרים שאנו מעבירים — באופן חד ככל האפשר.

המושג פשרה טריטוריאלית איננו נתפס אצל אנשים כמסקנה מעקרונות מנחים המחייבים ויתור על שטח ואוכלוסיה, אלא כפשוטו: "פשרה", משמע אנשים שמוכנים להתפשר על כל דבר, אנשים שאין להם עמדה ברורה והכל נתון אצלם למשא ומתן.

הבה נבהיר על כן מה כן ומה לא.

■ ירושלים — עמדת "העבודה" ברורה ונחרצת: ירושלים השלמה לא תחולק ותישאר בירת ישראל בריבונות ישראל לעד.

■ מדינה פלשתינית — העבודה שוללת שלילה מוחלטת הקמת מדינה פלשתינאית, שכן כל יעודה חיסול ישראל.

■ אש"ף — כהגדרתו, ארגון להקמת מדינה פלשתינאית על כל שטחי ארץ ישראל; אינו בר שיח עם מדינת ישראל.

■ בטחון — "העבודה" תובעת הכרה באיזור בטחון, בריבונות ישראל, לאורך הירדן, שישמש חיץ בפני צבא מלעבור את הירדן (במצב של שלום).

■ שטחים ואוכלוסיה — העבודה חותרת ליציאה מוחלטת של ישראל מן האזורים המאוכלסים של יו"ש ועזה.

■ תוכניות ביניים עד להשגת הסדר קבע — כל התוכניות שאינן פוגעות בהסדר הקבע על פי העקרונות לעיל.

■ עם מי מדברים — עם נציגי ירדן ונציגים פלשתינאים שאינם חברי ארגון אש"ף, בלי או עם ועידה בין־לאומית כמסגרת.

■ ישובים יהודיים ביו"ש ובעזה, שאינם באזור הבטחון — שלומם ובטחונם יובטחו בהסכם עם ירדן ויוכלו להישאר בריבונות הירדנית, יוכלו להצביע לכנסת בישראל, ואם יבחרו לחזור לישראל הריבונית, יפוצו כדין.

יש כמובן עוד הרבה פרטים, אך העקרונות ברורים לחלוטין. אסור להציג רק חלק אחד מתפיסותיה של "העבודה" — כמו היציאה מיו"ש ועזה, לדוגמה — ללא הדגשת התביעה לריבונות על בקעת הירדן באיזור הבטחון.

אשר לתוכנית אלון: מרבים להשתמש במונח זה כאילו התוכנית היא מפה מתוווית ומשורטטת ושיטה ונוהל סגורים. אף אלון עצמו, בחייו, שינה את פרטי תוכניתו פעמים מספר. תוכנית אלון היא תוכנית פתרון המדגישה עקרונות ולא מציירת גבולות. יש בה הדגשה של עקרונות, היכן נישאר ומהיכן נצא. כל נסיון להפוך את תוכנית אלון למפה עושה עוול לתוכנית ולאיש שמאחוריה.

עקרונותיה של תוכנית אלון: בטחון לישראל, חתירה להשגת שלום, ישראל בעלת רוב יהודי דמוקרטי זכויות מלאות לתושבי ישראל, אי רצון לשלוט בפלשתינאים ועל כן מסירת אוכלוסיה וחלקי ארץ לשליטת ירדן.

מול מדיניות של "שלמות הארץ", מדינה דו־לאומית, הבליעת חלקי אוכלוסיה והסתבכות במלחמה, המוצגת על ידי הליכוד, תציג מפלגת העבודה בטחון למדינה בעלת רוב יהודי, מאבק לשלום, לאיכות חיים ולרמת חיים. חידוד המסרים הוא צו השעה, גם הפשרה — אפשר וצריך להציגה בצורה נחרצת וברורה.

הבלקן — לא מה שהיה

מאת שלמה שפיר

בגלל השתייכות לגושים יריבים ידונו משתתפות הוועידה בבלגראד בנושאים כלכליים ואחרים שאינם מעוררים מחלוקת; אך ייתכן שכולן, פרט לתורכיה, יסמכו ידיהן על תוכנית לפירוז האיזור מנשק גרעיני

עד לזימון ועידת השלום הבין־לאומית למזרח התיכון, שירש את מקום הבלקנים כמוקד מתיחות עיקרי באגן המזרחי של הים התיכון, יחלוף כנראה עוד זמן רב, גם אם יושג הסכם בעניין זה בין מעצמות העל ובין הצדדים הנוגעים בדבר. כנגד זה נערכת בימים אלה בבלגראד ועידת שרי־החוץ של מדינות הבלקן, לראשונה מאז תום מלחמת העולם השניה, וללא נוכחות נציגים סובייטיים או אמריקאיים כל שהם. ההכנות הישירות והעקיפות לוועידה זו נמשכו שנים רבות, אבל עצם כינוסה ממחיש את העובדה, שהבלקן שוב איננו "חבית של אבק־שריפה", כפי שנחשב בעת המלחמות הקטנות וגם הגדולות יותר, שפרצו בגלל מחלוקות מקומיות ובגלל יריבות המעצמות האירופיות עם התפוררות האימפריה העותומנית.

בוועידה בבלגראד משתתפות שתי חברות נאט"ו היריבות יוון ותורכיה; שתי חברות ברית ורשה קומוניסטיות, בולגריה ורומניה; יוגוסלאוויה "הבלתי־מזדהה" ואלבניה, שהיא מחוץ לכל מסגרת בין־לאומית קומוניסטית או נייטראליסטית. בסך הכל מדובר באוכלוסיה בת 120 מיליון נפש ובמדינות המשתרעות על שטח של 1.54 מיליון קמ"ר. השתתפות אלבניה הובטחה רק בשנה האחרונה, בעקבות ניצנים של פתיחות מאז מותו של אנוור הודג'ה, שליטה במשך ארבעים שנה. בגלל הקשרים הפוליטיים והצבאיים המנוגדים של הנוכחים מתרכזת הוועידה בנושאים שאינם מעוררים חילוקי־דעות, כגון סחר, תובלה, תיירות, אקולוגיה וכו"ב. למרות ההסתייגות התורכית אפשר שחמש המשתתפות האחרות יסמכו ידיהן על התוכנית להפיכת הבלקנים לאיזור מפורז מנשק גרעיני. ראש ממשלת יוון אנדריאס פפנדריאו תומך מכבר ברעיון זה, גם אם אינו עולה בקנה אחד עם עמדת ברית נאט"ו.

לממשלה המארחת בבלגראד עניין מיוחד בהצלחה מרבית של הוועידה, בפרט שקל לה יותר להציג עמדה מאוחדת בזירה זו מאשר בחזית הפנימית, נוכח הקשיים המחריפים בתיאום האינטרסים בין שש הרפובליקות האוטונומיות: סרביה, קרואטיה, סלובניה, בוסניה־הרצגובינה, מונטנגרו ומקדוניה. בעקבות הדצנטראליזציה החוקתית מ־1974 ופטירתו של האב־המייסד מרשל טיטו, נתרופפו והלכו סמכויות הממשלה המרכזית עד שכיום דומה יוגוסלאוויה בכמה תחומים יותר לקונפדראציה מאשר למדינה פדראלית. אולם בעוד שהשאלה המקדונית, שהיתה אחד המוקדים העיקריים למתיחות הבלקנית עד למלחמת־העולם השניה, בעיקר בין בולגריה ליוגוסלאוויה, כמעט ירדה מהפרק, בולט כיום חבל קוסובו כמוקד עיקרי של אי־רגיעה. חבל זה נהנה מאוטונומיה חלקית בתוך הרפובליקה הסרבית, ורוב גדול מאוכלוסייתו הם אלבנים אתניים (1.7 מיליון נפש). בעידוד אלבניה העצמאית התחזקה והלכה בשנים האחרונות תודעתם הלאומית של האלבנים בחבל קוסובו, ואם ישתפר המצב באלבניה, תגבר בוודאי שאיפתם למימוש זכותם להגדרה עצמית והצטרפות לאלבניה הריבונית. אולם לקוסובו נודע גם מקום מקודש במסורת הלאומית הסרבית, שכן בקרב שניטש שם ב־1389 הודשו אלפי סרבים את נפשם ונוגפו במערכה נגד

(המשך בעמ' 8)

התיירות — תתפלאו — לא פחתה

מאת אריה ארד

מפיצי התחזית הקודרת הם קואליציה בין המחנה הפוליטי היוני, הצודקים מבחינתם, לבין אנשי ענף התיירות שתמיד מבקשים לפשוט יד לממשלה

בחודש שעבר עלה מספרם של התיירים שבאו לארץ ב־26 אחוז והחודש מסתמנת עליה של 14 אחוז. אלה העובדות הנתרצות היחידות בתחום הזה, המתמלא בשבועות האחרונים בקולות נהי מעברים שונים. על השאלה אם כך זה יימשך, אפשר להשיב רק בסברות־כרס. מול כל מודל המעיד על ירידה צפויה, אפשר להציב מודל שיעיד על מגמה הפוכה. השאלה, למה ומדוע בוחרים להינבא דווקא לאפשרות היותר גרועה, מעניינת כשלעצמה.

נדמה, כי ביחס לעתיד ענף התיירות השנה נוצרה קואליציה בין המחנה היוני בזירה הפוליטית ובין אנשי ענף התיירות במשק, שתמיד מבקשים לפשוט ידם לממשלה. אנשי המחנה היוני, המבקשים להתריע על שהממשלה לא מצאה הסדר מדיני לסכסוך רב־השנים בין היישוב היהודי בארץ־ישראל ובין הערבים, חוזים שחורות — בצדק מבחינתם. אלמלא סברו בכנות, שהמשך הסכסוך פועל לרעת ישראל, לא היו מבקשים להגיע להסדר מדיני במה שנראה למחנה הניצי "בכל מחיר". אחת מטענותיהם, אם כי אולי לא העיקרית, אומרת שהמשק אינו מסוגל לעמוד בסכסוך המתמשך. נבואות שחורות באשר לעתיד ענף התיירות, מעמודי התווך של המשק, מתיישבות יפה עם התיזה הזאת ומכאן הלהיטות להתריע על הסכנות.

טיעון זה מתיישב יפה עם גישתם של אנשי כלכלה, שרובם ממילא נמנים עם המחנה היוני. המשותף לכל אנשי־העסקים הישראליים הוא, שתמיד הם מוכנים לעלות לרגל לירושלים כדי לבקש משהו מהממשלה. פעמים הם מבקשים סובסידיה ופעמים אישור לייקור, פעמים פיחות ופעמים פיצוי על פיחות, פעמים הורדת ריבית על האשראי ופעמים העלאת ריבית על השקעות, פעמים פיצוי על בצורת ופעמים גמול על הירדה. המאורעות בשטחים הם הזדמנות טובה ככל הזדמנות אחרת לבקש משהו. משום כך טוב מבחינתם להתריע על אסון המשמש ובא.

למרבה המזל, לפי שעה אין העובדות עולות בקנה אחד עם הפסימיות המשתקפת בפרסומים השונים. שר־התיירות אברהם שריר אמר לי לפני זמן מה: "המאורעות לא פגעו בענף, אבל אני מודאג". זו האמת.

לא זו בלבד, שכמעט כל חברות־התעופה מדווחות על תפוסה טובה לעונה זו, שהיא עונת שפל מאז ומתמיד, אלא גם ההזמנות לקראת חג הפסח והפסחא טובות כבשנים קודמות. יש חברות שהתפוסה בהן נמוכה, אבל באלה התפוסה תמיד נמוכה מאשר באחרות. תמונת המצב, כפי שאפשר לראות אותה כעת, היא רגילה לעונה זו, עד אחרי החגים. כתמיד, מעבר לזה אי־אפשר לצפות כעת. אנשים מחליטים על חופשת הקיץ באביב, לא בעיצומו של החורף.

אין לדעת מה ילד יום וזה גם לא המקום לעסוק בפרשנות פוליטית. כשם שיתכן, שהמשך המאורעות יביא להחלטת רבים, שלא לבלות את חופשתם השנה בארץ, כך יימצאו בוודאי אחרים שדווקא בשל המצב יחליטו לבוא, אם כדי לעמוד מקרוב על שלום קרוביהם וידידיהם, אם כדי להביע הזדהות עם המדינה היהודית המותקפת ואם מתוך סקרנות לבקר באזורי מתיחות. נבואות הזעם מוקדמות מדי ואין להן כרגע על מה לסמוך עובדתית. אולם דווקא נוכח הדאגה מפני הבאות מצד המצב הבטחוני, יש מקום להתריע על אותם עניינים, שפגיעתם בתיירות עלולה להיות מתמשכת, והם כולם בשליטת הענף והממשלה.

הדבר החשוב ביותר כרגע הוא לא לנגוע במחירים. התחזקות המטבעות האירופיים עשתה את ישראל לאחת הארצות הכדאיות ביותר מבחינת התייר, המשלם במארקים, בפראנקים או בליי"ש, ואילו מבחינת התייר האמריקאי ישראל היא אחת המדינות הבודדות שבהן הדולר לא איבד מערכו. זה יתרון חשוב, שצריך לשמור עליו מכל משמר. היענות לדרישותיהם של מלונאים, למשל, להעלות את מחיריהם, עלולה להפר איזון עדין זה והסכנה הנובעת מכאן חמורה פי כמה מן הסכנה הנובעת מהמאורעות בשטחים.

חמורה באותה המידה כוונת משרד־האוצר להביא לייקור שירותי התעופה בנמל בן־גוריון. באחרונה הונחה על שולחן הכנסת הצעת־חוק, המבקשת לחייב את רשות שדות התעופה לשלם תמלוגים לממשלה על כל הציוד הקבוע המצוי על אדמה ממשלתית, בכלל זה מבנים ומסלולי המראה והסעה. לא זו בלבד, שחוק כזה ינשל את רשות שדות התעופה מהרזרבות הכספיות שלה, אלא שאף ירתיע אותה מפיתוח נמל־התעופה הבין־לאומי העיקרי של המדינה. כדי לעמוד במשימותיה, תיאלץ הרשות להעלות עוד יותר את מחירי שירותיה, שהם ממילא הגבוהים בעולם המערבי. מועצת הרשות מדברת על ייקור של 28 אחוז של כל האגרות, וחברות־התעופה לא יוכלו לספוג ייקור כזה. ממילא אין הקו הישראלי נושא רווחים וגם "אל־על" הגיעה לרווחיות רק תודות לסובסידיה ממשלתית מאסיבית. לפיכך יחייב ייקור שירותי נמל בן־גוריון להעלות את מחירי הטיסה. אם רוצה הממשלה להרתיע את חברות־התעופה מפיתוח הקו הישראלי שלהן ולהביא לצימצומו, הצעת־החוק האמורה היא במקומה. אבל אל תנסה אחר־כך לתרץ את הירידה במספר תיירים ב"מצב".

מחירם הגבוה ממילא של שירותי הנמל הוא רק אחד הגורמים המכבידים על חברות־התעופה. יש הרבה דברים אחרים המרגיזים אותן. למשל, מדוע מחייבים אותן לשלם מכס על חומר הסברה שהן מביאות לארץ, כגון לוחות־זמנים, או על צרכי יחסי־ציבור, כמו לוחות־שנה, ניירות־כתיבה, עטים כדוריים וחסרי־ערך של ממש וכדומה?

יתכן, שגורמים מסויימים לא יצטערו, אם מחירי טיסה גבוהים יותר ירתיעו את הישראלים מנסיעות לחו"ל. דבר זה הוא לצנינים בעיני כל ממשלות ישראל לדורותיהן (למרות שביחס לעצמם חושבים השרים ופקידיהם אחרת, כמובן). אולם כבר הוכח, שאין צימצום חד־צדדי: אי־אפשר להפחית את מספר הישראלים היוצאים, בלי להקטין את מספר התיירים הנכנסים. משום כך, מי שרוצה להמריץ הבאת תיירים, טוב שיחשוב לא על מקלות אלא על גזרים. למשל, היה אפשר לתת הנחה פרוגרסיבית באגרות נמל בן־גוריון על־פי מספר הנוסעים הזרים, שהסיעה חברה לארץ.

ולאחרונה, אם בחורף הקרוב תהיה אילת פחות פופולארית, משהיתה בחורף הזה, ספק אם הסיבה העיקרית לכך נעוצה במאורעות בשטחים. הרבה יותר סביר לחשוב, שמזג־האוויר החורפי יוצא הדופן באילת יגרום זאת. ככלות־הכל, רבים מהתיירים שבאו החורף "בעקבות השמש" מאירופה הקרה והמושלגת לאילת, מצאו שם, לרוע המזל, שמים מעוננים, גשם וטמפרטורה של 15 מעלות, הרחוקה אמנם מהחורף האירופי, אך אינה מאפשרת רחצה בים ושיזוף הדרוש על החוף. האם גם בזאת יאשימו את "המצב"?

هكذا من الاصل

מכתבים למערכת דבר

כבוד השר שולץ!
ברוך בואך למקומותינו הרותחים.
בקשה קטנה לי אליך: אנא, הישאר כאן ואל תעזוב עד שייצא עשן לבן מלשכתו של ראש הממשלה. לא אד מן האח או ערפל ממערכת הקיטור אלא עשן לבן במובנו הנשאל.

הישאר, בבקשה עד שמר שמיר ייאות וייעתר לתוכניתך, עד שיתרצה ויאמר „הנני נכון".

לחץ עליו בכל כובד משקלך, הנח מולו את כל הקלפים. גלויים לחלוטין. תאר באוזניו את החלופות הנוראות לסירובו. שטוף את מוחו בכל הבהירות שאתה נושא עמך.

הכרח אותו להסכים להסדר. נקוט מדיניות של יד קשה. בבקשה הוא מתוך תוכו אדם פתוח, רגיש וחם. הוא לא יוכל להישאר אדיש.
בהצלחה!

אברהם שרון
רשפים

אנו עדים לאחרונה להתגברות חילוקי־הדעות והפולמוס הלוהט מסביב לסוגיית ההתפתחויות הדמוגרפיות ומעמדה ההיסטורי של ארץ ישראל. זאת בעיקר מאז מחצית המאה הי"ט ואילך.

יורשה לי בהקשר לכך להביא לידיעת הציבור, כי הסופר הפובליציסט היהודי, וולף רוזנשטוקדרוקסן, המתגורר כיום בחו"ל, ערך מחקרים מעמיקים מתמשכים בנושאים אלה ופירסם אותם בספרו „הציונות, ישראל והפלשתינאים" (הוצאת „בלשקר"/גרמניה – 1978).

בפרק ב(2), המוקדש כולו לעניין הדמוגרפי, קובע מחבר המסה בפסקנות, כי עד לתקופה האמורה היתה א"י ברובה שטח מדברי, ביצתי ובלתי־מפותח – עם אוכלוסיה דלילה ביותר. רק אחרי הקמת התנועה הציונית התחילה עבודות הפיתוח בעקבות העליות הראשונות, החל גם המיגזר הערבי כאן לגדול, להתרחב ולשגשג.

מחקריו מבוססים על מקורות אותנטיים שונים ומעוגנים במיגוון של טיעונים ואסמכתאות. בטבלה שלהלן ברצוני לאזכר כמה נתונים מתוך הסימוכין הרבים המופיעים בעמודים 44–49 שבספר.

שם המקור/האסמכתא	סוג הפרסום	שם המחבר	שנת ההוצאה/התייחסות
„מסע בארץ הקודש"	ספר מסעות	מארק טוויין	1867
„מכתבי לורנס"	זכרונות	לורנס איש ערב	1909
„פלשתינה וסוריה"	ספרי מסעות	מאירס	1913
„איפיוני אדמת פלשתינה"	ספר תיאורים נרחב	ד"ר ו. שוויבל	1914
„פרחי ארץ הקודש"	ספר תיאור העזובה והדלילות	ד"ר ס. קילדמן	1915
„פלשתינה – איזור ההתיישבות היהודית"	ספר גיאוגרפי־סוציולוגי	פרופ' ד"ר ק. בלוד	1918
„ועדת פיל" (הבריטית)	דו"ח 1937	ממשלת בריטניה	1914
„איפיוני אדמת ואוכלוסיית פלשתינה"	ספר גיאוגרפי, כלכלי	ד"ר ג. הילשר	1907

מסתבר, איפוא, כי השגותיהם של חוגים רחבים בעולם הגדול ובמיוחד של ידידינו מבית ומחוץ, אינן תואמות בדיוק את העובדות. המציאות אכן היתה שונה.

הספר בן 128 הדפים, נכתב בשפה הגרמנית. אם מישהו מבין הקוראים הנכבדים מוכן ויוכל לתרגמו לעברית, לשם הסברה והפצה, אעמיד לרשותו ברצון את העותק שבידי – ותבוא עליו הברכה.

מיכאל יוליוסבורגר
קרית ים

בתגובה למחאה שהשמעתי בשעתו נגד הכוונה להטיל מס הכנסה על קיצבאות הביטוח הלאומי נתקלתי בשאלתו הנזעמת של מר פרס: „אם לא ניקח מהגימלאים ומקבוצות אוכלוסיה נוספות, ממי בדיוק משאבים כדי לרפא את חולי כלכלתנו הגרוסה?" הצבעתי מיד על מספר מקורות אפשריים, כגון ההוצאות המופרזות של מימון מפלגות, נסיעות רבות ומיותרות – לעיתים מזיקות – לחו"ל, וכמובן הענקת זכויות־יתר, המבקרות עיניים ל„יחסני ישראל" ועוד.

עתה מתברר בעליל, שאין מר פרס מחפש ב„נרות" מקורות חיסכון. הוא הוכיח זאת בהעדרותו מישיבת הממשלה, כאשר קולו עשוי היה להכריע את הכף לאישור הצעתו של השר יעקבי להארכת הגביה של „מס היסף". האם לא ראוי היה נושא זה לשעה מזמנו היקר של מי שנבחר לאו דווקא על־ידי המשתכרים למעלה מ־8000 ש"ח (כ־5000 דולר) לחודש, אלא על־ידי רבים מהשכירים שאינם גומרים את החודש.

האם סבור מר פרס שעדיף להמשיך את עשרות מיליוני השקלים בניכוי מס הכנסה, חסר כל צידוק, מקיצבאות הביטוח הלאומי? גם אם נבצר ממנו להשתתף בישיבה, מטעמים השמורים עימו, יכול היה מר פרס, הבקיא בפרוצדורה, להשאיר הודעה מראש לאיזה צד יש לצרף את קולו, אבל הוא לא עשה כן, והשכבה העשירה שכבר נהנתה מ„הרפורמה", זכתה למתנה „שמנה" נוספת.

שלמה דיאמן
מוביל הרשימה הכל מפלגתית לכנסת ה־12

התמסנות המכוערת של נציגי אגודת ישראל תמורת קולותיהם בכנסת עוררה שאט נפש בכל שכבות הציבור. אך לפחות דבר אחד ייאמר לזכותם: הם עשו זאת לא למען תועלתם האישית, אלא כדי להיטיב עם הישיבות, להגדיל תורה ולהאדירה על פי תפיסתם ואמונתם.

הופעת רשימת הגימלאים לכנסת בתקווה, כי נבחריה יהיו לשון־מאזניים בין שני המחנות וניתן יהיה להשיג הטבות כספיות לחבריהם – אפילו כשהן לעצמן מוצדקות – היא משפילה ומבישה.

הכרזתו של ראש הרשימה, שבענייני חוץ וביטחון ידרשו חופש־הצבעה אין בה מתן הכשר מוסרי לרשימה מעין זו.

מדיניות החוץ והביטחון איננה סלע המחלוקת היחידי בין שני הגושים העיקריים בעם, הימין והשמאל. תהום פעורה בין מגמות של רכושנות אנוכית של הימין לבין האידיאולוגיה של מבינת בוזהה בה דגל השמאל. אין לטשטש את הקו המפריד בין שתי השקפות עולם אלו בדמגוגיה הפופוליסטית של ראשי הימין. לכן, אין מקום לרשימה נפרדת של גימלאים לכנסת, במיוחד עתה, כאשר העוול העיקרי שהגימלאים נשארו בדרגותיהם מאז צאתם לגימלאות תוקן עתה על־ידי הוועדה הפריטטית וכל הגימלאים יועלו בדרגותיהם ויושוו לדרגות העובדים המלאים תפקידיהם.

מוטב, אלה התוקפים בשצף קצף את חברי הכנסת דציים ויציאת אמוק להצטרף אליהם.

אליעזר יצב
ירושלים

במכתב למערכת („דבר" 16.2.88) כותב הה' מרדכי זילברשטיין, מזכיר ותיקי הגימלאים במחוז חיפה, כי הוא במצוקה כמו כל יתר הגימלאים בישראל, ואולי עוד יותר בגלל השתייכותו לקרן „נתיב" ואין לזה שום שייכות לכנסת, אלא אך ורק בתיקון תקנון הקרנות.

גם אני משתייך לקרן „נתיב" והדברים קצת נהירים לי מקרוב. האם ידוע לה' זילברשטיין, שכדי לתקן את התקנון של קרן „נתיב" צריך לזמן את המועצה, המורכבת מחציתה מנציגי הפועלים והעובדים ומחציתה מנציגי המוסדות והמפעלים?

האם הה' זילברשטיין ניסה לבקש לזמן את המועצה לצורך שינוי התקנון? ובמידה שכן, מה היתה התגובה של הנהלת הקרן? אני משוכנע, כי ישיבה כזו לא תהיה. ושום שינוי בתקנון לא יהיה.

מעט היסטוריה לריענון הזיכרון. בשנה האחרונה היו כמה הפגנות של גימלאי „נתיב" בהנהלת הקרן בתל־אביב ובחיפה, בדרישה להצמדת הפנסיה לאינדקס יוקר החיים. ומדוע הפגנות? הרי כולנו חברי ההסתדרות, ותיקיה ובניה של הארץ. מדוע צריכים להפגין נגד מוסדותינו, הנהלת הקרן והוועד הפועל של ההסתדרות?

כנראה שאין אוזן קשבת במוסדות „שלנו" למצוקה של חבריה. עד שלא מפגינים ולא שוברים רהיטים, לא מדברים. הכך יאה לעשות? האם לזה חונכנו במשך 50 שנות היותנו בארץ. הכושי עשה את שלו הכושי יכול ללכת.

זכורה לי הפגנה אחת במשרדי הנהלת הקרן בה השתתפתי. שוחחתי עם מנהל הקרן הה' אבל והוא אמר לי, כי הנהלת הקרן איננה הכתובת, וכל מה שיוחלט בוועדה המרכזת הוא יבצע. נכון – ההצמדה לאינדקס יוקר החיים בוצעה החל מחודש נובמבר 87 לאחר שנה של מריטת עצבים והפגנות, אבל מה בדבר הפרשי השחיקה עבור העבר, לפי החלטת מוסדות ההסתדרות.

לפי דברי הה' קיסר על מנהל הקרן לקיים את ההחלטות, וגם הה' אבל אמר לי אישית, כי החלטות ההסתדרות מחייבות אותו, אז למה הוא לא מקיים דברתה התשובה היא משרד האוצר אינו מרשה, ולמען הסתכת המתמשכת הכל כשורה.

הדרך היחידה לשמור על קיצבאות הזיקנה מכל הסוגים היא החקיקה בכנסת, וכאן מתבקשת השאלה האם השורה של 68 חברי כנסת מסוגלת לעשות זאת? באופן תיאורטי – כן. למעשה הדבר שונה, לפי הודעתו של חבר כנסת יאיר צבן במועדון „כנס" של גימלאי „נתיב" בחיפה הוא אמר, שיש הסכם בין המערך ובין הליכוד, כי אין להביא לכנסת הנוכחית שום הצעת־חוק שכסף בצידה.

ומה בדבר הצבעתו של הה' פרס בישיבת הממשלה על מס היסף, האם „פיק ברכיים" מנע ממנו להיות נוכח בזמן ההצבעה?

ובכן כך דואגות המפלגות לגימלאים. לפני הבחירות הן יבטיחו הרים וגבעות כפי שעשו זאת לפני הבחירות לכנסת ה־11, והמכתב הידוע של שמעון פרס לגימלאים יוכיח זאת.

רק הופעה ברשימת גימלאים לכנסת ה־12 והצלחתה היא הערובה הבטוחה לחקיקה לטובת הגימלאים.

שלמה טוביה בייטנר
חיפה

העובדה שכל העולם מגנה אותנו, ידועה מאז ומתמיד, כי אנו עם קטן ואין לנו נפט. בעל המאה הוא בעל הדעה. קל יותר להאשים את היהודים, אבל שגם האנגלים בין המגנים זה מפליא אותי. האם שכחו מה שהם עשו לנו בשנות ה־40? אני את אכזריותם חשתי על בשרי, ואני רוצה לרענן את זכרונם.

ביום שבת אחד, יום יפה ושקט יצאנו לטייל בעלי, אני ושלושת ילדינו הקטנים. הלכנו במדרכת עפר רחוק מהכביש. זה היה מול הקריה בתל־אביב. הכביש היה ריק מכל רכב. פתאום הגיח מולנו ג'יפ צבאי אנגלי וארבעה חיילים בו. הוא ירד מהכביש אל המדרכה ולמזלי הגדול רק אני נפגעתי. נפלתי, תיקי נקרע וזרועי השמאלית נחבלה כולה. החיילים ברחו בצחוק פרוע ואז הבנתי שעשו בכוונה לדרוס אותנו. כעת בא מר ניל קינוק מודיע לראות את הערבי הפצוע. אנחנו לא זרקנו אבנים על האנגלים. רציתי לראות אותם איך היו מגיבים לו הם היו במצב שחיילינו נמצאים כיום אל מול ההמון הפראי והרצחני, כשידיהם כבולות על־ידי כלי התקשורת ויפי הנפש למיניהם.

מרגלית צבי
תל־אביב

לפני 60 שנה

מסכסך בין איטליה ואוסטריה

מוסוליני החליט לקרוא חזרה את ציר איטליה בוינה. אומרים, כי צעד זה בא בתשובה על המחאות שנשמעו בבית הנבחרים האוסטרי, על הלחץ שלוחצת איטליה את המיעוט האוסטרי בדרום־טירול.

איך חגגה ליטא את יום עצמאותה

בימים אלו חגגה ליטא את יובל העשור לעצמאותה. החג נערך ברוב פאר, אולם השתתפה בו ביחוד המפלגה השלטת והקהל הרב כאילו רחוק ממנו. ברוב רחובות קובנא סבבו שוטרים ואנשי צבא משום שהממשלה חששה למהומות.

לפני 40 שנה

צפוי דיון ממושך

מועצת הבטחון פתחה בדיון על א"י. האוירה מתוחה ונראה כי צפוי דיון ממושך. גילוי הדעת האמריקאי לשנוי הגישה, אולם מתוחה ביותר לגבי נקיטת פעולה. ההרגשה הכללית היא, כי צירי המועצה ודעת הקהל הם בעד החלוקה.

עולים חדשים מתגייסים

רבים מן העולים החדשים, שבאו בשבועות האחרונים לארץ, הביעו את רצונם להצטרף מיד לכוחות המגן של הישוב.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

שולץ פלוס

במשרד החוץ מתלבטים כיצד לארח את הלנה שולץ, רעייתו של שר החוץ האמריקאי. הועלתה הצעה לקחת אותה לביקור במערת הנטיפים שבשמורת אבשלום, ליד בית־שמש. הלנה שולץ, המתלווה לביקורו של בעלה במזרח התיכון, מעדיפה לשהות ברוב חמשת ימי המסע בישראל. היא תתלווה רק לביקור באחת משלוש מדינות ערב, שאליהן ידלג השר.

●

פמלייתו של שולץ תהיה הפעם גדולה במיוחד והיא מונה 150 מלווים. כשליש מהם אנשי בטחון ושומרי ראש, דבר המעיד על הדאגה הרבה שיש לגורמי הבטחון האמריקאיים לאבטחת שלומו, על רקע המאורעות האחרונים בשטחים. כל הכבודה הזאת תתמקם במלון הילטון בירושלים. מחלקת העתונות, בראשות דובר משרד החוץ אהוד גול, תקים בבית המלון חדר תקשורת משוכלל, שישרת יותר ממאה עתונאים, צלמים וצוותי טלוויזיה.

יוסי מלמן

הסבה מקצועית

„איזי" סטון, הוותיק בין העיתונאים האמריקאים הראדיקלים המפורסמים, כמובן יהודי, שעבר כבר את גיל ה־80, נמנה בעבר הרחוק, אחרי מלחמת העולם השניה ובשנים הראשונות של המדינה, עם ידידיה הנאמנים של הציונות בישראל. בשנות ה־60 ובייחוד בעקבות מלחמת ששת הימים, הפך למבקר נמרץ של מדיניות ישראל וההתעלמות מבעיית הפלשתינים ואיבד את הפופולריות שלו בקרב חלקים של הציבור היהודי. בעשור האחרון עבר הסבה מקצועית והתעמק בתקופה הקלאסית היוונית. עתה יצא לאור ספרו על משפט הפילוסוף היווני סוקראטס, שנדון למוות בשנת 399 לפני ספירת הנוצרים, על־ידי אזרחי אתונה, על השחתת הדור הצעיר. בניגוד לאפלטון, שלימד זכות על סוקראטס והוקיע את הדמוקרטיה האתונאית, ניסה סטון להסביר את הנסיבות שהביאו את אזרחי אתונה לדון את סוקראטס. אף־על־פי שסטון איננו מצדיק את פסק דין המוות, הוא מציין שסוקראטס גילה אירוגנטיות כלפי האזרחים ובניגוד לישו, שבכה על גורל ירושלים, סוקראטס לעולם לא הזיל דמעה למען אתונה".

שיין

יועץ חינם

רן רהב, המנהל את יחסי הצבור של רשת מלונות „דן", התנדב לשמש יועץ ליחסי הציבור של קרן לב"י במשך שנה. מנכ"ל חברת מלונות „דן" עמי פדרמן, נתן לו את ברכתו לכך, ולמנחם סבידור, יו"ר לב"י יש עתה יועץ מקצועי חינם בשביל הקרן. רהב, צעיר תמריץ, אומר כי הרגיש שעליו לתרום משהו מתחום עיסוקיו לחברה, וזה התחום בו בחר.

השבוע נערכה בבית־ראובן מסיבה להשקת סידרה חדשה בהוצאת „דביר" ושמה „קולות" – קלאסיקה עברית מחודשת בעריכת פרופ' דן מירון. כ־150 איש חגגו שם וביניהם הסופרים אהוד בן עזר, עמוס קינן והמשורר אורי ברנשטיין עם אשתו, הסופרת הדרה לזר ואורחי הכבוד: שלמה להט וגד יעקבי עם נשותיהם. בתמונה (מימין לשמאל): אשר בירון, דן מירון ואהוד זמורה.

כוונות טובות

הנשיא מובארק התייחס אתמול לראשונה למעורבותו של חאלד עבד אל־נאצר, בנו של הנשיא לשעבר גמאל עבד אל־נאצר, בארגון הטרור „מהפכת מצרים", האחראי לרצח שני אזרחים ישראליים בקאהיר. בנאום בפני קציני הארמיות השניה והשלישית באיסמאעיליה אמר מובארק, שבית המשפט ימצא את הדין עם חאלד עבד אל־נאצר וכי הפרשה המצערת איננה צריכה לפגוע בשמו הטוב של אביו. התובע הכללי המצרי דרש לדון את בנו של הנשיא נאצר למוות יחד עם שמונה נאשמים נוספים. חאלד עצמו, שמצא מקלט ביוגוסלוויה, אמר לאחרונה כי בכוונתו לחזור למצרים כדי לתת את הדין על מעשיו. אולם מקורות ערביים סבורים שהוא יעדיף למצוא מקלט בלוב, שמנהיגה כבר הביעו את כוונתם להעניק לו מחסה בארצם.

דן אבידן

הצטלבות

בין 1500 השוטרים שהגיעו השבוע לירושלים במסגרת מבצע „במחשבה תחילה" גילה אתמול „דבר" את שופט הכדורגל יצחק בן יצחק, אשר פרט לעבודתו כשופט בליגה הלאומית הוא משרת כסייר תנועה בדרגת רס"ר במשטרת מרחב איילון. אחיו, דודו בן יצחק, הוא נהגו האישי של שר המשטרה חיים בר לב ובשעות הפנאי משמש כקוון במשחקי הליגה הלאומית. אתמול, במהלך סיור שערך בר לב במזרח ירושלים, נפגשו שני האחים בכפר סילואן ושוחחו בין היתר על המשחק בין מכבי חיפה לבית"ר ירושלים, שנערך בשבת, ונוהל תחת משרוקיתו של רס"ר יצחק בן יצחק, כשאחיו דודו משמש לצידו כקוון. רס"ר בן יצחק אמור להישאר בירושלים עד שבוע הבא והוא העדיף לוותר על אפשרות לשפוט במשחק כדורגל במסגרת גביע הטוטו, כדי להישאר עם חבריו במשטרה.

יהודה לוי
צילום: יצחק הררי

מצא את אימו

בסיור שגרתי שערך מנכ"ל בית התפוצות אליעזר שמואלי ברחבי התצוגה במוזיאון נתקל במחזה יוצא דופן: חייל אתיופי (צנחן), גבוה וחסון, נצמד לתמונה של אשה העוסקת במלאכת בית – תמונה שצולמה על־ידי צלם בית התפוצות בכפר קטן באתיופיה. החייל היה נרגש מאוד. בעברית רצוצה סיפר כי הגיע לארץ בגפו לא דרך בשנת 1984 וכל משפחתו עדיין באתיופיה. התמונה שגילה בתערוכה „ביתא ישראל" היא תמונת אימו – אותה לא ראה ועימה אין לו קשר כבר ארבע שנים. אליעזר שמואלי העניק לחייל, כשי, את התמונה. לצלם המוזיאון שרצה לצלמו מחזיק בתמונה הסביר החייל כי הוא חושש שאם תפורסם תמונה כזו – עשוי הפרסום להזיק למשפחתו שבאתיופיה.

בשעה טובה

מסורבי העליה יוסף בגון ואידה נודל סיימו קורס ללימודי עברית. לכבוד המאורע הגיעו לבקר שמחה דיניץ ומנחם קשלן (משמאל), יו"ר חבר הנאמנים בסוכנות.
צילום: מ. דקל

עזרה צנועה

לראשונה בתולדות המכינות הקדם־אקדמיות הוענקו מילגות לבוגרים. כולם ממשפחות נזקקות הראויות לסיוע ולקידום, שהצטיינו בלימודיהם ולמרות הקשיים הכלכליים הם ממשיכים ללמוד השנה באוניברסיטאות. המילגות הוענקו ל־20 סטודנטים, תושבי שכונות ועיירות פיתוח, על־ידי סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון שיזם את המפעל. כל סטודנט קיבל 2000 שקל.
צילום: רוני נעמן

רייף – לגמלאים

מרכז הסתדרות הגמלאים אישר בישיבתו אתמול את מועמדותו של אליהו רייף (72) כיושב־ראש הבא של הסתדרות זו. הוא יחליף את אוריאל אברהמוביץ, שהחליט לפרוש מתפקידו בסוף מרץ. רייף, שכיהן בעבר כמזכיר הסתדרות הפקידים וכחבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, עמד ב־13 השנים האחרונות בראש מועצת המנהלים של קרן הפנסיה „מקפת". נראה שהמשרה המתפנית בראשות „מקפת" תמסר למזכיר הנוכחי של הסתדרות הפקידים, משה בית הלן.

חיים ביאור

הבלקן – לא מה שהיה

(המשך מעמ' 7)

התורכים, ולקרב נודעת חשיבות ראשונה במעלה במיתוס הלאומי של הסרבים, הלאום המייסד של יוגוסלאוויה.

ועידת בלגראד נפתחה כשלושה שבועות אחרי הפגישה הראשונה בין המנהיגים היריבים של יוון ותורכיה, אנדריאס פפנדריאו וטורגוט אוזאל, בעת הפורום הכלכלי בדאבוס שבשווייץ. לפי שעה מוקדם להעריך, כמה זמן תארך האווירה המשופרת במקצת בין שתי המדינות הללו. ניגודי האינטרסים לגבי הריבונות הימית והאווירית בים האגאי עמוקים ולא ניתן ליישבם במהירות; כן משפיעה בשתי הארצות הללו מדיניות הפנים גם על מדיניות החוץ, אף כי האופוזיציה השמרנית באתונה נוהגת בדרך כלל בקו מתון יותר ומנהיג פאפאנדריאו אינו צפוי לביקורת מצידה אם יתהוו לאיאלה הסכמות. ואשר לתורכיה, הרי גם אם תפנה בבקשה להצטרף לקהילה האירופית, ממילא יהלוך עוד זמן רב עד שיהיה הדבר אקטואלי, בעיקר מטעמים כלכליים ולא רק בשל התנגדותה של יוון. מכל מקום, רישומה של פיסגת שני המנהיגים עשוי להיות רק לברכה לוועידה הבלקנית השבוע.

האי־הבעיה קפריסין במזרח הים התיכון נמצא, גיאוגראפית וגם פוליטית, מחוץ למרחב הבלקני. אולם אין ספק שנצחונו של יורגוס ואסיליו, שנבחר בתמיכת המפלגה הקומוניסטית הקפריסאית, ושהוריו היו בין מייסדיה של מפלגה זו בראשית שנות ה־40, יעורר עניין רב אצל באי הוועידה. ממשלת פאסוק באתונה, שטיפחה שיתוף־פעולה הדוק למדי עם הנשיא היוצא קיפריאנו, לא היתה רואה בעין יפה את בחירתו של מועמד הימין, קלרידס, בשל קשריו עם משטר הקולונלים היווני בעבר ובגלל האוריינטאציה המערב־מערבית המובהקת שלו. אך ספק אם היא נלהבת מנצחון ואסיליו ולו רק בגלל תמיכת הקומוניסטים בבחירתו. אנקרה מגורה תבורך אולי על רמזיו בדבר קו גמיש יותר בסיכסוך עם הקפריסאים התורכים, אך שוללת את רעיון הוועידה הבין־לאומית לקפריסין בהשתתפות בריה"מ. ועם כל הצהרותיו של הנשיא החדש ברוח המדיניות העצמאית שינקט, בלי להיות תלוי בתומכיו, קרוב לוודאי שמשקלה של מוסקווה יעלה בעתיד בחזית מסובכת זו.

מעריב-עכשיו

קרא מחר במעריב יום ו':

מעריב – סופשבוע:
הכבוד האבוד של השופט בקשור חריפאי - [illegible] ● נולדה כאיד בשר ודם, האהבות והבכאות - [illegible] ● [illegible] ● אלונה ילדה יפה - אורית הראל

מעריב שבת:
ביקור שולץ: עמדות ישראל והערבים - יוסף חריף ויוסי גבאי ● הפסיכולוגיה של החיילים המפקדים - [illegible] ● ז'אן ז'ק רוס [illegible] ● אברהם תירוש [illegible] ● יצחק הירושלמי ● [illegible] נערכת לבחירות

מעריב כנרת:
צעקים חוזרים — מכת מדינה - [illegible]

מעריב קריה:
מסכות באולפן - [illegible]

מעריב – במאי:
ז'אנג יימו לקח את ברלין ראיון מזוהר עם הבמאי הסיני, זוכה "דב הזהב" - [illegible]

מעריב ספרות:
אני בעד אדם וחוה ביחוד ראיון עם נורית זרחי בצאת ספרה החדש "אגדת" - [illegible]

אפרים סידון – דעות ● דליה רביקוביץ – [illegible] ● [illegible] – ספורים ● [illegible] ● סיכוי נפט

בקשר חריפאי

אלונה פרידמן

ישראל פולק

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

חדשות של שבת

תחקיר: גדעון גדות ומפעל הפיס, כוחו של מנהל קזינו, מאת **נעמי לוויצקי** ■ **שאול אברון** מתארח בבית הלורדים ■ **דורון רוזנבלום:** כוחנו המרתיע, קווים נוגים לזכרו ■ **עדנה עברון** עם מיכל בת־אדם ■ **דודו גבע**, עמ' 49 ■ **דן בן אמוץ:** אין אש־פיסטים ערבים, ורק היהודים ישראלים ■ פני השטח, נתונים וחוויות, מאת **צבי גילת** ■ שעת חינוך בנעמה, מצולמות, מאת **אלכס ליבק** ■ מריבה משפחתית. **מרגלית חן**, דודתו של א.ב. יהושע, תוקפת את הסופר ■ חיין הכפולים של אדם פרוסט, מאת **יוסי חיימן** ומנחם שיזף ■ יהודיות נשואות לערבים, החיים בצל ההתקוממות, מאת **ענת מידן** ■ עדית זרטל שיחה עם דן מרידור ■ אלעזר שטרום עם פרופ' אליעזר שביד ■ רוטבליט מסכם את משפט דמיאניוק

קיבוצי התנועה הקיבוצית המאוחדת חברה להנפקות בע"מ

על פי תסקיף מיום 25 בנובמבר, 1987 הוצעו לציבור בדרך רגילה סדרה של אגרות חוב (סדרה 2) יחד עם סדרה של כתבי אופציה (סדרה 2). במסגרת ההצעה בדרך רגילה הוצעו לציבור 164,329 יחידות באופן שכל יחידה כוללת 100 אגרות חוב בנות־שקל חדש אחד ע"נ ו־100 כתבי אופציה. היחידות הוצעו במחיר של 94.0 ש"ח ליחידה בתוספת ריבית שנתית בשעור של 7.45% הפרשי הצמדה עבור התקופה המתחילה ביום 1.12.87 והמסתיימת ביום התשלום בעבור היחידות. רשימת החתימות נסגרה ביום 19.2.88. עד לסגירת רשימת החתימות נתקבלו מהציבור 4 בקשות לרכישת 46,000 יחידות במחיר 99.82 ש"ח היחידה שהערך הנקוב של אגרות החוב הכלולות בהן הינו 4,600,000 ש"ח. בקשות אלה נענו במלואן. 118,329 יחידות שלא נרכשו ע"י הציבור, נרכשו ע"י החתמים במחיר של 99.86 ש"ח היחידה לפי הפירוט כדלקמן: בנק הפועלים בע"מ 30,525 יחידות (3,052,500 ש"ח ע"נ), בנק לאומי לישראל בע"מ – 72,617 יחידות (7,261,700 ש"ח ע"נ), הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ 15,187 יחידות (1,518,700 ש"ח ע"נ).

תל־אביב 25 בפברואר, 1988

קבלת מודעות 24 שעות ברחוב
מודעות משפחתיות ואישיות
הבית הכללי
דבר
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב' דרחוב דיזנגוף
טל. 246363 239952

היד המלכלכת היא זו שתנקה

(ראיון עם רעית הנשיא אורה הרצוג וישכה שדמי)

מאת נעה גל

יום הולדתה ה־40 של המדינה הוא אולי גם הזדמנות לטפל בבעיותיה. תחום שאין לנו להתגאות ולהתפאר בו הוא הנקיון, ולכן יש להגביר את המודעות, את החינוך ולהדגיש את הצורך בשיפור ושינוי פני הסביבה הפרטית והציבורית שלנו.

במשך כשנה דנה המועצה הציבורית למען מבצע „ישראל לובשת נקיון" בדרכים ליישומו. המבצע נערך בחסות רעית הנשיא אורה הרצוג וכיו"ר המטה התמנה ישכה שדמי.

מטרת המבצע, לדברי מארגניו: „לגרום למודעות ציבורית ולשיתוף פעולה של כל אזרח במדינת ישראל". במבצע יקחו חלק ערים, מועצות מקומיות ואזוריות, ועדי שכונות ובתים, גופים וולונטריים, תעשיות מפעלים וכל גוף עד אחרון אזרחי המדינה.

ב־6 במרץ יפתח הנשיא את המבצע של הילדים באורח רשמי ויופנה זרקור כלפי יוזמת משרד החינוך, על ידי התחמת ילדי בתי־הספר המתחייבים להוות כעין „חיל חלוץ" לפעילי המבצע.

„היד, ידם של ילדי ישראל שלימדה כל אזרח שלא לקטוף פרחי־בר מוגנים בשנת ה־20 למדינה, תלמד הפעם לעצור – לא להשליך פסולת ולאסוף את זו שנערמה", מקווים יוזמי המבצע.

– כדי להבין את פרטי המבצע הדרכים ליישומו, הפנינו מספר שאלות אל רעית הנשיא אורה הרצוג ואליה הצטרף ישכה שדמי.

– אילו דרכים יינקטו למען השגת מטרות המבצע?

אורה הרצוג: ראשית עלי לציין שההיענות לקראת הכנת המבצע היתה מיוחדת במינה. זהו מבצע מורכב המצריך התארגנות מתוכננת. 300 איש מארגנים בהתנדבות את המטה הפועל ברחבי הארץ כשנה, באמצעות חמש עשרה ועדות מקצועיות ובהן הסברה, חינוך, הנדסה תחבורה וכו'. הוקמו ששה ועדי ביצוע במחוזות ובשלוש הערים הגדולות, כשעל כל מחוז ישנו יו"ר ציבורי. כל מנכ"ל ממונה של ארבעה־עשר משרדי הממשלה ממנה נציג מטעמו שיפעיל את אנשיו למבצע. אציין למשל שזו השנה הראשונה שבעקבות המבצע יערכו התעשיינים, משרד הפנים, משרד המסחר והתעשיה ואנשי המפעלים, מבצע מיוחד ב־22 אזורי תעשיה שלא נוקו זה 40 שנה. התאום שנעשה מלכתחילה הוא שיגדיל את האפקטיביות של הפעילות.

ישכה שדמי: „אנחנו לא נהיה ,קבלן הנקיון' של המדינה. לא נצליח במבצע חד־פעמי לנקות ליכלוך שהצטבר 40 שנה. המיוחד במבצע זה הוא הנסיון להעמיק את תודעת הציבור לערך הנקיון כאחד מערכי איכות החיים, ואולי להביא למפנה ביחסו של כל אחד ואחד לנושא. שני קריטריונים נקבעו לצורך המבצע: האחד הפעלת כמה שיותר בני־אדם, והשני הגדלת מספר האנשים המעורבים בו ככל האפשר. הוכנו שקיות לאיסוף אשפה, פלקטים לפרסום; ייערכו מבצעים מיוחדים במשך 40 ימי המבצע עד מספר ימים אחרי יום העצמאות".

– האם תהיה התייחסות גם לשאר ערכי נקיון כמו לשון נקיה? האם תוקדש תשומת לב לנקיון ואסתטיות ברחוב, בשכונה, ולא רק בפינה הפרטית של כל אחד?

אורה הרצוג: „הייתי ממליצה שלא להעמיס על המבצע את מה שאין בו. אני חושבת שהיתה גישה קצת שיטתית בעבר לשאלה איך אפשר להשיג נקיון. אמרו ,אל תשליך' וזהו. כל אחד חושב שאצל השכן יש המון מה לעשות, ואף אחד לא חושב שהנקיון צריך להתחיל קודם כל אצלו. אנחנו ניסינו להקיף את כל מה שקורה לתרבות הלאומית של הפעילות האנושית, הגורמים ללכלוך וזהמה בכל מקום".

– האם יש משמעות לעובדה שבאחרונה נוספה בעיה מיוחדת למאמץ לשמור על נקיון, בשאלה העוסקים בו אינם מגיעים לעבודתם מדי יום ואנחנו מודעים יותר לצורך לנקות בעצמנו?

אורה הרצוג: „אני חושבת שהמבצע בא בעיתו. עלינו ללמוד לעשות את הנקיון סביבנו בכוחות עצמנו. הבעיה האמיתית היא שלנקות נחשב לפחיתות כבוד אצלנו. הסיסמה צריכה להיות: לנקות בגאוה!"

אורה הרצוג וישכה שדמי יו"ר המטה הארצי של „ישראל לובשת נקיון"

– המבצע נערך בעזרת גופים ציבוריים, משרדי ממשלה, ההסתדרות וכו'. איך לדעתך ניתן להשפיע על כל אזרח כאדם פרטי לגלות נכונות לשמירת הנקיון?

ישכה שדמי: לקראת המבצע יסבירו מועצות הפועלים לכל עובד שהוא צריך לפעול למען הנקיון במקום עבודתו וגם במקום מגוריו כדייר בשכונתו. הילדים בבתי־הספר יתנדבו לנקיון בית־ספרם וגם בשכונתם ובביתם וכו'. כל אחד נושא באחריות כפולה בכל מקום.

אורה הרצוג: חושבים שענין ארגון המבצע הוא פשוט, ולא כך הוא. הבעיה העיקרית היא מיקוד המאמץ במקומות הנכונים והגדרת המשימות על פי ממצאים ומסקנות. מהו מקור הלכלוך? איך ניתן להתגבר עליו? אילו שיטות יש לנקוט? מבצע מאוד מסובך שעד שלא התנסיתי בו לא ידעתי כמה קשה לארגנו".

לסיום בשאלה רעית הנשיא שתי שאלות לקראת המשך כהונתו הצפויה של בעלה הנשיא.

– מהי הרגשתך לקראת קדנציה נוספת ברעיית הנשיא?

„אני עדיין לא יודעת שיש קדנציה נוספת" השיבה אורה הרצוג בחיוך. „אין זה סוד שבדיונים שקיימנו בעלי ואני בנושא, קצת היססתי לגבי ההמשך, כי התפקיד קשה ומתיש. מעט מאוד פנאי נשאר לפרטיות. ישנם הרבה תכתיבים ועבודה עם אנשים רבים וזה פוגע בפרטיות. אבל הצד המאוד מאלף ומפצה הוא כשרואים את העם והארץ במיטבם. אני מאוד נהנית למשל, בסיורים, כשהנשיא מזמין אותי להתלוות אליו".

– באיזו מידה את חשה קרובה ובאיזו מידה את חשה מנותקת מהנעשה בחברה הישראלית, כשאת חיה בבית הנשיא?

„בעבודה הציבורית שלי כנשיאת ,המועצה לארץ ישראל יפה' אני שוכחת את היותי אשת הנשיא. שם אני אני־עצמי. בבית הזה פוגשים באנשים רבים וישנן מגבלות, זה לא כמו בחייו של אדם פרטי. אבל אנחנו, הנשיא ואני, מאוד משתדלים להישאר אנחנו כפי שהננו. לעיתים קורה שלא מזהים אותי ואני די נהנית מהאנונימיות המאפשרת לי לשמוע את ,האמת'. כי לפעמים נדמה לי שמביאים בפנינו רק את הצדדים היפים והחיוביים של הדברים.

„בנוסף לזה, יום אחד בשבוע מוקדש לסיור באחד הישובים במדינה וכשזה מצטבר למאות ביקורים בשנה ויוצר מגע וחשיפה עם ציבורים מגוונים ורחבים, אני חשה שאין אני מנותקת מהחברה הישראלית".

איזי לונג
ממליץ ולהיפך

איך להלביש את ילדך בתחפושת מקורית לפורים

אתם הרי כבר בהיסטריה לפחות מט"ו בשבט, איך וכמה להלביש השנה את הילד בפורים.

אז מי שהוא בן אדם מסודר, אז הוא בטח כבר תיכנן, תפר לבד ויש לו כבר בארון: מלכת הלילה או אסתר המלכה, מ.צ., טייס, קאובוי, דובון אכפתלי, רובוטריק או מישהו מחבורת הובל, כיאה למי שדואג בזמן שלילדו יהיה משהו מקורי ללבוש בפורים.

אבל מי שאין לו עדיין שום דבר – שירוץ לבית האופנה „קרנבל" בבני־ברק באיזה מקום ויזמין שם אחד מ־80 דגמי תחפושות שיש להם.

בטח, יש להם גם חבורת הובל, אלא מה?

זה עולה אמנם 45־60 ש"ח לתחפושת, אבל מה זה כסף לעומת התחפושת המקורית שתהיה לילד?

כביסה טורבו

אז קודם, להבדיל ממטוס המותק, המציאו את מטוס הטורבו, אחר כך מכונית טורבו, אחר כך תנור־אפיה טורבו ומיקרו גל טורבו ועכשיו יש כבר גם מכונת כביסה טורבו...

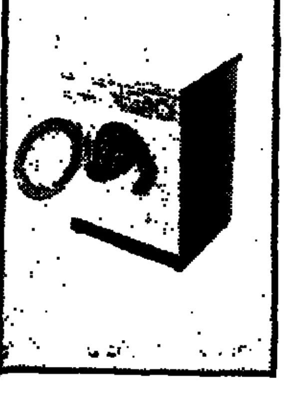

„קנדי" טורבו, 18 תכניות כביסה (הרבה יותר תכניות מהטלוויזיה כמו שאמר גרבוז), תהליך כביסה הסכוני שמתאים את עצמו אוטומטית לכמות הכביסה.

והכי חשוב, יש שם בפנים מייבש קיטור טורבו (או מכאן הטורבו) המייבש את הכביסה „בלי כלאי ובלי אוורור"...

וכמובן, „עיצוב מודרני, תוף נירוסטה, דוד אובלי (???), פילטר קידמי (!!!) וסחיטה – טורבו ספין (!!!!)

גודלה – כמו כל מכונת כביסה ומחירה גם כן.

נכון יופי?

ויש לי רק שאלה אחת – מה זה בדיוק טורבו?

ממש גן עדן

תראו כמה יפה דואגים לנו בארץ שלנו.

נניח שאתה צריך לצאת מהבית לסוף שבוע ונניח שהחתול או הכלב קיבלו עונש והם לא יוצאים איתך.

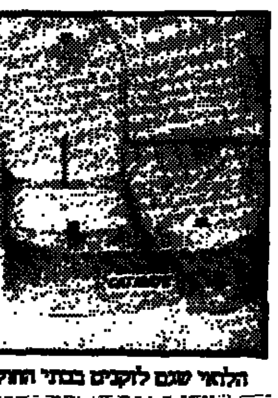

עכשיו, הרי לאכול הם צריכים, נכון? אז מה עושים?

זהו, כבר יש פתרון!! אמרתי לכם שדואגים לנו. עכשיו אפשר כבר להשיג בארץ מאכיל־אוטומטי לכלבים ולחתולים. המכשיר כולל שני תאים, המאפשרים שתי ארוחות ויש לו גם שעון השהיה שפותח את התאים באופן אוטומטי וגם בידוד טרמי מיוחד כדי שהארוחות תישארנה חמות.

איזה יופי נכון?

הלואי שגם לזקנים בבתי החולים היו דואגים ככה...

כל השבוע – אופנה!

אופנת „הוניגמן" בעיצובה של ירדנה זיו (מימין) אופנת „דיינמיק" בעיצובה של טליה בוקק־רענן קמתי (משמאל)

מאת ורדה צימרמן

שבוע האופנה הישראלי לחורף הבא מסתיים היום. 49 יצרנים הציגו את אוספיהם בשתי קומות מלון הילטון בתל־אביב. הצגה אופנתית למה שנלבש בעוד כשנה מבשרת קשת רחבה של אפשרויות וסגנונות. נערת הקולג' („הוניגמן") – צמר משובץ משולב באריגים חלקים ומעוטר בסמלי מועדוני ספורט בירוק, כחול וארום. אנגליה אותרת באריציה על אריגי „פרינס דה גל" („שופר") וגני וינדזור בפרחי סגול וורוד עתיק („דיינמיק"). מדינות אחרות משפיעות על האופנה הישראלית ובמיוחד רוסיה (עדיין). ב„ראש אינריאני" קוראים לזה „בחורה למוסקוה" עם צווארוני שיבטיה, מעילים ארוכים וחולצות ברכיסה א־סימטרית בשחור. ב„דיינמיק" מעדיפים את „אנה קרנינה" ברקמות ואימרות קטיפה שחורה או „ד"ר ז'יוואגו" בגימורי פרווה דמויית קרקול. עוד אפשר למצוא השראה טירולית ורקמה מרוזית.

מוטיב חוזר נוסף אצל היצרנים מגיע מעולם התעופה. בצבעים, בהדפסים, בכתובות ובסמלים. בארוג, בג'ינס ובסריגים.

בסגנון נשאר המיני. נשארת ההיצמדות למותן ולירך. נשארים הרוכסנים והרכיסות הכפולות בכפתורים מוזהבים. צבעים עזים ועושר רב בסריגים.

בושם חדש

"לה זארדן ד'אמור" ובעברית: גן־האהבה, הוא שמו של בושם חדש מבית „מקס פקטור־ישראל". בושם המוגדר כמיועד לקהל צעיר ולשעות הערב ומבוסס על תמציות פרחים כמו פקעות האיריס, תפוח, קליפת עץ הלבנה, שמן ורדים ועוד המקנים לו, בציטוט מן ההודעה לעתונות „איכויות נדירות של חושניות, מסתורין, פיתוי ורכות". אכן, נשמע מפתה ביותר. וכך גם המחיר. 30 ש"ח לבקבוקון בושם ספריי ולתחליב לחות.

ליידע את אלמנות צה"ל הדרוזיות בדבר זכויותיהן

מאת אמיר רוזנבליט

מחקר חדש על אלמנות צה"ל דרוזיות מורה כי 85 אחוז מתוכן אינן ממצות את זכויותיהן במשרד הבטחון וזאת בשל אי ידיעת החוק, בעיות שפה ומגבלות מסורתיות המונעות את גישתן למקורות המידע הנכונים. מלבד זכויות כגון בניית בית ושיפוץ בית וזכויות יתומי צה"ל, אין הן ממצות את העומד לרשותן בתחומים האישיים, המשפחתיים, החברתיים והתעסוקתיים. דברים אלה עולים מתוך מחקר חדש, שהוזמן על ידי משרד הבטחון ונערך על ידי הסוציולוגית בינה מרזיני מזרח כץ.

ממצאים ראשונים ממחקר זה פורסמו בשבוע שעבר במסגרת הכנס ה־19 של האגודה הסוציולוגית הישראלית, שנערך באוניברסיטת בן־גוריון בנגב.

במסגרת המחקר רואיינו 54 נשים אלמנות צה"ל מ־16 כפרים דרוזיים בגליל־המערבי, שעד לתקופת המחקר היו את מכלול אלמנות צה"ל מקרב העדה בישראל. מהמחקר עולה כי בקרב אלמנות צה"ל הדרוזיות קיימת נטיה להפוך לדתיות יותר משהיו בעת נישואיהן. נטיה זו מהווה, לדברי החוקרת, מעין אסטרטגיה להתמודדות עם האבל והאובדן ותגובה מסורתית מקובלת ומצופה בחברה הדרוזית. החוקרת מציינת, כי בקרב אלמנות צה"ל היהודיות קיימת תופעה הפוכה, של פניה לכיוון החילוני, לאחר אובדן הבעל.

המחקר בדק את התנאים שבהם אלמנת צה"ל דרוזית בחברה כפרית־מסורתית מסוגלת להתמודד עם אבדן בעלה וכיצד היא נעזרת במערכות התמיכה החברתיות למען שיפור רווחתה האישית.

המחקר העלה כי בהשוואה לאלמנות יהודיות קיימת עוצמת שינוי לרעה גבוהה יותר בקרב אלמנות צה"ל דרוזיות, ברוב תחומי החיים. הדבר בא לידי ביטוי במתח דגשי גבה, ירידה בשמחת החיים וירידה משמעותית במצב בריאותן של האלמנות. תחום הקשרים עם הילדים נמצא התחום היחיד שבו חל שינוי לטובה בקרב האלמנות הדרוזיות.

בסיפא של המחקר מפרטות החוקרות שורה של המלצות להגביר את נגישותן אל שירותי השיקום של הקהילה הדרוזית, הן בעזרת הקמת סניף של האגף באזור קרוב יותר לכפרי הגליל המערבי והן באמצעות מתן ידע ברור יותר על זכויות האלמנה הדרוזית, לימוד־יתר העדה הדרוזית על ידי מעצבי המדיניות באגף השיקום במשרד הביטחון, שיפור מצבן האישי והרגשי של האלמנות הדרוזיות בעזרת הקמת קבוצות למודעות עצמית ועזרה הדדית; הקמת מרכזים קהילתיים לנשים בכפרי מגוריהן.

כשאת אשה עובדת (קשה!)

זה לא רק עניין האנרגיה הפיזית או הרוחנית שאת נדרשת, או דורשת מעצמך להשקיע במה שאת עושה. למה שנקרא „יום עבודה של אשה מחוץ לבית ולא רק זה, אלא גם בעיר אחרת", מתוסף אוטומטית זמן הנסיעה אל מקום העבודה וממנו, שמנפח את העניין למשהו כמו 10־12 שעות במקום אחר, כלומר לא בבית.

דבר כזה קרה לי לאחרונה, כשהתחלתי לעבוד בעתון. וזה בתוך מלא עם כל הצד הסבכי של ענייני דפוס, ללמוד על רגל אחת כללים ראשונים של עבודה על מעבד־תמלילים (העפרון נשאר רק כמשהו שאפשר לשים אותו מעל לאוזן אם רוצים) – בקיצור מאמא מפנקת (רק עכשיו אני רואה זאת) שקמה בשבע בבוקר ותוך שתי דקות היא כבר בעבודה וכנ"ל באותה כמויים – מקלחת וישר למיטה – מצאתי את עצמי יוצאת עם שחר וחוזרת עם דימדומים, ולכי בשלי משהו לאיש שלך שעושה דיאטה־תמורה, לעצמך שאת עדיין שומרת בעקשנות על משקלך העודף וגם משהו לפריזר, שיהיה, אם מישהו יבוא פתאום.

גם מילוי המקרר בכל־טוב בעייתי יותר עכשיו בשבילי, שהרי התרוקנו ממקורות האספקה השוטפת – קרי מקררי המטבח הקיבוצי שלי ומוסביה. אז מה עושים? מאלתרים ממה שיש.

כך קרה השבוע כשהגעתי הביתה כשש בערב עייפה אך רעבה, ובמקרר היו כמה קישואים, סלרי־פטרוזיליה־שמיר קצוצים יש תמיד בפריזר בשקיות נפרדות מאז נכנס לחיי המג'ימיקס, עגבניות, דווקא אדומות ורכות היו, וכן קצוות ושאריות של גבינות שונות, מעט מצרכי חלב, ביצים וכו'. הפעלתי שרולים ולא תאמינו – יצא לא רע, גם דיאטתי למדי, גם טעים וגם מספיק לעוד יומיים. ושכחתי לספר לכם שהיו לי גם כמה נתחים של דג מרלוסה (פילה).

מרק קרם קישואים

ושוב הקדמה קצרה. בישלתי קודם כל במי־מלח את כל הקישואים (6 די גדולים) ותפוחי־האדמה (4 בינוניים) שהיו בבית, אך למרק השתמשתי רק בחלק מהירקות ובכל מי הבישול. את השאר שמתי בצד ומיד תבינו למה.

החומרים:
3 קישואים גדולים חתוכים לחצי באורך
1 תפוח אדמה חתוך כנ"ל
1 בצל
1 כף סלרי קצוץ (גם עלים וגם גבעול)
1 כף פטרוזיליה
1 כפית שמיר
2 עגבניות בשלות
1 כפית כמון (אם לא שונאים)
1 כף אבקת מרק עוף או בטעם עוף או כל אבקת מרק שיש בבית
1 כף רוטב סויה
מלח ופלפל שחור לפי הטעם
8 כוסות מים

אופן ההכנה:
שמים בסיר עם המים את כל המצרכים ומבשלים עד שיתרככו הירקות.
מעבירים למעבד מזון או לבלנדר את כל הירקות בתוספת חלק מהמים ומעבכים עד דק.
מחזירים לסיר (שנותרו בו המים, זוכרים?), מרתיחים ומתקנים את הטעם (אני עשיתי אותו די חריף). מגישים עם קרוטונים – אם לא עושים דיאטה או עם גבינה מגוררת או עם שום דבר כי גם כך זה טעים מאוד.

פשטידת ירקות די דיאטטית

את הירקות האלה הצלתי מהמרק דלעיל (פשוט בישלתי אותם באותם המים, מה שהוסיף איכות למרק).

החומרים:
4 קישואים מבושלים במי־מלח וחתוכים לפיסות באורך 3־2 ס"מ
2 תפוחי אדמה כנ"ל
1 גביע גבינה לבנה 5% או קוטג' 100 גר' גבינה מלוחה
2 ביצים
2 פריכיות אורז (כן, זה שדומה לקלקר)
1 בצל קצוץ או 2 כפות שבבי בצל
2 גביעים אשל
מעט מלח, וכפית פלפל שחור
2 כפות גבינה צהובה מגוררת

אופן ההכנה:
מכניסים למעבד־מזון קודם את הפריכיות כדי שיתרסקו באופן עצמאי ואחר כך את שאר החומרים, מלבד הירקות והגבינה הצהובה המגוררת.
נותנים לכל להתערבב היטב, מוציאים לתבנית פיירקס משומנת קלות או מרופדת בנייר אפיה.
מחליקים את העיסה בתוך התבנית ומניחים למעלה, או לצד או את חתיכות הירק המבושל שורות שורות לפי הצבע (אגב אפשר להשתמש גם בגזר, כרובית ועוד, רק שלי לא היה בבית) מפזרים מלמעלה את הגבינה המגוררת ואופים בתנור חם מאוד כחצי שעה, או עד שפני הפשטידה יהיו שחומים אך לא שרופים.

פילה דג מרלוסה ברוטב חריף

החומרים (ל־4):
8 פרוסות דג מרלוסה (או סוג אחר – אלה פשוט זולים יחסית)
מיץ מלימון אחד להשריה
5־6 עגבניות בשלות
1 בצל
פטרוזיליה
3 שיני שום
1 פלפל ירוק או גמבה אדומה
1 פלפל חריף או אבקת פלפל
2 כפות רסק עגבניות
1 כף שמן
מלח 1
1 כפית כמון

אופן ההכנה:
משרים את הדגים במיץ לימון לשעה או יותר.
שמים כף אחת שמן במחבת כבדה וטובה (לא לשכוח, עושים דיאטה), מטגנים את פרוסות הדג משני צידיהן ומוציאים אותן לצלחת.
מערבלים את כל הירקות + תבלינים במעבד־מזון ומאדים את מה שיצא מאז במחבת שבה טוגנו הדגים. מקטינים את האש, מוסיפים מעט מים, אם צריך ומכניסים את הדגים.
מבשלים כרבע שעה וטועמים, מתקנים את הטעם – זה טוב חריף – ומבשלים על אש קטנה עוד חצי שעה.
זה טעים גם קר. אבל חם, זה באמת משהו!

ספרים עכשיו

מאת אבי טנא

מדריכים

מה שלא מוכרחים

להיות חיילת / מאת נעמי גל / 91 עמ'.

הנערה שעתך להתגייס ואת רוצה לדעת על רגל אחת מה זה צבא ומה עושים בו. קחי את הספר הזה וקראי (לאחר ההקדמה של קצינת חי"ן ראשית) את הפרקים הבאים: צו התייצבות; טירונות; מה עושה חיילת בצה"ל; ראשי תיבות ומושגי יסוד צבאיים; מה צריך לדעת רחוק מאמא; לקראת שחרור. כך תלמדי למשל שמדריכת לינק זה „המקצוע הקרוב ביותר לטייס שבת יכולה להגיע אליו בצבא", ש„שס"ך" זה שירות צבאי נוסף, שאסור להזניח את הניקיון האישי ואת הכושר הגופני בצבא, שלא מוכרחים „לתת" למפקד אם לא רוצים, והחשוב הוא „שתהיי שלמה עם עצמך". אמן ואמן.

איחוד או זהות

למד עצמך יוגה / מאת ג'יימס היואיט / תרגמה מאנגלית אנה פבזנר / כתר / 164 עמ'.

„יוגה", כך אנו למדים בפתח הספר, „היא שיטת אימון רוחני וגופני שתכליתה היא לחשוף את התודעה המיסטית". עוד אנו למדים שם שהמלה „יוגה" פירושה „איחוד" או „זהות" וכן ש„האימון שמביא את הגוף והנפש למצב של שלווה מוחלטת נקרא יוגה". בהמשך הספר באים עוד 13 פרקים, המתארים בזה אחר זה את הנושאים הבאים: שמונה חוליות היוגה, אופיה של ההתה־יוגה („אסכולת התרגול שמרכיביה העיקריים הן התנוחות והתרגילי הנשימה"), סדרה של תנוחות (אסנות), הרפיה / תרגילי נשימה, ניקיון אישי ותרגילי תזונה, „רג'ה־יוגה", „דהרנה", „סמיימה" ו„סמדהי". כל השמות האחרונים מתייחסים לטכניקות שונות. בסוף הספר מילון מונחים בסנסקריט.

גם חריזה

מעמדים מאוד אישיים / מאת הדסה מור / מודן, 344 עמ'.

בכותרת המשנה נאמר „מבט משפטי־פסיכולוגי־חברתי על ענייני המעמד האישי". במבוא מסבירה לנו המחברת (שכבר פרסמה שלושה רומנים וגם הכשירה את עצמה כעורכת־דין) ש„כדי לא לשוות לספר מימד של ספר הדרכה שיכול להיות משעמם למדי, וכדי שלא להשתעמם בעצמי מהעברת חומר משפטי יבש מכלי לכלי, נקטתי צורת כתיבה משעשעת וקריאה, שמבלי משים יש בה גם חריזה... על כל פנים, העצות המעשיות, ההדגמות וההלכות כולן לקוחות מתוך ים החומר המשפטי".

שבעה הם הפרקים: „במסגרת" (שעיקרו ענייני נישואים), „הליכים" (בעיקר לקראת גירושים), „גירושים", „אחזקת ילדים", „אימוץ", „ייחוסים" (מפסולי חיתון ועד ייבום), „ירושה־צוואה". על הכל מרחפת תמונת הרולסה המופיעה בשער הספר והמיועדת להזכירנו שהמזל עיוור אבל כדאי להתמכן לקראת כל ההפתעות.

דיאטה

בהרמוניה עם הכוכבים

דיאטה בסימן אסטרולוגיה / מאת ג'ראן למייה / תרגמה מאנגלית ג'ינה פרשאידר / אור־עם / 222 עמ'.

„האמינו לי", אומרת המחברת, „שאני יודעת שאין דבר מתסכל יותר מאשר להיות בעל עודף משקל בחברה בעלת מודעות תזונתית. אך כעת, כאשר תשתמש בדיאטה המותאמת למזל השמש שלך, תדע בדיוק מתי ניתן לרדת במשקל במהירות הגדולה ביותר ובמאמץ הקטן ביותר. גם אותה תתחיל במסע בטוח לעבר ירידה תמידית במשקל „בהרמוניה עם הכוכבים". לכן יאכלו בני מזל דלי בארוחות ערב של יום ב' חביתה עם פטריות וקניק ואילו בני מזל דגים יסעדו את לבם באותה שעה בעוף בנוסח הודו. ואילו בני מזל סרטן יזכרו כי הם אכלנים כפייתיים ולכן עליהם לחפש לא אוכל אלא אדם קרוב לבכות בפניו.

אורחות חיים

תהליך לשחייה

קרטה – דרך חיים / מאת ג'ונג'ין פונאקושי / תרגמה מאנגלית שרה הוניג / כתר / 146 עמ'.

זמן קצר לפני מותו ב־1957 (והוא בשנה התשעים לחייו) החל המחבר, אמן קרטה גדול, לחבר את תולדות חייו שכולן בסימן הקרטה־דו. עליו הוא אומר: „הקרטה הוא אחת האמנויות המעודנות ביותר בין אמנויות קרב המגע, כך שכל תלמיד קרטה המתהדר במספר הקורות או הרעפים שהוא יכול לשבור בידו... הוא אדם בעל מושג דל ביותר על מהותה האמיתית של הקרטה". עוד הוא מספר איך הקרטה הציל את חייו, כתהליך לשחייה, איך זכה בהוכרה והוציא ספר ראשון, וכמובן מה הקנה לו את אריכות ימיו (בין השאר קיטות אבק מדויקות של הקיסר מייג'י והתנזרות מעישון ומשתייה). סוף דבר בקרטה מעניין ביו־לאומי.

תחביבים

עולם חדש

שחמט למתחילים / מאת אלן סאוואג' / תרגמה מאנגלית אורית קפלן / אור־עם / 187 עמ'.

זהו דבר המחבר: „שכח את כל מה ששמעת. המיתוסים על שחמט ועל שחקני שחמט כשמם כן הם: מיתוסים. כל אחד יכול ללמוד לשחק וכל אחד יכול ליהנות משחמט ללא קשר לרמת המיומנות שלו או שלה. מטרתו של ספר זה להציג לפניך עולם חדש ומלא: לוח השחמט. הכללים והאסטרטגיות מוצגים בצורה בהירה וישירה ומאפשרים התאקלמות מהירה בעולם החדש. הספר לא יהפוך אותך לאמן בן לילה, אך יעניק לך די מידע ורמזים עשירים כדי שתוכל ליהנות מהמשחק ברמה ובקצב הנוחים לך". המחבר מוצג בגב הספר כאמן לאומי.

פנאי

חשיבה חזותית

ראית... שיחקת... הבנת! / מאת מרדכי מאירוביץ ופול ג'ייקובס / תרגם מאנגלית שפי פז / מודן / 238 עמ' + לוחות משחק.

יש פרוייקט בין־לאומי ושמו תכנית ME-MO שתכליתו „לעזור לאנשים להכיר בפוטנציאל הטבעי שלהם". התכנית הזאת „עושה שימוש במשחקים, חידות ופעילויות חשובות אחרות, המכוונים כולם להנאה, כך שהלומדים, מגיל 8 ועד 80, יכולים לשחק, ליהנות ולהפיק תועלת בלא ידע טכניקי מוקדם". הספר הראשון של התכנית נועד לעסוק במיומנויות החשיבה העיקריות במסגרת של חשיבה מופשטת. הספר הזה עוסק באותן מיומנויות במסגרת של חשיבה חזותית. יש בו 13 פרקי משחקים וחידות, המתחילים ממשחקי פסיפס ומגיעים עד טופולוגיה ואסטרטגיה חזותית. בסופו ערכה לגזירה. מאירוביץ הוא ממציא המשחק „בול פגיעה" שנמכר ברחבי העולם ביותר מ־40 מיליון עותקים. ג'ייקובס הוא פסיכולוג.

זכרונות

לא החמצתי

כל הזמן אשתו / מאת לאה רבין / עידנים / 244 עמ'.

מי שלא זוכר אשתו של מי ילמד מן התצלום בשער הספר המציג את שר הביטחון מאחורי המחברת. עיקרו של דבר טמון, מכל מקום, במשפט האחרון: „גם אם חיי אינם מעוגנים במקצוע ובקריירה משלי הם גדושים בעשייה ואיני חשה שהחמצתי משהו אחרי שבשלב מסוים החלטתי שאהיה ,כל הזמן אשתו'". בין לבין סיפור חיים העובר דרך ילדות בקניגסברג שבגרמניה, תיכון חדש בתל־אביב, אוהלי פלמ"ח ומלחמת השחרור והיים במחיצת האיש שהיה קצין בכיר, רמטכ"ל, שגריר, ראש־ממשלה ועודנו שר בכיר. עוד שם, בין השאר, על חוויית אנטבה, על פעילות למען ילדים אוטיסטים, על פגישות ושליחויות.

בריאות

אכול דייך

הדבש / מאת ג'נט בורד / תרגמה מאנגלית שולה הרמנוביץ־תרמון / אור־טבע / 83 עמ'.

למה דבש? גם מפני ש„ישנן דרכים אין־ספור בהן יכול הדבש להועיל ולהוסיף רב־גוניות, טעם ועושר בתזונתו האישית של כל אחד ואחד" וגם מפני שהדבש „בעל תכונות רפואיות ונמצא בשימוש בכל רחבי העולם, בפרט באזורים כפריים, משך מאות בשנים בטיפול בכל מצב של תחלואה... בתעשיית התמרוקים, במשקאות חריפים וכחומר משמר". לכך יש כאן על הרכב הדבש, על שימושיו כקוטל חיידקים, כמשכך כאבים וכעוצר דם, על תולדות הדבש ביבשות שונות ועל מתכוני דבש – ממיטרוחים ועד לרטבים.

■ הקהיליה האירופית

לקראת 1992 – המלהיבה והמדאיגה

שוק חופשי של 323 מיליון מערב־אירופים עשוי להיות מעצמה כלכלית קפיטליסטית שלישית, העולה באוכלוסייתה על צפון אמריקה או על יפן עם שכנותיה הקפיטליסטיות. רעיון הקמת השוק ימיו כימי הקהיליה האירופית עצמה. הריסת המחיצות שהאירופים הקימו כדי להתגונן זה מזה היתה תמיד שאיפתה של הקהיליה הכלכלית האירופית.

עד כה היתה זו שאיפה מסוכלת. ואולם האמצעי הפשוט של קביעת תאריך להגשמתה עשוי להוליל נפלאות. מחותיהן של הממשלות האירופיות מרוכזים יותר ויותר בהבטחת כשרון של המדינות להתחרות ב„שוק הפנימי" הפתוח של הקהיליה.

צרפת נלהבת יותר מכולן בעניין זה. פוליטיקאים צרפתים מדברים על „תשעים ושתיים", מתוך בטחון שביטוי זה אינו מצריך שום הסבר נוסף. הממשלה הצרפתית, המונהגת בידי גוליסטים מודרנים שקודמיהם היו ספקנים ביחס לאירופה, שמה את 1992 בלב הפרסומת שלה. ההתקדמות לקראת אירופה פתוחה כבר שלטת עכשיו במדיניותה הכלכלית. איטליה והולנד, התלויות בסחר, גם הן מן הנלהבות.

גרמניה המערבית, החברה החזקה ביותר בקבוצה, נוקטת גישה מעשית יותר. גם לה, כמו לספרד, יש נקיפות לב. בלגיה, תמיד האופטימיסטית בקרב האירופים, זועקה בכל זאת מן ההתעוררות הבין־לאומית – שהחלה בשם 1992 – למען שליטה ב„סוסיאטה דג'נראל דה בלז'יק", החברה השלטת בכלכלתה. דנמרק, מצפון, קיבלה על עצמה את דין 1992, לאחר משאל עם שערכה באחרונה בעניין מחויבותה לשיפור הקהיליה. בריטניה, כתמיד, נראית חששנית מכולן, אף־על־פי ששיעור סחורות היצוא הבריטיות המגיעות ל־11 המדינות האחרות בקהיליה עלה ב־15 השנים האחרונות משליש לחצי. מנהרת התעלה היא עתה פופולארית עד טירוף. ספקנים בריטיים רואים בפרוייקט זה מוביל לכלבת, לטרור ולשאר רעות חולות מאירופה.

החזות המניעה אנשים בכיוונים שונים כל כך היא שוק שיהיה חופשי למעשה מכל הגבלות על תחרות – משהו הדומה לאמריקה, ללא האחדות הפוליטית. אם הכל יתנהל כמתוכנן, יוסר הפיקוח בגבולות הפנימיים (אבל לא בגבולות עם שאר מדינות העולם). אנשים יוכלו לחצות אותם ללא עיכובים רשמיים. הדבר אמור גם בסחורות. נהגי משאיות למרחקים ארוכים, המתמודדים עכשיו עם מסלול מכשולים מפחיד של ביקורת מסמכים ושחיתות בגבולות, יוכלו לקצץ בחצי את הזמנים והעלויות של המשלוחים.

הסטנדרטים התעשייתיים יותאמו, כך שליצואנים ממדינה אחת לא תהיה תחושה שהם נבלמים על־ידי תקנות מזויפות שהטילה מדינה אחרת. אי ההתאמות הגדולות בשיעורי מס ערך מוסף ברחבי הקהיליה יצומצמו ויהיו חסרי משמעות. חוזים של ממשלות מרכזיות ומקומיות האחראים, לפי כמה אומדנים, ל־20% מכלל הפעילות הכלכלית של הקהיליה יהיו פתוחים לתחרות ולא יהיו מוגבלים לפירמות לאומיות, כפי שקורה עכשיו לא פעם. בנקים, חברות ביטוח ושירותים פיננסיים אחרים יהיו חופשיים להלוות ולסחור ברחבי הקהיליה הכלכלית האירופית.

אם הכל יתנהל כמתוכנן.

תנאי זה ראוי להדגשה, משום שרשימת ההישגים של הקהיליה בהגשמת שאיפותיה אינה מרשימה ביותר. אבל אין ספק שחלק גדול של השוק הפתוח יעמוד על מכונו עד 1992 כדי להצדיק את תשומת הלב הניתנת לנקודת זמן זו ואת השאלות שהיא מעוררת.

האם גרמניה המערבית, שהיא כבר היום היצואנית הגדולה בעולם, תשתלט בתעשייתה על הקהיליה? חלקים ידועים של צבא התעשיה הגרמני, לרבות החטיבה הכימיקלית, מחכים בקוצר רוח לבוא 1992. ענקים כימיקליים כגון באייר, הכסט וב.א.ס.פ משוכנעים שאיש אינו יכול לנצחם בשוק חופשי. אבל רבות מן החברות הבינוניות, עמוד השדרה של התעשיה הגרמנית, מודאגות מן התחרות הבלתי מוכרת שיצטרכו להתמודד עמה כאשר שוק הבית שלהן ייפתח לרווחה. זה יהיה מכאיב, משום שגרמניה המערבית כופה שפע של סטנדרטים תעשייתיים בולמי־תחרות. למשרד הממשלתי החולש על חוקי התעבורה למרחקים ארוכים יש צוות של 900 איש, ואילו למשרד הקרטלים הפדראלי, האמור להגן על רוח התחרות בכל חלקי הכלכלה הגרמנית, יש רק 250 איש.

העסקים הגדולים של איטליה, לעומת זאת, צעדו קדימה ועברו את ממשלתם. קארלו דה בנדטי, מנהל „אוליבטי", מציין כי איטליה שוב אינה מייצאת לצפון אירופה פועלי בנין ומלצרים, אלא מנהלים תעשייתיים המשתוקקים להקים מעצמות עסקיות המשתרעות על פני אירופה. נסיונו להוכיח זאת על־ידי המאבק על השליטה ב„סוסיאטה דג'נראל" של בלגיה משקף מגמה: מתוך 68 העברות גדולות מיד אל יד ומיזוגים אירופיים שהושלמו בשנתיים האחרונות, ב־28 היו מעורבות חברות איטלקיות, לדברי הממשלה האיטלקית.

בשביל הכלכלה הספרדית הצופה פנימה, 1992 היא שוט שהממשלה הסוציאליסטית מנופפת ללא הפסק. לעסקים המסחריים של ספרד יש נסיון מועט במכירה לחוץ לארץ, הם פועלים ביחידות קטנות ומשקיעים מעט מדי במחקר. הממשלה מעודדת התקשרויות עם שותפים זרים גדולים. היא גם לוחצת על בנקים ספרדיים להתמזג כהכנה לשוק הפתוח בשירותים פיננסיים. לפני הבנקים עוד דרך ארוכה. ה„ענק" שנולד מן המיזוג בין „בנקו דה בילבאו" ו„בנקו דה ויסקאיה" יהיה הגדול ביותר בספרד, אבל רק ה־37 בגודלו באירופה.

בריטניה, לעומת זאת, עשויה להרוויח הרבה מאד משוק חופשי בכספים ובביטוח. גם התעשיה הבריטית נראית היום יותר מוכנה לנצל שוק יחיד מכפי שהיתה בשנות ה־70. עם זאת, הבריטים עדיין חשדניים ללא תקנה כלפי רעיונות אירופיים. הרעיון של איחוד מיסים עם אותם קונטינטלים מפוקפקים, או של הסתפחות אל המערכת המוניטארית שלהם הוא רעיון שתאצ'ר מתקשה לעכלו. בבריטניה, לפיכך, אין מכריזים בתרועה על 1992. האירוניה היא שבריטי היה אדריכלה הראשי. לורד קוקפילד הוא הנציב של הקהיליה הכלכלית האירופית המופקד על הפיכתה של אירופה לשוק יחיד, בהתאם לתכנית כבירה שהוא ניסח ב־1985. בחוגים רבים של הממשל הבריטי מסתכלים בו בחשד, אדם שיצא מגדרו בהתלהבותו לאירופה.

השוק החופשי או המעין־חופשי של הקהיליה הכלכלית האירופית לא ייראה אותו שוק בעיני כל האנשים בקהיליה, על אף התיאוריה הטוענת שכך צריך להיות. אין ספק שיהיה בתוכו עימות בין אינטרסים־קטים שונים. האם תהיה זו „אירופה של מבצר" כלכלית, כפי שאמריקאים רבים חוששים? צרפת, איטליה וספרד, מדינות בעלות הרגלים פרוטקציוניסטיים מושרשים, מצפים בוודאי שכך אמנם יהיה. אבל גרמניה המערבית, בריטניה ומדינות צפוניות אחרות, בעלות היסטוריה של סחר חופשי, בוודאי מצפות שהשוק האירופי היחיד יהיה פתוח בפני העולם.

הנה חלוקת צפון־דרום פוטנציאלית. הדרומיים, להוציא צרפת הפעם, חוששים גם הם שהתעשיה הצפונית תהיה המרוויחה הגדולה מ־1992. לכן הם רוצים הרבה מזומנים מתקציב הקהיליה („סולידריות פיננסית", כלשונם) כדי לאזן זאת. הצפון כועס בגלל גובה השוחד שיש לשלם כדי לשכך את עצבנותו של הדרום בדבר תחרות ללא הגבלות בקהיליה הכלכלית האירופית.

לכאורה טבעי הוא להניח כי ההתחברות הכלכלית הכבירה של אירופה תוליך לארצות הברית של אירופה מסוג רחב יותר. שר החוץ של גרמניה המערבית, האנס דיטריך גנשר, בוודאי רואה זאת כצעד לקראת איחוד פוליטי. כך רואים זאת גם כמה ממנהיגי בנלוקס, וכמצב ה„אירופיליה" השורר עכשיו בצרפת – גם רבים בציבור הצרפתי. רוב האירופים אינם רואים זאת כך. תחושת הזיכרונות הלאומית יש לה עדיין עצמה אדירה. רוב האירופים רואים את 1992 בעיקר כדרך טובה להתעשר.

■ אפגניסטן

גורבצ'וב יחזיר הבחורים הביתה?

אם זוהי מריניות של עברי פי פחת, הרי מיכאיל גורבאצ'וב עומד ורגלו האחת פשוטה בחלל. הוא כבר נקב תאריך – ה־15 במאי – שבו תתחיל נסיגת הגייסות הסובייטיים מאפגניסטן. הוא דורש רק מימוש תנאי אחד: עד ה־15 במאי ייחתם, בחסות האו"ם, הסכם שלום המבטיח „אי התערבות" בענייני אפגניסטן. פירוש הדבר שהמערב יצטרך לחדול מלספק נשק ללוחמי הגרילה האפגניים. סביר בהחלט: לא יהיה להם צורך בנשק אם הרוסים ייצאו. נראה שגורבאצ'וב אכן מתכוון לעשות את הצעד הנועז ולהחזיר את אנשיו הביתה.

הדברים הגלויים, האופייניים, שהשמיע המנהיג הסובייטי בטלוויזיה הרוסית ב־8 בפברואר, קירבו את ברה"מ יותר מאי־פעם אל תנאי המערב להסדר באפגניסטן. גורבאצ'וב אמר כי הנסיגה תושלם עשרה חודשים לאחר שתתחיל (פאקיסטן טוענת לשמונה). הפינוי יהיה, כפי שדורשת ארה"ב, „עמוס בחלקו הקדמי" (בחודשים המוקדמים יהיה מספר החיילים היוצאים גדול מאשר בחודשים המאוחרים); ההשערה היא שברה"מ הציעה בחשאי לפנות מחצית מ־115,000 חייליה בשלושת החודשים הראשונים.

גורבאצ'וב הצהיר לראשונה, כי הנסיגה לא תהיה תלויה בכינון ממשלה קואליציונית בקאבול. בעבר תמכו הרוסים בתוקף במאמציו של המנהיג הקומוניסטי האפגני, ד"ר נאג'יבולה, לצמצם ככל האפשר את המקום שתקבל תנועת ההתנגדות בקואליציה. עתה אומר גורבאצ'וב שהרכב הממשלה של אחרי־הנסיגה הוא „בפירוש שאלה אפגנית פנימית, אשר רק האפגנים עצמם יכולים לפתור אותה – אין זה עסקנו, וגם לא עסקכם, למען האמת".

זה הקל על מתווך האו"ם הבלתי נלאה, דייגו קורדובז, שהיה מדלג בין איסלאמאבאד וקאבול בשלושת השבועות האחרונים, להכריז כי סבב חדש של שיחות בלתי ישירות בין פאקיסטן ואפגניסטן ייפתח בז'נווה ב־2 במארס. קורדובז אמר כי „הסכם ספציפי... בהחלט נראה בעין".

אולם העסקה עוד לא גמורה. מקור אחד להיסוסים של הרגע האחרון הוא, כנראה, הרוסים עצמם. איש אינו מפקפק ברצונו של גורבאצ'וב לעצור את מה שהוא קרא „הפצע המדמם" של אפגניסטן. אבל שום הסכם לא יחסוך ממנו את ההשפלה שתביא הנסיגה: התמוטטות ממשלת קאבול וצייד המכשפות בין תומכיה. החלטתו של גורבאצ'וב להסיר מעליו את האחריות לממשלה של אחרי־הנסיגה היא הסימן הברור ביותר עד כה שברה"מ מוכנה לראות בנפול הקומוניסטים האפגנים. עם זאת, הרוסים מעולם לא אמרו בלשון שאינה משתמעת לשתי פנים כי הם יתירו זאת. אם יתברר כי לא יתירו, שוב הכל אפשרי.

המבחן לכוונותיה של ברה"מ יהיה בהתמקחות על סעיף „אי התערבות". בעיני הרוסים היה תנאי זה חשוב עד כדי לתמוע, בניגוד לאינסטינקטים הטבעיים שלהם, שהאמריקאים יערבו לו יחד אתם. האמריקאים היו מקבלים הגדרה של אי־התערבות, שהיתה מחייבת אותם להפסיק את הסיוע הצבאי ללוחמי הגרילה, אבל הרוסים טענו תמיד, בניגוד לכל העדויות, כי ההתנגדות היא כולה המצאה של המערב. אם ברה"מ תתבע עכשיו מארה"ב ומפאקיסטן לא רק לחדול מלספק נשק ללוחמי הגרילה, אלא גם לערוב למעשיהם לאחר צאת הרוסים, התוצאה תהיה – חזרה לשדה הקרב.

הוויתור של גורבאצ'וב בעניין הממשלה של אחרי־הנסיגה צריך היה לשמח את פאקיסטן. הרי הפאקיסטנים והאמריקאים תבעו בתוקף להפריד בין שתי הבעיות: הנסיגה מאפגניסטן ואופי הממשלה שתקום אחרי־כך (הם קיבלו בחשאי, בחתיו שעבר, הבטחה מברה"מ כי כך יהיה). אבל הפאקיסטנים סובלים עכשיו מהתקפת עצבים. הם אומרים כי יחתמו על הסדר שלום רק אם יוסכם על ממשלת מעבר אפגנית חדשה. לאחר הצעתו של גורבאצ'וב חזר על כך דיפלומאט פאקיסטני בכיר – כנראה לתצרוכת של לוחמי הגרילה לא פחות מזו של הרוסים. נשיא פאקיסטן זיא אול האק אומר כי הוא מצדד בקואליציה המורכבת שווה בשווה מקומוניסטים, מנהיגי ההתנגדות ופליטים אפגניים במערב (כגון המלך הקודם זאהיר שאה). הוא חושש, כנראה, מפני פונדמנטאליסטים איסלאמיים נוסח אירן, העלולים לתפוס את השלטון במדינה השכנה, או מפני אנדרלמוסיה באפגניסטן, העלולה לגלוש אל צפון־מערב פאקיסטן.

הרוסים והפאקיסטנים ידונו, ודאי, בנקודה זו בשיחות שפתח יולי וורונצב, המתווך הרוסי הראשי, באיסלאמאבאד ב־10 בפברואר, אבל כל עוד מתחמקים הפאקיסטנים מהכרעה בשאלה מי חותם בשם אפגניסטן, הם מספקים לברה"מ תואנה מושלמת (אם נחוצה להם כזאת) לביטול העסקה. יהיה זה לטובת הכל, לרבות הרוסים, שתוקם ממשלת מעבר כלשהי כדי לשמור על מראית־עין של סדר לכשתתחיל הנסיגה.

ספק אם שאלה זו תועלה רשמית בשיחות ז'נווה (קשה לתאר את ממשלת קאבול נושאת ונותנת על מותה שלה), אבל בכל הסכם טמון הסדר מעין זה, משום שיש להגיע לשלום כזה, שיאפשר לפתות חמישה מיליון פליטים אפגנים לשוב הביתה מפאקיסטן ומאיראן. הסדר רופף במקצת עשוי להספיק: כה רבה היא נאמנותם של האפגנים לארצם (וכה גדולה סובלנותם כלפי אי־סדרים) שבשנה האחרונה חזרו כמה מהם לאזורים באפגניסטן שבהם עדיין מתחוללים קרבות.

תשוקה זו לשוב הביתה תסייע אולי למכור עסקה גם לצד העקשני ביותר מבין הצדדים הנוגעים בדבר. פאקיסטן מנסה בבירור לדחוף את לוחמי הגרילה אל תוך השורה. יונס כאליס, מנהיג ברית ההתנגדות בת שבע המפלגות, נפגש החודש סוף סוף עם קורדובז; הוא סירב לעשות זאת לפני כן, אלא אם יכיר האו"ם בכנופייתו המתמרדת כבממשלת אפגניסטן. אין להקל ראש בעקשנותם של האפגנים. הם הדפו את הצבא הסובייטי במשך תשע שנים. אבל אם באמת מוכן גורבאצ'וב לצאת מאפגניסטן בתנאים שהוא הציע השבוע, יהיה זה הכל אם התעקשותם של לוחמי הגרילה על פרטים, לא תאפשר לו לעשות זאת. איש איננו מאמין ברצינות כי נוכחות קומוניסטית בממשלת מעבר תהיה יותר מאשר עלה תאנה קצר־ימים לכיסוי הכבוד הרוסי.

ניצוליה הבודדים של ספינת דיג קוריאנית – רגעים לפני שנאספו בים סוער על־ידי ספינת אימונים של הצי הניו־זילנדי

■ הפיליפינים

בלימת יצוא המשרתות

לפני מספר שנים, כאשר נחשפה אקינו לראשונה לעיני הציבור, נהגו עיתונאים ופוליטיקאים יריבים לתארה כ„עקרת־בית רגילה". הנשיאה אקינו היא בשום אופן לא עקרת־בית רגילה. מוצאה מן השבט הפיליפיני החזק והעשיר „קוג'אנגקו". במונחים ביתיים פירוש הדבר, שתמיד היו בביתה משרתות.

אף־על־פי־כן, נראה שאקינו מכירה את התלאות שבחיי משרתת. בהיותה „מוטרדת ביותר", לדבריה, מדו"חות בדבר ניצול מיני ותנאי חיים משפילים של משרתות פיליפיניות בחוץ־לארץ, אסרה הנשיאה איסור מוחלט על פיליפיניות מתחת לגיל 35 לצאת לחוץ־לארץ לעבודה כמשרתות בית. על נשים פיליפיניות מעל לגיל 35 יוטל איסור זמני (החל במארס, לפי המתוכנן), שיהיה בתוקף עד שהממשלות הזרות יבטיחו להן תנאי עבודה בטוחים. אותן נשים שאקינו מתכוונת לעזור להן – יותר משהן אסירות תודה הן כועסות.

הסיבה פשוטה בתכלית. 60 מיליון הפיליפינים הם כה עניים (התל"ג לנפש ב־1985 היה 600 דולר) שלרבים מהם עבודה שחורה בחוץ־לארץ היא הזדמנות פז. בשנה שעברה מצאו כ־87,000 פיליפיניות משרות מעבר לים. בקנה־מידה של המדינות המארחות, משכורותיהן זעומות. אבל כשאלה נשלחות הביתה, יש בהן כדי לשלם חובות, להאכיל משפחה נרחבת ולשלם את לימודי הילדים במכללה.

אשה עשויה להשתכר 40 דולר לחודש כמורה בפיליפינים. כמשרתת בהונג־קונג היא תקבל לפחות 95 דולר לחודש, ובסינגפור – 150 דולר. וזה נוסף על אוכל ומגורים חינם. אין פלא שיש עכשיו 34,400 משרתות פיליפיניות בהונג־קונג (שם הן הקהילה הגולה הגדולה ביותר) וכ־17,000 בסינגפור. בסך הכל, המשרתות שבחוץ־לארץ שולחות תשלומים של 1 מיליארד דולר בשנה – סכום אדיר למדינה, שהחשבון השוטף שלה השנה עלול להצביע על גרעון של 1 מיליארד דולר.

על רקע זה, האיסור יהיה לא רק שטות כלכלית אלא טירוף פוליטי מצד אקינו. מדוע, אם כן, הציעה זאת הממשלה הפיליפינית? סיבה אחת היא, ללא ספק, בושה פאטריוטית על שהפיליפינים צריכים לייצא חלק גדול כל־כך מכוח העבודה שלהם, לרבות בוגרות אוניברסיטאות, לעבודה במשרתות בית אצל זרים. סיבה חשובה יותר היא זעם על הניצול המיני, שהוא מנת חלקן של פיליפיניות רבות כל־כך בחוץ לארץ. רבות מן הנערות הפיליפיניות, הנוסעות ליפאן כמשרתות, נדחפות לזנות. במדינות הערביות במפרץ מגישות כל שנה עשרות משרתות פיליפיניות תלונות על אונס.

הממשלה מקווה שהאיום באיסור ידרבן את המדינות הזרות להבטיח תנאי עבודה סבירים למשרתות. לא קשה יהיה להגיע לכך במקומות כהונג־קונג וסינגפור, שם התלונות מועטות. אבל היעד האמיתי לאיסור (אף שאין אומרים זאת במפורש) הוא המזרח התיכון. בשנות ה־80 המוקדמות איימה גם ממשלת מרקוס, כי לא תניח למשרתות לנסוע למזרח התיכון – אבל נרתעה, ככל הנראה, כאשר ערב הסעודית אמרה כי תחדל למכור נפט לפיליפינים. אקינו אינה צריכה לחשוש מנשק הנפט. היא צריכה לחשוש מתגובת המשרתות עצמן. באפריל עומדת אקינו לבקר בהונג־קונג. כפי שאומר פקיד פיליפיני אחד, „אין אנו רוצים שפיליפיניות יעמדו שם במשמרות מחאה בזמן ביקור הנשיאה".

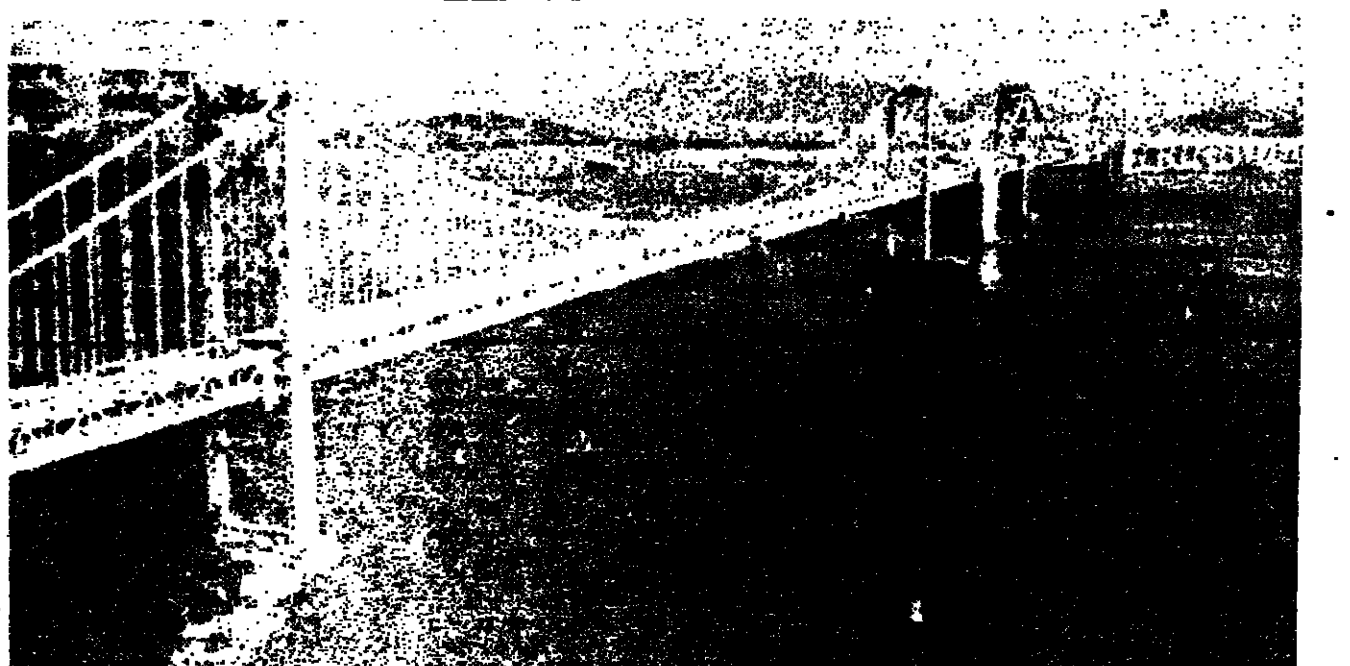

מראה עילי של „הגשר הגדול" היפאני, המקשר חמישה איים בים סטו; הפתיחה הרשמית – באפריל הקרוב.

■ ספרד

לסגור הדלת האחורית של נאט"ו

לאחר שספרד שכנעה את האמריקאים להוציא את מטוסי אף־16 שלהם למקום אחר, היא מנסה עכשיו להוכיח שביכולתה להיות, אף־על־פי־כן, חברה מועילה בברית האטלנטית. היא הציעה לקבל על עצמה אחריות לשטחים המשתרעים מן האיים הבאליאריים במערב הים התיכון, דרך מיצר גיברלטר, עד לגוש של האוקיאנוס האטלנטי המגיע לאיים הקאנריים. היא גם מוכנה לפתוח טריטוריה ספרדית לאספקה ולתגבורת, הנעות לחזית בזמן מלחמה.

ההצעה זכתה לתגובה אוהדת מנאט"ו. כיוון שראש ממשלת ספרד, פליפה גונזאלס, מסרב, לפי שעה לפחות, להעמיד את הכוחות המזויינים של ארצו למרותו של הפיקוד הצבאי המשולב של הברית, נראית ההצעה הספרדית כנסיון לרבע את העיגול, או למעוך אותו לצורה אחרת כלשהי. אף־על־פי־כן, פקידים של הברית מסכימים כי גונזאלס עושה מה שהוא יכול. „זה יעזור, לכל הפחות, לסגור את דלתה האחורית של נאט"ו", הם אומרים.

יש, עם זאת, ספקנות רבה לגבי יכולתה של ספרד להגשים את התפקידים המעטים שהיא בחרה לעצמה. על־אף הרפורמות שהנהיג שר ההגנה, נרקיס סרה, מאז שהסוציאליסטים עלו לשלטון ב־1982, נחשבים הכוחות המזויינים הספרדיים, בעיני בעלי־בריתם, כרחוקים מרחק של שנים מן היכולת להתמודד עם אויב מן הסוג שנאט"ו ניצבת לפניו.

סרה צריך היה לנהוג זהירות בצבא שנהנה ממעמד מיוחס יוצא מגדר הרגיל בחברה הספרדית במשך 40 שנות הדיקטאטורה של פראנקו. הוא הצליח להקטינו מ־300,000 ל־230,000 איש בחמש השנים האחרונות, אבל רוב המשקיפים הזרים טוענים כי יש לקצצו שוב במידה הגונה. הבעיה הגדולה ביותר היא סגל הקצינים, שהוא עדיין גוף נרפה, העסוק במסורתו ובזכויות־היתר שלו. אף שלפני שלוש שנים ביטל משרד ההגנה את הערובה כי כל קצין יסיים את שירותו בדרגת אלוף לפחות, היה עליו להבטיח שהכל יזכו לדרגת אלוף־משנה, ערובה שאין לה מקבילה במדינות מערביות אחרות.

ההעלאה בדרגה מבוססת על גיל ולא על כשרון, ולכן קצינים ספרדיים הם על־פי־רוב מבוגרים בעשר שנים בממוצע מקציני נאט"ו אחרים בעלי אותה דרגה. קצינים ספרדים צעירים, היודעים משהו על הברית, חשים תסכול. אבל במעלה הסולם, שם ניתנות רוב הזכויות המיוחדות, יש התנגדות נוקשה לשינויים.

ב־1984, למשל, הודיע סרה כי הוא מתכנן להעביר את הדיוויזיה המשוריינת „ברונטה", שפראנקו החזיקה בפרוורי מאדריד, לאסטרמדורה שבגבול פורטוגל. ההעברה מתעכבת עדיין משום שקצינים ראשיים לסרב להישלח לאיזור שאינגו לפי טעמם, ורק מעטים שמים למחשבה שיהיה עליהם להתגורר ב„שממות" אסטרמדורה. גורל דומה אונה לתכנית לקצץ את מספר המחוזות הצבאיים משמונה לשישה, ולהעביר את המטות מן הערים אל מחוץ לעיר, כדי שיחידות מקומיות ייראו פחות כחיל כיבוש.

כדי לקבל תמורה גדולה מצבאה הגדול מדי, הציעה ספרד לסמן שתי חטיבות, הבריגדה הקלה המוטסת הלגיון הזר, כיחידות שיהיה אפשר להקצותן לנאט"ו בשעת הצורך, ככל הנראה לשירות בצפון איטליה. רוב המשקיפים רואים בתכנית כוח קישוט יקר. האמת היא שהברית איננה זקוקה ביותר לצבא הספרדי. היא זקוקה, לעומת זאת, לצי ולחיל־האוויר של ספרד.

מלחיה וטייסיה של ספרד הוכיחו כי הם פתוחים לשינויים יותר מחייליה. הם גם הזוכים העיקריים מתכניות המודרניזציה של הממשלה. באפריל יקבל הצי נושאת מטוסים חדשה, „פרינציפה דה אסטוריאס". כשתגיע לשלב מבצעי, בשנה הבאה, היא תישא תריסר מטוסי סילון מהירי המראה ותוביל כוח משימה שיכלול ארבע פריגטות נגד־צוללות חדשות.

כוח זה יהיה יעיל בים התיכון, אבל אין הוא די גדול כדי לחלוש על רצועת האוקיאנוס הרחבה יותר, שספרד מקצה לעצמה בהצעתה לנאט"ו.

ספרד גם אומרת כי היא מוכנה לקבל על עצמה את השליטה במיצר גיברלטר. לנאט"ו כבר יש מפקד לאיזור גיברלטר (כן, הוא אנגלי). הרעיון לתת תפקיד זה לספרדי היה מעלה שוב לדיון את כל בעיית גיברלטר הרגישה, ואת זאת אין איש בברית רוצה. לספרד כבר נאמר, בתוקף, כי אין לה כל סיכוי לקבל איזהו פיקוד בנאט"ו כל זמן שכוחותיה אינם משולבים במלואם בברית האטלנטית.

חיל האוויר הספרדי קיבל עד כה כמחצית מ־72 מטוסי קרב־ההפצצה אף־18 שהוא הזמין מארה"ב. גונזאלס טוען כי הם יוכלו לעשות חלק גדול מעבודת מטוסי אף־16 האמריקאיים החייבים לעזוב את ספרד ב־1991. ממשלתו נושאת ונותנת עם צרפת ועם ישראל כדי להביא לרמה מודרנית את 30 מטוסי המיראז'־3 של ספרד וכן להאריך את חייהם עד שנת 2000 בקירוב, שאז יבוא במקומם „מטוס הקרב האירופי" שספרד בונה עם בריטניה, גרמניה המערבית ואיטליה.

עם זאת, קציני נאט"ו מודאגים מכך שספרד אינה קונה די טילים מודרניים למטוסי הקרב שלה מתוצרת ארה"ב. הספרדים רוצים להישען על כליינסק שיש להם במלאי, עד שהתעשיה הבטחונית שלהם תוכל לייצר חדשים. הממשלה רוצה לצמצם את ההוצאות על נשק מן החוץ ב־10% בשנה, תוך כדי העלאת רמתה של התעשיה הספרדית.

מאמציה של הממשלה לחסוך בהוצאות הגנה בכלל גורמים גם הם לדאגה. תקציב ההגנה הנוכחי של 6.6 מיליארד דולר מגיע לכ־2.2% מן התל"ג, הרבה מתחת לממוצע הנוכחי של 3.4% של חברי נאט"ו האירופים. כפי שאומר בספרד, זמן מה תצטרך הברית להכיר תודה בעד חסדים קטנים.

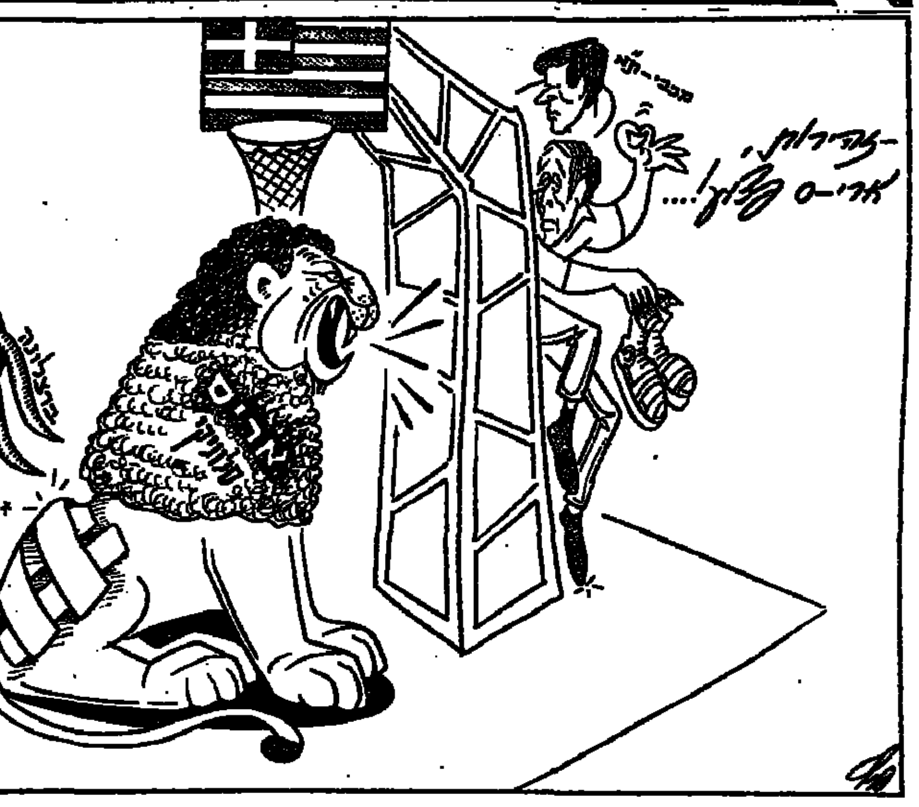

כוחות כבדים שומרים על מכבי

„קרבות רחוב" הקבילו את האלופה שלנו, שתשחק הערב בסלוניקי ■ התקשורת: גאליס „מכור" למכבי ■ הכוכב: ננצח בכל מחיר ■ דובר אריס בדילמה. הוא יהודי ■ כל הכרטיסים נמכרו וצפוי „גהינום"

מאת משה כהן, סלוניקי

זה נראה כמו בסרטי מתח, בשמאות חיילים ושוטרים חמושים התפרסו בכל פינה ועל גגות הבתים הסמוכים למלון, העיתונות משווייצים המילה מכור על מכבי ת"א, שגם מנהלת המשומשים התקשו להאמין למראה עיניהם. עם נחיתתה באתונה נלקחה הקבוצה למטוסה במרכז העיר. רבים התרכזו על המדרכות ולא הבינו על מה המהומה. המשטרה חסמה כבישים.

אל המסעדה הגיע שגריר ישראל ביוון, משה גלבוע, ובירך את הקבוצה. הוא הכיר שבשבוע שעבר, בידיד ביוון, נערכו הפגנות גדולות של אש"ף. מאתונה המריאה הקבוצה לסלוניקי ושוב הוקפה בכוחות בטחון רבים. בדרך ניצב קהל רב, שהלקו צעק קריאות אשפיות ועקעו: גאליס, גאליס. מולם עמו היהודים בקריאות תמיכה.

המלון הפך למבצר צבאי. העיתונות המקומית בפאניקה ומאשימה את גאליס „שימכור" את המשחק למכבי, בה הוא רוצה לשחק בעונה הבאה, לטענתם. ביוון רואים במשחק כחשוב ביותר בבית הגמר וצפוי באולם „גהינום".

רלף קליין הכחיש את השמועות על גאליס. והכוכב עצמו הבטיח לתקשורת, שיביא בכל מחיר את הנצחון. הוא משתכר באריס כ־400 אלף דולר לשנה, אך לגבי העונה הבאה דבר לא ברור. הכוכב היוגוסלאבי, סובוטיץ, סובל מפגיעה במפשעה, עבר טיפול מחסים וחזר לאימונו כדי לשחק היום.

היום יגיעו עשרות יהודים מסלוניקי, אך קולם עלול ללכת לאיבוד בתוך הגעש המקומי. בדילמה נמצא דובר אריס, שהוא יהודי בשם אלברט. הוא מעדיף שלא להיות נוכח במשחק. 6000 כרטיסים נמכרו. הדלתות יפתחו 4 שעות קודם לכן.

שחקני אריס צפו במשחק של מכבי נגד דין־בוס. הם קיימו אמש אימון סגור ואחר נלקחו למלון מחוץ לעיר, כדי להשתחרר מהלחץ.

מכבי חוששת מהקהל. ברקוביץ אמר, כי צפוי קרב קשה וגורלי. תהיה מלחמה. הוא לא יחזור מחר עם מכבי, אלא יגיע ביום ראשון. מוטי דניאל הוליס התאמן.

רק ירושלים — אלי גרונר

מה האפשרויות במשחק הישרדות בכדורסל:

העיניים הירושלמיות נחות מכדורגל (פגרת אוקיאניה) ומתמקדות עתה בתחתית הליגה לכדורסל. ביום ב' הקרוב תארח הפועל ירושלים את ביתי"ר ת"א במאבק של להיות או לחדול.

נתנת את האפשרויות הקיימות:

1. נצחון ירושלמי: ים תשאר בלאומית, אלא אם כן תנצח בית"ר ב־3 מתוך 4 משחקיה הבאים: מ. חיפה (ח); חולון (ב); מ. ת"א (ח) גליל (ב).

2. נצחון ביתיירי עד 8 נקי: בית"ר תידרש לנצח אחד יותר מהפועל על מנת להשאר.

3. נצחון ביתיירי ביותר מ־9 נקי: הפועל תצטרך לנצח משחק אחד יותר מבית"ר במשחקים הבאים: ה. ת"א (ח); רמלה (ב); מ.ר"ג (ח); ה. חיפה (ב).

מצבה של ים טוב יותר בשל הביתיות, הנצחון בת"א 93:96 והמשחקים הקלים יותר שנותרו לה. כמעט בלתי אפשרי.

הפועל מאמינה בכדורגל

בהפועל י"ם, השכבלה הארצית בכדורגל, לא מתכוננים לנוח בפגרה כי אם להגביר את האימונים לקראת שלבי הסיום המכריעים של הליגה.

לפעמים, נוסדר ובמזן תינתן הזדמנות להולים, אך מלבד זאת הקבוצה תופיע בהרכב חזק. תעלומת העלמו של כוכב הקבוצה ומנהיגה בעונה שעברה, כורדי ועקנין, נפתרה. פייגנבוים: „הקבוצה זקוקה מאד לעקנין. משחקו במרכז ובעיקיטותיו חסרות מאד אולם כשרו הגופני אינו מספיק לו גם ל־18 הדקות ששיחק השבת בעמידר. עד למשחק הושוב מול חיפה נבשיר אותו".

אוהדי הפועל מהארצית טוענים שההגמוניה עוברת, לאט, אבל בכוח להפועל, אחרי שבית"ר עברה את השיא.

הנוער נוצח אתמול 3:1 והמאמן שרף ניפה ארבעה

מאת שמואל קלינר

עם יציאת נבחרת הכדורגל הבוגרת של ישראל לאוסטרליה פתחה הירה המקומית להכנות של נבחרת הנוער בהדרכת שלמה שרף לאתגר הקדם־עולמי לנבחרות נוער שיהיה בחודש מאי בארגנטינה.

המאמן ניפה אתמול 4 שחקנים והסגל עומד כעת על 26 שחקנים. במשחק אימון נוצחה נבחרת הנוער ע"י בית"ר ת"א 3:1. השער היחיד לזכות הנוער: דני גיראן. במשחק זה ביקש המאמן לבחון שחקנים חדשים ועל כן לא השתתפו במשחק שחקנים וותיקים המוכרים היטב ע"י המאמן.

בראשית השבוע הבא יתקיים אימון יחיד ולאחריו ינפה המאמן עוד 2—3 שחקנים כדי להעמיד את הסגל על 24 שחקנים. הללו יצאו ביום ד' למחנה אימון בן 3 ימים בשפיים.

לסגל מתוכננת נסיעה למחנה אימונים ב־23 למאס ובו־זמן נבדקת האפשרות לקיימו בספרד או במערב־גרמניה. קיימת גם אפשרות שהנערים ישתתפו בטורניר בשוייץ.

תמונת מצב — יעקב ברוש

או אלי או עונש

ההתאחדות לכדורגל החליטה למצות את הדין עם אלי אוחנה, הכדורגלן הירושלמי שכיתת רגליו לקבוצת מכלן הבלגית, לא לפני שנאלץ לקבל את ברכתה של ההתאחדות. במסגרת המשא ומתן לקבלת השחרור מטעם ההתאחדות לכדורגל, היה ידוע לכל הצדדים, כולל אלי אוחנה וקבוצתו הבלגית, כי הכדורגלן יקרא לדגל כאשר הנבחרת תצא למשימות לאומיות, כמו הטורניר הקדם־אולימפי העומד להיפתח בתחילת החודש הבא באוסטרליה.

כל אותם גורמים שניסו לשכנע את השחקן להצטרף לנבחרת במסעה לאוקיאניה, העלו חרס בידיהם. אלי אוחנה טען שהדבר יכול לפגוע בקריירה שלו בקבוצה הבלגית. גם אם הדבר נכון, הרי שאוחנה ידע בדיוק בפני מה הוא ניצב כאשר ביקש את השחרור מההתאחדות לכדורגל. לבוא היום ולומר כי ה„קריירה חשובה יותר" היא אולי טענה הגיונית מצידו של השחקן העלול להיפגע מקצועית, אבל מנגד צודקת ההתאחדות שאינה יכולה לעבור על־כך לסדר היום. מתעקידה לדאוג לאינטרס של הנבחרת הלאומית, וזה קודם לאינטרס של כדורגלן זה או אחר. כלומר, במקרה של אוחנה קיים ניגוד אינטרסים, אבל אוחנה מצוי בעמדה נוחתה משום שידע מראש כי הוא עשוי להיקרא לדגל. מנגד גם ההתאחדות אינה נקיה. בהסכמים שלה עם הקבוצות הזרות, שמחזיקות שחקנים ישראלים, מדובר על תקופה רצופה של שבועים, ולא לטורניר של כ־40 יום. שום מועדון המכבד את עצמו לא היה חותם על תנאי כזה שלמעשה מנטרל את אוחנה (יחד עם שבעה משחקי המבחן שהיו בארץ) למשך ארבעה חודשים.

באחר העתונים קראנו כי ההתאחדות נתנה ארכה לאוחנה להצטרף לנבחרת עד יום ראשון. אם הכדורגלן לא ייעתר לדרישה וישאר בבלגיה, תפעל נגדו ההתאחדות בדרך של השעיה מהנבחרת והעמדתו לדין משמעתי עם שובו לשחק בליגה הישראלית.

לדעתנו שגתה ההתאחדות במתן הארכה, שכן גם אם אוחנה „יבהל" ויצטרף לחבריו באוסטרליה, ספק אם יוכל למצות את כל יכולתו במדי הנבחרת כאשר מאלצים אותו ללבוש את המדים הלאומיים.

בקצה הכידון — ברוך דגון

„מים גועשים"

ראשי ענף השחיה מגדירים את תופעת השחיינים הישראלים בתחרויות פתיחת העונה בפאריס ובבון כאחת האיכותיות ביותר בשנים האחרונות. הצעותים „הבשים" מחזקים את הקביעה הזאת — 21 שיאים לאומיים נקבעו ע"י הישראלים בתחרויות האלה.

עם זאת, מי שמבקש לראות את מכלות השיאים הישראליים וזה ומתגוררת, יצטרך להמתין לחודשי האביב הקיץ. שכן, השיאים החדשים במים האירופים נקבעו בבריכה קטנה של 25 מ' ואילו השיאים האמיתיים, בבריכה הכפולה, עדיין ממתינים לתורם.

ובכל זאת, לא בכל יום קבעים שחיינים שלנו כמות סיטונית כזאת של שיאים בתחרויות יוקרתיות.

מלכתחילה, לא היו ציפיות לדירוג גבוה של הישראלים בתחרויות האלה. בתחרות „קופה קולה" בפאריס הערכו מיטב שחייני אירופה, שהגיעו מתרדמת החורף שלהם וערכו מבחן כחות ראשון לקראת סיאול. „האלבטרוס" המערב־גרמני מיכאל גרוס קבע את הישג הטוב ביותר בעולם בתחרות זו. בתחרות „ארנה" בבון השתתפו שחיינים מ־38 מדינות. דוד טיבור, מזכיר איגוד השחיה: „אלה הן שתי תחרויות החורף היוקרתיות ביותר בעולם בבריכות קצרות".

איל שטיגמן, שחיין החותר ואחד ביטינתים האולימפי היחיד בשוחה השחיה הישראלי. שטיגמן, שהתאמן תקופה ארוכה בארה"ב, מתאמן בחודשים האחרונים בגרמניה. האימונים האינטנסיביים שלו כבר הניבו פירות ראשונים ברמת שיאים חדשים בשלושה משחי השחיה. שטיגמן רמז, כי הוא מצוי בהילוך גבוה לקראת העונה האולימפית.

האיש המפתיע של ההופעה באירופה היה הצעיר בן ה־17 גלעד חן מקיבוץ חפציבה. חן שהה כחודשים באימונים בגרמניה, נסוף בינולת „גרמנית" וניפץ את השיאים של יורם כוכבי במשחי המעורב. אותות האימונים בגרמניה ניכרו גם אצל נד"ב שגל במשחי הפרפר. גם עין גרומי לא התויר את הגב מחוץ לתמונת השיאים ויצר קו הישגי חדש בשני המשחים.

כדאי לשימלב ליכולתו הטובה של זוהר וייס, חתיק בן 26, שאינו נבגע לגיל. וייס קבע השגים אישיים, העולים על אלה, שהציב לפני שנים ומצא את עצמו בחבורה נבחרה של 4־3 שחיינים, המבקשים להצטרף אל שטיגמן בדרך לסיאול.

40 יום מסביב לעולם

נבחרת הכדורגל של ישראל היתה אמורה להגיע אמש ללוס־אנג'לס, בדרכה הארוכה לאוסטרליה. בתמונה של א. קנפר: קטע מהמבחן האחרון לפני הנסיעה. חלוץ נבחרת אנגליה, ג'ון בארנס מתגנב בין הנירים קלינגר (משמאל) ואלון, אך בועט מעמדה נפלאה מעל המשקוף ומאפשר לישראל לחלץ תיקו מכובד 0:0. המאמן האוסטרלי, פרנק ארוק, שנכח במשחק, שיבח אמנם את משחק ההגנה הישראלי וחוסנם הגופני המשופר של שחקנינו, אך בחיוך הסביר את התיקו בחולשה מדהימה שפקדה את האנגלים. „כך היינו מנצחים אותם", לגלג. בכתבה שמתחת תוכלו ללמוד כי „מלחמת העצבים" של האוסטרלים אינה פטנט של ארוק, שבה נקט גם במוקדמות גביע העולם לפני שנתיים, אלא המצאה אוסטרלית עתיקה יותר

האוסטרלים המציאו את שיטת „מלחמת העצבים" כבר ב־1969

משגר זאב שחר, שהיה במשלחת הישראלית הראשונה לאוסטרליה במוקדמות גביע העולם

מאת שמואל קלינר

לא האוסטרלי פראנק ארוק המציא את מלחמת העצבים בכדורגל, אבל פסיכולוגיית העצבים בכדורגל נולדה בבראה ביבשת החמישית. המאמן האוסטרלי, האמון על תקשורת המונים, הוא ביום הממציאות הוזה של מלחמה קרה לא רק בפוליטיקה, אלא גם בספורט.

זאב שחר (66), ששימש 8 שנים כסגן יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, היה מראשי משלחת הכדורגל שניצחה במפגש הכפול את אוסטרליה בקדם הגביע העולמי ב־1969 (0:1 בר"ג, גיורא שפיגל ו־1:1 בסידני, מרדכי שפיגלר). מי ששימש כסגן ראש המשלחת (לצידו של צבי ברים ז"ל) נזכר בחוויות העצבים שבה נתקל מיד לאחר הגיע המשלחת ליבשת החמישית.

ולהוכיבדם: זה היה משחק גומלין למיפגש שהיה בר"ג (ישראל היתה זקוקה רק לתיקו באוסטרליה כדי להגשים את חלום הגביע העולמי).

מספר זאב שחר הפעיל כיום באיגוד הספורט העממי: „מיד עם באנו לאוסטרליה הוזמנתי לפגישה אצל נשיא ההתאחדות האוסטרלית בכדורגל, ששימש גם כיו"ר חברת נפט אוסטרלית גדולה בשם „פיליפס" עם הצעה ומסר גריב, שאולי נואיל בטובנו, לתאם עימם מיקום המדינה הבייטרלית שבה נקיים את המיפגש השלישי".

„כאילו לא הטלו בספק תוצאות משחק הגומלין. כאילו הנצחון מונח בכיסם של האוסטרלים. נצחון אוסטרלי יושג כדבר שבשיגרה. ואחרי שאני קורא את הראיונות השחצנים של המאמן הנוכחי, אני נזכר בימים רחוקים. בסרט הזה כבר הייתי פעם". לוחמה פסיכולוגית בכוסה ישן. נשמע מוכר, לא?

ומה ענית להן? אני שואלים.

שחר: „השבתי לו בשלילה ואמרתי שאני בכלל לא בטוח שיהיה משחק שלישי. אמר לי היו"ר האוסטרלי כי פיג'י נראית לו מדינה המועדפת משום שהיא קרובה והשבתי לו שלנו נוח יותר לערוך את המשחק בסנגו קונג..." וגם נימה אנטישמית היתה בדברי האוסטרלי: „עוד לא פגשתי יהודי שאי־אפשר לסגור איתו עניין כשרווח כספי בצידו". תשובת שחר: „אצלי לא".

ובאותה הזדמנות אנו מבקשים לעשות השוואה קלה בין נבחרי מיז'יך לבין מופלאי שפר. מספר שחר: „היתרון הגדול של התבורה ההיא, שהם היו צוות שגדל והתפתח מגיל הנוער. חבורה הומוגנית ומגובשת שהלכה מחייל לחייל. מהישג להישג. חבר'ה מוכשרים ביותר. כדורגלנים בכל רמ"ח אבריהם. משכמם ומעלה. משכילים ובעלי רמה אינטליגנטית גבוהה. בתורים אחד אחד... לכן לא פלא שעברו את האוסטרלים והגיעו לגביע העולמי וגם במקסיקו הצליחו".

שחר לא מסתיר את דעתו לגבי סיכויי ההצלחה בטורניר הנוכחי: „יש סיכויי. השחקנים מבינים את גודל המשימה ואת החשיבות הלאומית. אם יגלו לחימה ויתרכזו רק במשחקים יש להם סיכוי להצליח. בכדורגל אנו טובים מהאוסטרלים. לפי הנסיון שלי היתרון של האוסטרלים בחוסן הגופני. מצד שני הפעם אנו יוצאים לטורניר ממושך ויש לנו אפשרות להתקן את עצמנו לאחר כשלון מקרי. זה מפיח תקוות".

סווירי: מבחינתנו פרשת אוחנה סגורה. הכדור בידיו

מאת ג. אשר

„אנחנו ממתינים לבואו של אלי אוחנה ביום ראשון. מבחינתנו, הסתיים הטיפול בפרשת אוחנה", אמר אמש יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, שאול סווירי.

סווירי הדגיש, כי המוסדות המנהלים של ההתאחדות לא יעסקו עוד בעניין זה. „אם אוחנה יגיע, מבחינתנו הכל יסתדר", הוסיף סווירי. „ואם לא, היועץ המשפטי ופרקליט ההתאחדות הם שיטפלו בעניינו".

הוא סירב להתייחס לדבריו הנוסים של אוחנה התוקפניים כלפי ראשי ההתאחדות והעדיף להשאיר את הטיפול לעו"ד צבי יפה. אמש אמור היה סווירי לקבל שיחת טלפון מראשי המשלחת לאוקיאניה. לדבריו, המשבצת נתנות עתה רק למסע הנבחרת.

„ההתאחדות לכדורגל לא תרדן גם עם ראשי אגודת מכלן ואין מקום לשום מו"מ", אמר סווירי.

לובי לפייגנבוים בהפועל תל־אביב

יצחק שניאור, מאמן הפועל ת"א, יחליט סופית על העונה הבאה רק בתום משחקי הליגה ולקראת משחקי הפלייאוף. שניאור אינו שבע רצון מהאוירה שנוצרה עקב המצב הכלכלי, שמפריע למסגר אימונים סדיר.

חברים בכירים בהפועל ת"א כבר הבהירו, כי הם מצדדים בהחתמתו של שייע פייגנבוים לעונה הבאה, למרות שגם ראשי הפועל י"ם מעוניינים בו לשנתיים נוספות. עם זאת, ידוע כי הפועל י"ם תהיה מוכנה לאפשר לפייגנבוים לאמן בהפועל ת"א, שבה גדל ועשה קריירה מפוארת.

בקיץ האחרון הציעו בכירים בהפועל ת"א להחתים את שייע כעוזרו של שניאור, אולם שייע העדיף לאמן את י"ם והיתנה את שובו לת"א בקבלת שרביט המאמן. לחצים רבים צפויים על ראשי האגודה כדי ששייע יתקבל.

רק זה היה חסר למכבי פתח־תקוה: 2 רדיוס

מאת ג. אשר

מכבי פ"ת, סוגרת הטבלה הלאומית בכדורגל, תקיים את שני משחקיה הביתיים הקרובים ברדיוס של 50 ק"מ מעירה. בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל הרשיע אמש את האגודה באחריות שילוחית להב"ס של אוהדיה ועסקניה במהלך ואחרי משחק ה„דרבי" נגד הפועל פ"ת (2:1).

בין השאר מואשמים אוהדי מכבי בגרימת נזק למכונית של הקוון שחר ובהתנהגות לא ספורטיבית כלפי השופט אריה פרוסט, שאוהדים ניסו לפגוע בו אחרי המשחק. על המכבים הוטל עונש של 2 משחקי רדיוס על תנאי וקנס של 300 ש"ח כפיצוי על תיקון דלת המכונית של הקוון.

מנהל מכבי פ"ת, יעקב לוי, נענש בהפסקת פעילות מ־2 משחקים. נציג האגודה לא הגיע לדיון. פרוסט ושחר הגיעו, אך רק הקוון דיבר בדיון.

מאמן הפועל פ"ת, אברהם גרנט, נקנס ב־300 ש"ח והורחק מ־2 משחקים על תנאי בגין הב"ס במשחק נגד חולון (2:0) בו הורחק מהמגרש.

שחיינים מהונגריה לאליפות החורף

נבחרת הנוער של הונגריה בשחיה תשתתף באליפות החורף לגילאים, שתתקיים בחודש הבא במכון וינגייט.

תהיה זו הפעם הראשונה, ששחיינים הונגרים יטלו חלק באליפות ישראלית. ראשי ענף השחיה מקווים, כי האורחים ימשכו את הישראלים לרמה גבוהה.

אולימפיאדת החורף

„הפיני המעופף" לעג לחוק המשיכה

מאת אורי שלגי, מיוחד ל„דבר"

מאתי ניקאנן, „הפיני המעופף", קפץ אתמול למרחק של 118.5 מ' ממקפצת 90 המטרים והיה לקופץ הראשון בהסטוריה, שנטל שתי מדליות זהב בקפיצות באולימפיאדת החורף. ניקאנן אף הגן על תוארו מאולימפיאדת סאראייבו בקפיצה הגבוהה יותר.

אם פינלנד תזכה היום גם בתחרות הקבוצתית בקפיצות, יוכל ניקאנן להתגדר בשלוש מדליות מוזהבות כדי להיות הגבור האמיתי של המשחקים.

קהל שיא של 80,000 צופים מילא את הפארק האולימפי, שליד קאלגארי. הצופים החלו לזרום לפארק כבר בשעות הבוקר המוקדמות והוורה המאורגנת גייסה כל כח אדם שברשותה, כולל עובדי משרדים, והפכה אותם לסדרנים.

בהחלקה אמנותית והריקוד על הקרח לזוגות זכו הסוביינסים בזהב ובכסף, כאשר הזוג הקנדי וילסון ומקגיל הביא למארחים את מדלית הארד לפני זוג סובייטי נוסף. בהחלקה מהירה על הקרח הצליחה ההולנדית איבון ואן־גניפ להפתיע, כאשר ניצחה ב־3000 מ' את המרוצה גרמנים בשיא עולמי.

שמאלץ לראות באמצע השבוע כיצד נוטל האמריקאי בריאן בולטאנו ממש מתחת לאפו את מדלית הזהב ומותירו עם הכסף. זה קרה לו כמה פעמים בעבר: באולימפיאדת סאראייבו 1984, באליפות העולם 1985, לפני שנתיים באליפות העולם ברנבה. מכובד לרבים, אך לא לשחליק ההובבן הטוב בעולם.

כאמנו הזעיק את הפסיכולוג הספורטיבי פטר ג'נסן. היעוץ עזר לאורסר, שבבבארס אשתקד היה לקנדי הראשון שזכה במדלית הזהב באליפות העולם.

אורסר החל את קריירת ההחלקה כבר בגיל 5. ניסה את כוחו בהוקי קרח הפופולארי בקנדה אבל לא הצליח להזיז את הדיסקית לפי הצורך, אך נבחר כראש הקבוצה משום שהיה היחידי שידע להחליק לאחור. עשה הסבה להחלקה. בגיל 15 הכתר לאלוף קנדה לנוער הבגיל 18 למבוגרים.

גם בבית הוא „סגן נצחי"

מאת שמואל טל

„השני הניצחי" — התואר המתאים ביותר לבריאן אורסר (26), בניג קנדה בהחלקה אומנותית.

קרא מחר ב ידיעות אחרונות

• שלץ ושמיר: זה מול זה — יגאל סרנה, רונית ורדי

• הדוקים, חי או מת? — חיים שיבי, אריאלה רינגל־הופמן

• משטרה ופוליטיקה: למה עזב יורם גמן — אריה אבנרי

• ילדי האבנים, 88 — ענת טל־שיר

• יהיה מיתון? — סבר פלוצקר

• שש־לשש — קדחת ההימורים הישראלית — לאה אתגר

• יעקב חסדאי מתי מותר להכות • גדעון רייכר משפט ירושלים • עמוס נבו פרשת אלי מזון • סמדר פרי הבן של נאצר • ארי פרנקל שירה ואיידס • נורית בת־יער המעבר לצמר • יואב קוטנר „אוף דה רקורד"

• עכשיו תוכנית יחיד ראיון עם המוסיקאי שם־טוב לוי — דני בלושטיין

מזוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, ציליבי קשת וזיוה יריב

במוסף לתרבות, ספרות ואמנות: יונה הדרי־רמג' מראיינת את יצחק בן־נר • דן מירון ובועז עברון על תרבות יידיש בישראל • יאירה גינוסר על מרדכי אבי־שאול ז"ל.

הלוח הכללי הלוח הנפוץ ביותר — דבר ראשון בבוקר

עסקים — אולמות — הצעות עבודה — מכוניות — מכונות כתיבה — חיות בית — הלוואות — ריפוי והרזיה — פוליש וניקיון — ירושלים — שרותים — הכרזות — חיפה — ריפוי והרזיה — הכרזות

[illegible]

הכבוד מנו עליה

לקרוא את עמוס עוז ולא למות

סופרים בעולם כותבים על עמוס עוז לרגל חגיגות ה־20 ל"מיכאל שלי"

דבורה אואן, הסוכנת הספרותית של עמוס עוז בחו"ל, שיחררה לפירסום כמה ציטטות של סופרים על עמוס עוז לרגל חגיגות ה־20 לציון הופעת הרומאן "מיכאל שלי".

"עמוס עוז הוא אחד הסופרים הטובים בתקופתנו. 'מיכאל שלי' היא עבודה יפה ומעמיקה...", כותב **ארתור מילר**, "המזגת באורח מופלא את קולה של הארץ ואנשיה בסיפור־אהבה מרגש".

אלן סיליטו: "עמוס עוז הוא סופר גדול משום שהוא מספר סיפורים על אנשים אמיתיים בדרך שאיש לא יכול לתאר כמותו. לא רק שאני שמח לקרוא בספרו כקורא; אני גם לומד ממנו כסופר... מצוינותו היא בשבילי מופת ויש לי כבוד רב לגאונותו. לבסוף... יש כמה סופרים שאם תיטול אחד מספריהם בשעת יאוש, כשאתה מחליט לתלות את עצמך משום שאינך מרוצה לכת בעבודתך שלך, הם יצילו אותך. בשבילי עמוס עוז הוא אחד מאלה".

סינתיה אוזיק: "עוז הוא אחד הסופרים החשובים בזמננו. ב'מיכאל שלי', עבודתו המוקדמת, הוא מתגלה בכל עוצמתו הידועה לנו כיום: יוצר חזותי בעל כוח עוצר נשימה, שנינות ויכולת עזה לפרש נפשות סבוכות".

זיגפריד לנץ: "ירושלים היא, במידה מסוימת, עירו של כל אחד. זה המקום שבו שני אנשים חווים את קץ אהבתם. עוז תיאר זאת בדרך המשכנעת והרגישה ביותר. הקריאה בספר מותירה בנו כאב. זה אותו כאב הממלא אותנו בכל פעם שאנו עושים לעצמנו דין וחשבון על חיינו".

אני מאשים את אגודת הסופרים

גיורא לשם, חבר הנהלת אגודת הסופרים, הגיש השבוע מכתב התפטרות ובו פירוט מחדלי האגודה

גיורא לשם התפטר מחברותו בהנהלת אגודת הסופרים על רקע ההיסוסים בדבר הוצאת אנתולוגיה של הספרות העברית. במכתב התפטרותו המופנה לוועד האגודה כותב לשם: "למרות הצורך הגדול באנתולוגיות של הספרות העברית לא ידענו להגיע להחלטה, אם בעד ואם נגד. איחרנו את המועד בחודשים אחדים – מחמת היסוס וחולשת דעת. הנטייה לתפרט ראש קטן, כפי שנסתברה לי במשך הדיונים, אינה מתיישבת עם מזגי. יכולתי, כמובן, להעמיד פנים שהדבר בטל בשישים, אולם משיוויתי לנגד עיני את שמוטל על האגודה ליזום ולעשות נתקפתי בחששות. מיהמוה האנתולוגיות איננו אלא סימן לבאות, אות לתפקוד לקוי..." לשם מאשים את הנהלת האגודה בכך שבדרך תפקודה היא מסכלת את מטרותיה היא. במכתב ההתפטרות שלו הוא מזכיר כמה מן המחדלים הבולטים בניהול ענייני האגודה. האגודה, טוען לשם, לא השכילה לייסד כתב עת לביקורת ספרות, מפעל חיוני, כיוון "שהביקורת העברית היא מקצוע מתנוון שהעוסקים בו, המעטים ששרדו לפליטה, טעונים טיפוח"; האגודה לא הצליחה להביא את הכנסת לחקיקת חוק זכויות יוצרים; היא אינה מנהלת את סדרות הספרים שלה באמצעות הוצאת ספרים "איכותית ויציבה"; לא רעננה את התקנון שלה "כדי שתוסיף להיות ביתם של סופרי אמת", ולבסוף: "האגודה חייבת לאמץ לעצמה את רעיונו הזנוח של אחד מגדולי חבריה בעבר – כבודה תלוי בחידושו של רעיון הכנס הביאליקאי. מעמדו של הסופר העברי תלוי בכל אלה. בפחות מאלה אסור להסתפק".

מה שיפתיע את ציבור הסופרים היא הודאתו של לשם בכך שמצבה הכספי של האגודה אינו רע כלל ועיקר. כותב לשם: "אנו עתידים לפוגג ולכלות באריכות דיונינו מעוטי־התכלית את הסיכוי לשנות משהו בחיי הספרות בארץ, מה גם שהתנאים הכלכליים נוחים למדי".

מירי פז

עמוס אילון: ספר חדש

ספרו של **עמוס אילון** ("הישראלים", "הרצל") "הבט אחורה בבהלה מסוימת" אמור לצאת לאור היום ב"עם עובד" (אם תקלות הייצור תעמוד בלוח הזמנים המתוכנן). הספר הוא קובץ מאמרים של אילון, שפורסמו ברובם בעיתונות בארץ. "הישראלים", שהתפרסם בראשית שנות ה־70, הוא עדיין ספר מקור לרבים בחו"ל המבקשים להתוודע אל החברה הישראלית. יש לשער כי כזה יהיה גם "הבט אחורה בבהלה מסוימת". מכל מקום, התקשורת המקומית חוגגת עוד לפני הופעתו. בסוף השבוע אמורים להתפרסם ראיונות עם אילון במוספי סוף השבוע. ראיון עמו יוקרן מחר ב"מוסף המוספים" בטלוויזיה.

דניאלה די־נור: הוצאה חדשה

דניאלה די־נור, מי שניהלה בפועל את הוצאת זב"מ, פורשת מזב"מ בסוף החודש כדי לייסד הוצאת ספרים משלה. ההוצאה החדשה תתרכז בספרי לימוד והגות, לא בספרות יפה.

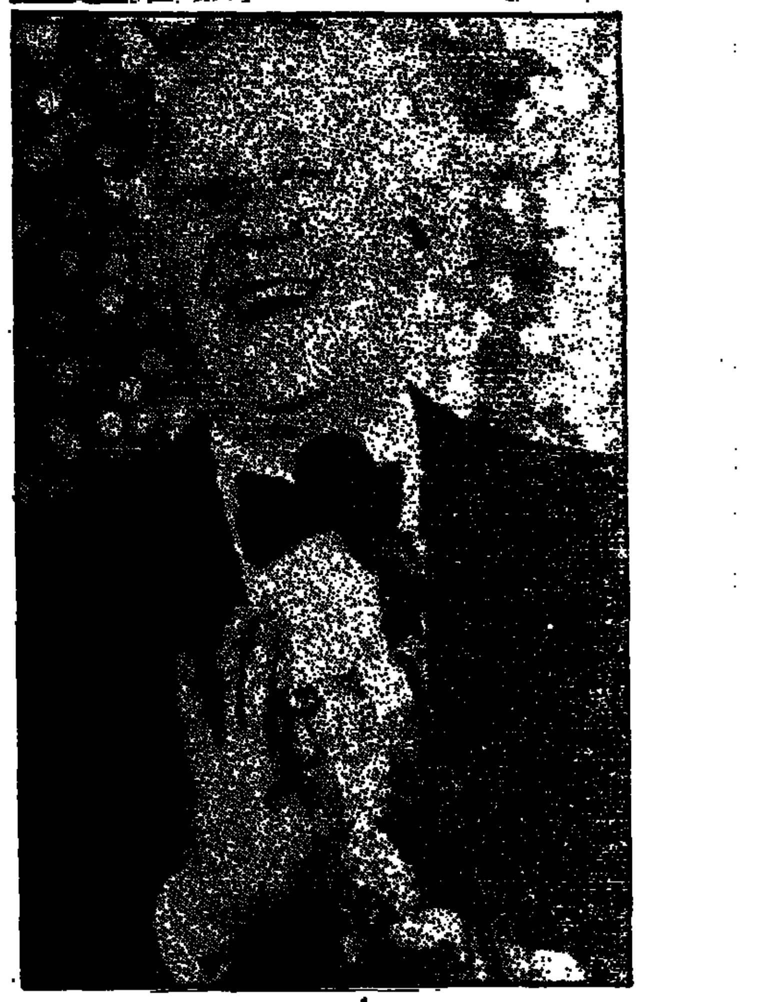

דוב הזהב של גינס

בברלין ננעל, אור ליום אתמול, פסטיבל הסרטים הבין־לאומי ה־38 של העיר. בפרס הסרט הטוב זכה הסרט הסיני "דורה אדומה", המספר את סיפור האיכרים הסיניים עד לכיבוש היפאני. פרס מיוחד של חבר השופטים הוענק לסרט הסובייטי של **אלכסנדר אסקולדוב** "הקומיסר", שנאסר להקרנה בברה"מ ב־20 השנה האחרונות. פרס נוסף הוענק לסרט הארגנטינאי "החוב". השחקנית האמריקאית **הולי האנט** זכתה בפרס על משחקה בסרט "חדשות משודרות". השחקנים המזרח גרמניים **יורג פוזה** ו**מנפרד מק** זכו בפרס על משחקם בסרט "כל אחד ישא את מעמסת הזולת". בפרס מיוחד זכה השחקן **אלק גינס** (בתמונה) על תרומתו לאמנות הקולנוע.

צילום רדיו של א.פ.

בקרוב

"משחק הלבבות", "אורות הכרך המנצנצים", ו"קן הקוקיה". החל מסוף השבוע בבתי הקולנוע.

הלנה בונהם קרטר, השחקנית הצעירה שכיכבה בסרטו של ג'יימס אייבורי "זכרונות אהבה מפירנצה", היא הבחירה האידיאלית לגילום דמותה של סרינה הבתולית, סמל הטוהר, שעוברת דרך תהתחים לקראת אושרה, בסידה ספוגת שחיתות בסרט *"משחק הלבבות"*. הכל מתחיל כאשר אביה של אותה נערה תמה מפסיד אותה לאיזשהו לורד בתאוות ההימורים שלו. לא צריך לדאוג; הבתולה ניצלת לבסוף ממזימות שטניות ומוצאת את הבחור הטוב שיש לו גם תואר וגם כסף. אופרת סבון הממוקמת באנגליה של ראשית המאה ה־19 על פי אחד ממאות הרומנים שבישלה ברברה קרטלנד, כולם, פחות או יותר, על פי אותו מתכון רומנטי. בעצם, מדובר כאן בסידרת טלוויזיה בריטית שביים ג'ון יו, שכאן מובאת גירסתה המקוצרת למסך הגדול. בין השחקנים הנוספים מוצאים את אדוארד פוקס, דיאנה ריג, כריסטופר פלאמר וסטיוארט גריינג'ר.

★

מאט דילון ודיאן ליין, הצמד שנפגש כבר פעמיים בסרטי הנעורים של פרנסיס קופולה ("נערי הכרך" ו"ראסטי ג'יימס"), הם גיבורי דרמת ההימורים *"אורות הכרך המנצנצים"*, סרט של בן בולט, בנו של המחזאי והתסריטאי הבריטי רוברט בולט ("אדם לכל עת"). דילון הוא כאן מומחה בהטלת קוביות מאינדיאנה, המגיע לשיקאגו ("העיר הגדולה", כשמו המקורי של הסרט) בשלהי שנות החמישים, על מנת להתמודד עם המהמרים הרציניים. תוך התמודדות לקראת אליפות הקוביות הוא גם מתאהב בליין, סטריפטיזאית באחד המועדונים בעיר. בין הוותיקים המאכלסים את העיר החטאה מוצאים את ברוס דרן, לי גרנט, טומי לי ג'ונס וטום סקריט.

★

הקרנה חוזרת ל*"קן הקוקיה"*, סרטו של מילוש פורמן (1975), על פי ספרו של קן קיזי, מגיע אלינו הפעם אולי בזכותו של מפיקו – מייקל דאגלאס, שנחל הצלחה בימים אלה בגלמו את הפרקליט הסובל ב"חיזור קטלני". המלצות אולי מיותרות במקרה זה, חמשת האוסקרים של הסרט מדברים בעד עצמם. היה זה הסרט השני בהיסטוריה של פרס האקדמיה (לאחר "זה קרה לילה אחד" בשנות השלושים) שזכה בכל הפרסים הראשיים – הסרט הטוב ביותר, השחקן והשחקנית הטובים ביותר, הבמאי הטוב ביותר והתסריט הטוב ביותר.

זהו סיפורו של אסיר בשם מקמרפי המנסה להתחמק מקשיי המאסר בכך שגורם שיעבירוהו למוסד לחולי נפש. שם הוא מנסה לקומם את המאושפזים כנגד התנאים המחפירים וכנגד רודנותה של האחות הראשית ראצ'ד (לואיז פלטשר). ג'ק ניקולסון בתפקיד הראשי, מפליא, כרגיל, במשחקו. בין המגלמים את הכלואים במוסד בראד דוריף, דני דה ויטו, כריסטופר לויד וגם שניים שהלכו בינתיים לעולמם – השחקן הכושי סקטמן קרות'רס והאינדיאני גדול הגוף וויל סמפסון.

סרט תעודי של דני וולמן על תעשיית הסרטים בארץ

עדיין לא ברור מתי יצא לאקרנים סרטו של **דני וולמן** "תואה אהבה", שבהכנתו עסק בעת האחרונה. בינתיים החל וולמן ("התמהוני", "מיכאל שלי", "מתבאאים") לצלם סרט תעודי על בעיותיה הקשות של תעשיית הסרטים בארץ. במסגרת הסרט הוא עורך סידרה של ראיונות עם במאים, מפיקים, תסריטאים, הממונים על עידוד הסרטים בארץ וגם כאלה העוסקים בכתיבת ביקורת קולנוע בעתונות היומית. הסרט, שאמור להאיר אור על המצב העגום למדי שבו נתונה תעשיית הסרטים בארץ, זו שנחשבת מאז ומתמיד בעיני הממסד שלנו לנחותה ביבאמנויות, יוקרן כנראה בטלוויזיה במסגרת התוכנית "מבט שני" אי שם באביב או בראשית הקיץ.

דני ורט

קונצרט־מחול

חריגה רצויה מהשיגרה

התזמורת הקאמרית הקיבוצית ולהקת המחול הקיבוצית, תיאטרון ירושלים, 22.2.88

שינוי רצוי ומרענן הגישו התזמורת הקאמרית הקיבוצית ולהקת המחול הקיבוצית: יצירות תזמורתיות ויצירות למחול (בכוריאוגרפיה חדשה) בכפיפה אחת. "חלומות", מאת המלחינה היה אריבל (מקיבוץ המעפיל), אינה מסוג היצירות היוצרות קשר מיידי עם המאזין. בהאזנה לביצוע הבכורה התרשמתי בעיקר מתחושת הכנות וההבעה האישית. היצירה כתובה בסגנון חדשני מתון עם מירקם אינטנסיבי ומסובך היוצר גוון כמיזוג של קולות אנושיים וצלילים. מאיר ריזמן, נגן ראשי בקרן־יער של הפילהרמונית הפיק, בכושר טכני מעולה, צלילים בהירים בקונצ'רטו השלישי של מוצארט. שימת דגש על הנימה הפיוטית, אפילו הרומנטית, במיוחד בפרק השני, היתה משלימה את הרושם החיובי הכללי. לעומת הקרן, שתרועותיה נישאו ברמה, נשמעה התזמורת במצלול חיוור במקצת. "מחולות קונצרטנטיים", בעלי האופי הקונדסי מאת סטרווינסקי (מ־1942), בוצעו בצורה מלוטשת, כולל קטעי סולו, בניצוח הקפדני של ליאור שמבדל, שהצליח להלהיב את התזמורת.

החלק השני הוקדש ל"בוהה" (תפיפות רגליים מהירות) – מוסיקה לבאלט מ"אידומנאו" של מוצארט, יצירת מחול עם הקשר למבנה המחול הקלאסי מהתקופה הרומנטית, המזכיר בתנועות ובגוונים את ריקודי החצר. המופע בכללותו, שאורגן במקצועיות מכובדת, השיג את מטרתו.

ישראל דליות

הלנה בונהם קרטר ב"משחק הלבבות"

העדלידע של ת"א נוע תנוע

העדלידע של תל־אביב תצעד ביום חמישי הבא גם אם ירד גשם. גשם קל, כמובן. במקרה של גשמים ורוחות סוערות תועבר ליום שישי, ובכל מקרה נוע תנוע. כרגע מתנהל משא ומתן עם בית הספר לסמבה שהוקם ביפו לפני כשישה חודשים על הופעת תלמידיו בריקוד הברזילאי משדרות רוטשילד ועד לפינת רחוב שינקין שם יקיימו מופע מיוחד.

הכושי בא לסעוד

על סרט הקולנוע "נחש מי בא לסעוד" שיוקרן מחר בטלוויזיה הישראלית

סרט הקולנוע שיוקרן מחר על מסכינו הוא "נחש מי בא לסעוד" (1967), סרט רב תהילה, שהיה מועמד לתשעה פרסי אוסקר. **קתרין הפבורן** קיבלה את הפרס על משחקה בסרט וגם התסריטאי **ויליאם רוז** זכה בפרס על תסריטו. **ספנסר טרייסי**, שהשתתף בסרט, נפטר שבועיים לאחר תום הצילומים. כשעלתה הפבורן לקבל את הפרס הודיעה שהיא רואה בו פרס משותף לה ולחברה לחיים טרייסי (היה זה פרס האוסקר השני של הפבורן, לאחר שאת הראשון קיבלה ב־1932 על "תהילת בוקר". את האוסקר השלישי קיבלה שנה אחר כך על "אריה בחורף").

הסרט היה אמור בזמנו לעורר עניין בשל גישתו לבעיית אפליית הכושים בארה"ב. טרייסי והפבורן מגלמים את בני הזוג מאט וכריסטינה דרייטון, שבתם (קתרין הואטון, אחייניתה של הפבורן) מביאה יום אחד בחור כושי הביתה (**סידני פואטייה**, בתמונה) ומודיעה על כוונתה להינשא לו. לא משנה שהארוס הוא רופא מבריק ובעל עתיד מזהיר ולא משנה שההורים הם ליברלים בדעותיהם. הבמאי, **סטנלי קרמר**, במאי ומפיק ותיק, שהיה ידוע ביכולתו לגעת בבעיות בוערות, עלה כאן שוב לכותרות, אבל, כדרכו, טיפל בבעייה בכפפות של משי.

דני ורט

שידורים

טלוויזיה

לקראת שידור

סרט תעודה על המשחתת אח"י אילת, הערב בטלוויזיה. "המשחתת אח"י אילת", סרטם התעודי של הכתב בני עורי והצלם משה פרידמן (שהוא אחד מניצולי המשחתת), יוקרן היום, יום הזכרון לנופלים שמקום קבורתם לא נודע, בטלוויזיה. אח"י אילת טובעה ב־21.10.68, מיד לאחר מלחמת ששת הימים, על־ידי טילים מצריים במהלך סיור אל מול חופי פורט סעיד. על סיפונה היו 199 איש. מתוך 47 שלא שבו 16 מוכרזים נעדרים עד היום. בסרט, קטעי סרטים ארכיוניים לצד ראיונות עם ניצולים, טייסים ורופאים שעסקו בפעולות החילוץ וההצלה, שיחות עם מפקדי חיל־הים ועם בני המשפחות השכולות.

מלכתחילה נועד הסרט לשידור במלאת 20 שנה להטבעת אח"י אילת אולם לא שודר בגלל השביתה ברשות השידור.

חינוכית

08.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
08.05 שעת כושר.
08.15 קשת ענן: מגות המגנות (כ).
08.40 ראשית הקריאה: בלי סודות – ביניים, חולם.
09.00 ארץ מולדתי: להיות פועל בארץ ישראל (כ).
09.20 מדעי הטבע (ז'־ט') 1) תאים חיים. 2) מחזור משאבים בטבע.
10.10 אנגלית (ה').
10.30 בבית של פיסטוק: בגדי פיסטוק החדשים.
11.00 אנגלית (ו').
11.15 ערבית מדוברת (ד'–ה') כרם (אל זיתון).
11.30 אנגלית (ח').
12.00 מדעי הטבע (על יסודי) חקר מערכת העצבים באדם.
12.25 אנגלית (ט').
13.00 הסטוריה: מתולדות ישראל, קידוש החיים.
13.30 מוסיקה: שירים לפורים.
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 בלי סודות: שווא 2.
14.30 קשר משפחתי – שידור חוזר מ־22.2.88 (כ).
15.10 רחוב סומסום: הפירמידה.
15.40 שעת כושר.
15.50 מאתיים שניות לגדולה: דפי מידע טלטקסט.
15.53 חידון "שבוע שמירת הטבע", פתרון חידה מספר 5.
15.55 40 – עד כאן, מגזין טלטקסט יומי כולל מידע הסטורי, סיפורי רקע ומושגים מ־40 שנות מדינת ישראל.
16.00 זהר־זה "לקט גרוניך" – שירים מתוך זהר־זה, ששרו המנחים עם שלמה גרוניך בשנתיים האחרונות. קטעי קישור, מוני משונוב. חידת יאנק מיוחדת שבה מככבים לצדו של שלמה בראבא יענקלה בן־סירה וריסה.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 הגומונים – סידרה של וולט דיסני, בהנפשה שם הפרק: "יום אחד כתבי יגמעי" (עברי־ערבי).
18.00 דייוויד קופרפילד (פרק רביעי): דייוויד חי אצל משפחת מיקובר ועובר לבית דודתו, בדובר, שם הוא מתוודע אל מר דיק המוזר. אביו החורג של דייוויד מגיע לדובר בכוונה לקחת עמו את דייוויד, אך נתקל בהתנגדות דודה בטסו (עברי־ערבי).
18.25 הגיע זמן לשון פינת הלשון של אבשלום קור והפעם: פינה מיוחדת לקראת פורים ל"רצים רוכבי הרכש".
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 מגזין לאמנות – 1. כתבה על במאי הקולנוע המצרי – חסן אלאמאם, שנפטר החודש; 2. ג'ורג' סעאדה – אמן פיסול בעץ מבית גאלה; 3. קולנוע; 4. מבזק ידיעות.
19.00 ענייני השעה.
19.30 חדשות.
20.00 המשחתת אח"י אילת – (סרט תעודה), סיפורה של המשחתת אח"י אילת, שהמצרים טיבעו ב־21.10.67, המשחתת נשאה 199 איש, בעת שהייתה בסיור שגרתי מול חופי צפון סיני. מתוך הארבעים ושבעה שלא שבו – 16 מוכראים נעדרים עד היום. בסרט קטעי צילום מן הארכיון וראיונות עם ניצולים; עם טייסים ורופאים שעסקו בפעולות חילוץ והצלה, מפקדי חיל הים ובני משפחות שכולות. מוקרן ביום הזיכרון לנופלים שלא נודע מקום קבורתם. במאי הסרט: בני עורי.
20.55 הגיע זמן לשון – פינת הלשון השבועית הפעם בסימן פורים ב"סימה־שמחה".
21.00 מבט לחדשות.
21.30 גביע אירופה לאלופות – אריס סלוניקי – מכבי תל־אביב שידור ישיר מיוון.
23.15 מטלוק – שם הפרק: "הבוס" (חלק ב') מטלוק מגן על מנהיג פשע מאורגן הנאשם ברצח, למרות התנגדות ילדיו של הנאשם (עברי־ערבי).
00.05 פסוקו של יום; חדשות הלילה.

ערוץ 2

08.30 משפט דמיאניוק – שידור ישיר.
18.30 "קימבה – האריה הלבן" סידרת הנפשה לילדים.
19.00 "האוחזים" – עקב מחלות, נעדרים נהגים רבים מן העבודה. המשלוחים מתעכבים והחברה אינה עומדת בתנאי החוזה עם פארקר. גם הבנק מודיע שלא יגדיל את משיכת היתר. אך ממשיכה לבקר בכל פעם מישהו אחר מבני המשפחה. גניפר, שנפרדה מאדוארד, פונה לקארטר. ברברה מקבלת הזמנה מניקולאס פוקס לבקר בפאריס ובלובר. אדוארד עושה עוד שגיאה המובילה שוב את הפועלים לסף שביתה.
19.50 בקרוב בערוץ 2 – סקירת תכניות חדשות שיוקרנו בשבוע הבא.
20.00 "תולדות האמנות המודרנית" – (פרק שני): הקוביזם. תחילת המאה אופיינה בשינויים כלכליים, חברתיים ומדעיים; שהביאו את האמנים בפאריז לניסויי הקוביזם. שאחד ממייסדיו הוא פאבלו פיקאסו. הצייר סזאן יעץ לפיקאסו להתבונן בטבע, ולגלות בו צורות של קוביות, חרוטים וכו'. פיקאסו וידידיו לקחו עצה זו כפשוטה וכך נולד הקוביזם.
21.00 תקציר משפט דמיאניוק (אם לא ישודר המשפט תשודר תכנית אחרת).
21.30 שירים של מועדון תרבות, ראשים מדברים ושיקאגו.

המזרח תיכונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 ילדי החובבות (מצויר); 15.30 הבית המעופף (מצויר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט "ביל בכוחות עצמו" עם מיקי רוני; 18.00 פאנקי ברוסטר (סידרה); 18.0 עובדות חיים (קומי); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 סקרקרו וגברת קינג (בלש); 21.00 הדרך לשמים (דרמה); 22.00 השותפים (בלש); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 16.45 רחוב סומסום (בערבית) (ער' 1); 17.20 עולם הקסמים – סידרה לילדים באנגלית (ער' 1); 17.40 שיעור בצרפתית; 18.00 רחוב קרנו (צרפתית); 18.30 הרפתקאות וסכנות – תוכניות על הטבע (צרפתית) 18.35 ראש העיר, (אנגלית ער' 1); 19.00 חדשות בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 19.45 מגזין ספורט; 20.30 קומדיה חדשה; 21.10 מעוני לעושר (סידרה מוסיקאלית אמריקאית); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 סרט עלילתי באורך מלא.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניגונה – בטהובן – סימפוניה מס. 1 אופ' 21; שלישיה מס. 7 אופ' 97 "הארכידוכס"; קונצ'רטו ברה מג'ור אופ' 61 לכנור ותז' (ע"נ תיק), שיר רועים.
09.00 קונצרט בוקר – מוצרט: דיברטימנטו ק. 63; ובר: חמישייה בסי במול מג'ור לקלרינית וכלי קשת; באך: סוויטה מס. 1 לתזמורת; היידן: קונצ'רטו ראשון לקרן, ברה מג'ור; ראבל: רביעייה בפה מג'ור לכלי קשת; ברטוק: קונצ'רטו מס. 3 לפסנתר ותז'; מיו: בריאת העולם.
11.57 פינת השיר – משירי איציק מאנגר.
12.00 מן הסרטיה – שוברט: מומנטים מוסיקליים, אופוס 94 (אירנה אדלשטיין, פסנתר); רחמנינוב: סונטה בסול מינור, לצ'לו ולפסנתר, אופוס 19 (צבי הראל / מרינה בונדרנקו).
13.05 בהאזנה ניגונה – בטהובן: ששה מנואטים מס. 10 מן העיזבון; בלאבה: קונצ'רטו לחליל ותז'; ברהמס: וריאציות לפסנתר על נושא של פגניני, אופ. 35; צ'ייקובסקי: מזכרת מפירנצה, שישיית כלי קשת, אופ. 70 (ע"נ תיק) מוצרט: סימפוניה מס. 25 (ע"נ תיק).
15.00 מפגשים מוסיקליים – ראיונות וסקירות.
16.00 אתנחתא – שידור חי מאולם ימק"א בירושלים, שלישיית המיתרים הירושלמית – (ר. י. קמינקובסקי, י. אלפרן) בטהובן: שלישייה בדו מינור, אופוס 9/3; קופיטמן: "קאנטוס II"; קודאי: אינטרמצו; שוברט: שלישייה מס. 2 בסי במול מג'ור, ד. 581.
17.30 קשת של צלילים – הצגה: סונטה קאמרית לפסנתר, כנור וצ'לו; פרנק מרטן: טריו על שירי עם איריים.
18.00 אנתולוגיה בצליל – המוסיקה בחצר ורסיי.
19.00 מוסיקה קלאסית קלה.
20.05 אינטרלוד.
20.30 אופרה – היידן: פילמון ובאוציס; שנברג: "מהיום עד מחר".
23.00 דור הזהב – אמנים גדולים בהקלטות הסטוריות, ולדימיר הורוביץ בביצועים חיים (תכנית שלישית) ברהמס: קונצ'רטו לפסנתר ותז' מס' 2; דביסי: סרנדה לבובה מתוך "פינת הילדים"; מושקובסקי: 1. אטיוד בלה במול מג'ור, 2. גחליליות; הורוביץ: "כוכבים ופסים לעד".

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 "תומה".
09.05 "סלרדיו".
10.05 "שיריקוד".
11.05 "בניני בוקר".
12.05 מעורב יום תיכוני.
14.06 בראש צעיר.
15.30 האוניברסיטה הפתוחה
16.05 "ארץ לא נודעת"
17.10 צבעי הקשת
18.06 מנחת ערב.
19.20 פרקי היום בתנ"ך.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 יש לי חלום.

רשת ב'

06.00 שמע ישראל.
06.04 סקירות מאמרי המערכת.
06.12 התעמלות בוקר.
06.52 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עושים עניין.
09.05 ביקור בית.
10.05 כל צבעי הרשת.
11.50 פינת המודעה הקטנה.
12.10 "אלף אלף" ב"ביזנ".
12.50 מה נשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 שירים ושיעורים.
16.05 יומן כלכלה.
16.30 על מספרים ואנשים.
17.05 רגעי קסם
18.06 ארקור.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
19.35 שירים עבריים.
20.05 שורשים – ענייני פולקלור ועדות.
22.05 "הלילה החמישי"
00.05 יומן חדשות
00.15 "להאזין בחלום"

רשת ג'

06.11 בחירה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר תשעה.
10.05 דברים טובים.
11.05 שבעים מי ידעו.
12.05 אהבה יומיומית.
13.05 רק בחרמון – שידור חי מאתר ההחלקה בחרמון.
14.05 לי ולך שיר וברכה.
15.05 חדש חדיש ומחודש.
16.05 הצגה יומית.
18.06 "קול בר" – שבועון פופ
20.05 קו ההתחלה – תקליטי שדרים ראשונים.
21.05 "מופע רוקי"
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקחים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שירים עבריים.
11.05 נכון לעכשיו.
13.05 אגרת לאבא – תוכנית ליום הזכרון לחללי צה"ל שמקום קבורתם לא נודע. אלדור מנור מספר על אביו דן מנור ועל הצוללת שבה שירת.
14.05 פגישה יומית.
15.05 שירים לחג.
16.05 שירים עבריים.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 חמש עשרה קטנות – ענייני צבא ובטחון.
19.00 מבזק ידיעות.
19.05 יעד משודר ענייני צבא ובטחון (ש.ח.)
20.05 בעיקר מוסיקה – המכללה המוסיקלית המשודרת – "ההורים על מלודיה".
21.00 מבט לחדשות.
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל הכיפק.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
23.55 שיחות חצות עם יצחק נתן – מנהל ביה"ס התיכון לאומנויות "תלמה ילין".
00.05 ציפורי לילה.
02 לא רצים לישון.
צלילי בוקר.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.00 צר־8 – תוכנית יומית לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הבז האה.

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה
הודעה על פי סעיף 149, 920
910 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (1), (2) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה באחוזי בנייה
והיינו: בניית תוספת מגורים בניצול 40.5% בנייה במקום 37.5% בנייה המותרים
שעל חלקה: 300 בגוש: 18208
רחוב טרומפלדור 327 עיר נהריה.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית בעיריית נהריה.
לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ח. לבב
יו"ר הועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

פקסימיליה
MURATA
מורטה
מהירה ביותר!
נציגים מקבוצת כלל

קולנוע

■ **תל־אביב**
אסתר: לילה בגביע 9.40, 7.30, 5
אורלי: זיווג משמים 9.30, 7.15
בית ליסין: 23.15 שיגעון בחלל
בן־יהודה: חיזור גורלי 9.30, 7, 4.30
גורדון: לזכב משוגע 9.30, 7.15 4.30
גת: הקיסר האחרון 9, 6
דיזנגוף 1: דאן דה פלורס 9.30, 7.15, 4.30, 1.45, 11
דיזנגוף 2: מוריס 9.30, 7.15 4.30, 1.45 11
דיזנגוף 3: תקווה ותהילה 9.45, 7.30, 4.30, 1.30, 11
דקל: חשוד 9.30, 7
הוליווד: משאלת מוות 4 9.30, 7.15, 24 – סקס
הוד: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): רח' צ'רינג קרוס מס' 84 9.30, 7.15, 4.30
23.45 שים פס על הפס
חן 1: מעקב צמוד 9.50, 7.30, 5.00, 2.00
חן 2: יום במלכות 9.50, 7.25, 5
חן 3: אי אפשר לקנות אהבה 9.50, 7.25, 5.00
חן 4: הנסיכה מבברלי הילס 9.50, 7.25, 5, 2, 11
חן 5: מחלון ועד המיטות 9.55, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: נערות עבודות 10, 8, 5, 2
לב 2: מלאכים בשמי ברלין 9.50, 7.30, 4.45, 2
לב 3: ריקוד בחשיכה 9.50, 7.40, 5, 2
לב 4: מגדל הבדורים 9.50, 7.30, 5, 2
לימונה: ללא מוצא 9.30, 7.15
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מוריאק: עיניים שחורות 9.30, 7, 4.30
מקסים: הבלתי משוחדים 9.15, 7.15, 4.30
פאר (לשעבר אלנבי): חוכמת רחוב 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: סגור לרגל שיפוצים
סמדר: סגור / מוריאק: עיניים שחורות 9.30, 7
פאר: יופיו של החטא 9.50, 7.15
פריז: יהושע יהושע 9.30, 7.15, 4, 2, 12
23.30 חיזור מאמריקה
צפון: מאנגו 9.30, 7, 4.30
שחף: עכבר הבארים 9.30, 7.15, 5
תמוז – רמת־אביב: ילדה גדולה + עדכים 9.40, 7.30
תכלת: עשבי בר 9.45, 7.25
תל־אביב: משאלת מוות 4 9.30, 7.15, 5
הסינמטק הישראלי:

■ **ירושלים**
אריסון: משאלת מוות 4 9, 7, 4.30
אורנע: הניצוץ 9, 6.45, 4.30
אדיסון 1: יהושע יהושע 9.15, 7, 4.30
אור 2: זיווג משמים 9.15, 7, 4.30
אור 3: אבא גנוב 8.45, 6.45, 4.30
אור 4: יופיו של החטא 9.00, 6.45, 4.30, 23 9½ שבועות של שכרון חושים
אור 5: זעם של כבוד 8.45, 6.45, 4.30
23 פינק פלויד החומה
בית אגרון: 4 דמבו הפיל המעופף
6.30 מונטיפייטון
8.30 הנבואה
22.00 מבוקש תלוי או נשוי
אורגיל: מעקב צמוד 9.40, 7.30, 5
כפיר: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
מישיל: המאבק לחיים 9.15, 7.00
סמדר: סמשופ 9.15, 7
עדן: סמודס הדמים 9.00, 7, 4.30
רון: חשוד 9.15, 7.00, 4.30
תיאטרון ירושלים: תקוה ותהילה 9.30, 7
6.30 שואה חלק א

■ **חיפה**
אורה: יהושע יהושע 9.15, 7, 4.30
אורלי: מלאכים בשמי ברלין 9.00, 6.30
אמפי־תיאטרון: סגור
ארמון: סגור
עצמון 3: ללא מוצא 9.10, 6.45, 4.30
חן: לילה מגניב 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 1: עכבר הבארים 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: שגעון בחלל 9.15, 7.00, 4.30
פאר: מעקב צמוד 9.15, 6.45, 4.15
קריאטר: יופיו של החטא 9.15, 7.00
מציצים 23.30
רון: חיזור גורלי 9.15, 7.00, 4.30
רב גת 1: החשוד 9.00, 6.30, 4.00
רב גת 2: הקיסר האחרון 8.15, 5.00

■ **קריות חיפה**
כפיר: ספורים שספרתי לאמא 9.15, 7.00
סביון: לילה מגניב 9.15, 7
אורות: עכבר הבארים 9.15, 7
בית העם: מחלון ועד המיטות 9.15, 7
היכל: הנבל האוהבת המאהבת 9.15, 7
ניצן: כתום הגוף 9.15, 7

■ **אשדוד**
צמרת: עכבר הבארים 9.30, 7.15, 5
אשדוד: האלמנה השחורה 9.30, 7.15

■ **אשקלון**
אסתר: ריקוד מושחת 9.30, 7.00
מאור: יום במלכות 9.30, 7.30
רחל: מעקב צמוד 9.30, 7.30

■ **באר־שבע**
חן: סגור
היכל התרבות: חוכמת רחוב 9.15, 7

■ **הרצליה** ■ **רמת השרון**
היכל: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
מלון דניאלה: מוריס 9.30, 6.45
כוכב: 16.15 הרפתקאות חד הקרן 7
מרדף להזס
9.30 בייבי אריזונה

■ **עפולה**
מוסיתרון: יהושע יהושע 9.00

■ **חולון** ■ **בת־ים**
ארמון: יופיו של החטא 9.30, 7.15
אורדים: אבא גנוב 9.30, 7
מגדל: הפורצת מסן פרנציסקו 9.30, 7.15
כהנים קריית שרת: סגור
מגדי: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
רינה: ריקוד מושחת 9.30, 7.15
עצמאות: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 5

■ **כפר־סבא** ■ **רעננה**
עמל: הנסיכה מבברלי הילס 9.15, 7.00
חן: זעקת הגשרים 9.15, 7.00
אחוזה: סגור

■ **לוד** ■ **רמלה**
אורלי: סגור
בית זית: סגור
אורה: זעם של כבוד 9.30, 7.30

■ **נהריה** ■ **עכו**
היכל: מי הנערה הזו 9, 7
רון: סגור
אודיטוריום: סגור

■ **חדרה**
חדרה: זעקת הגשרים 9.15, 7.00, 5

■ **נתניה**
סמדריה: סגור לרגל שיפוצים
אסתר: לא יכולה בלי זה 9.30, 7.15
שרון: מעקב צמוד 9.15, 7, 5

■ **קרית אונו**
מתנס: סגור
מרכז קהילתי: סגור

■ **פתח־תקוה**
שלום: נערת עבודות 9.30, 7.15
היכל 1: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
היכל 2: שגעון בחלל 9.30, 7.15, 5
היכל 3: משאלת מוות 4 9.30, 7.15, 5

■ **קרית שמונה**
שמיר: הפורצת מסן פרנציסקו 9, 7

■ **ראשל"צ** ■ **רחובות**
ג.ג. רון 1: חיזור גורלי 9.30, 7, 5
ג.ג. רון 2: יהושע יהושע 9.30, 7.15, 5
דמבו הפיל המעופף
בעמק: ללא מוצא 9.30, 7.00
ראשון: סגור
בית העם: דאן דה פלורס 9.30, 7
הדר: מאגנו 9.30, 7
חן: ריקוד מושחת 9.15, 7.15

■ **רמת־גן וגבעתיים**
ארמון: מעקב צמוד 9.45, 7.25, 4.30
ארמון: סגור
לילי: יופיו של החטא 9.30, 7.15
הדר: חיזור גורלי 9.30, 7.00, 4.30
רב גן 1: הקיסר האחרון 9, 6
רב גן 2: ריקוד מושחת 9.50, 7.30, 5
רב גן 3: אי אפשר לקנות אהבה 9.55, 7.25, 5
רב גן 4: ללא מוצא 9.55, 7.25, 5
שבים: אבא גנוב 9.30, 7.15, 5
סינמטק: סגור

נהג !
עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל !